

Amit a számvitel mutat az erdőgazdasági vállalkozások gazdasági helyzetéről és teljesítményéről

**Lett Béla
Stark Magdolna
Horváth Sándor
Szűcs Róbert**

Sopron, 2017

Amit a számvitel mutat az erdőgazdasági vállalkozások gazdasági helyzetéről és teljesítményéről

Amit a számvitel mutat
az erdőgazdasági vállalkozások
gazdasági helyzetéről és teljesítményéről

Lett Béla
Stark Magdolna
Horváth Sándor
Szűcs Róbert

SOPRONI EGYETEM KIADÓ

Sopron, 2017

A kiadvány a Mészáros Károly Erdészeti Felsőoktatási Emlékalapítvány
gondozásában és finanszírozásával készült.

ISSN 2064-8049

ISBN 978-963-359-070-6

ISBN 978-963-359-071-3 (online)

Kiadja: Soproni Egyetem Kiadó
9400 Sopron, Bajcsy-Zs. u. 4.

Felelős kiadó: Prof. Dr. Németh Róbert
tudományos és külügyi rektorhelyettes

© Soproni Egyetem Kiadó, Sopron 2017

Nyomda: Lővér-Print Nyomdaipari Kft.
Sopron, Ady E. u. 5.

Felelős vezető: Szabó Árpád

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	11
2. Az erdészeti társas vállalkozások gazdasági helyzete és teljesítménye (az APEH-NAV adatai alapján).....	14
2.1. A vagyoni helyzet – a mérleg	15
2.2. A jövedelmezőségi helyzet – az eredménykimutatás	26
<i>Hozamok – ráfordítások – üzemi eredmény</i>	26
<i>Export árbevétel</i>	27
<i>Üzemi tevékenység eredménye</i>	32
<i>Eredménykategóriák</i>	33
<i>Adózott eredmény</i>	35
<i>Eredménykategóriák</i>	36
2.3. Adózás.....	37
2.4. Tájékoztató adatok, mutatók	39
3. Az erdészeti ágazat állami és magán társas vállalkozásainak gazdasági helyzete és teljesítménye	41
3.1. A vagyoni helyzet – a mérleg	41
3.2. A jövedelmi helyzet – az eredménykimutatás	44
3.3. A vállalkozások száma és a foglalkoztatott létszám	50
4. Állami erdészeti részvénytársaságok ágazati/üzemági – regionális teljesítménye	52
5. A magán-erdőgazdálkodási társaságok gazdasági helyzete és teljesítménye	58
5.1. A vagyoni helyzet – a mérleg	58
5.2. A jövedelmi helyzet – az eredménykimutatás	60
5.3. A társas magán-erdőgazdálkodás számított számviteli beszámolója.....	62
6. Erdészeti egyéni vállalkozások gazdasági helyzete és tevékenysége.....	63
6.1. Erdészeti egyéni vállalkozások gazdasági helyzete	63
6.2. Erdészeti egyéni vállalkozások jövedelem elszámolása (eredménylevezetése)	65
Összefoglalás	76
Felhasznált irodalom.....	77

Táblázatjegyzék

1. táblázat:	Bejegyzett erdőgazdálkodók (2013).....	11
2. táblázat:	Az erdő és az erdőgazdálkodás naturális adatai 2001–2012	12
3. táblázat:	A használatok érintett területei 2001-2012 (E ha)	13
4. táblázat:	Az erdészeti társas vállalkozások és a foglalkoztatott létszám	15
5. táblázat:	Mérleg – Eszköz.....	18
6. táblázat:	Mérleg – Forrás – Saját tőke	19
7. táblázat:	Mérleg – Forrás – Kötelezettség	19
8. táblázat:	A mérleg, az eszközök és források nagysága és összetétele	20
9. táblázat:	Saját tőke	22
10. táblázat:	A saját tőke összetétele és változása – Tulajdonosi hányadok.....	24
11. táblázat:	A kötelezettségek változása és aránya	25
12. táblázat:	Az eredménykimutatás változása és összetétele	26
13. táblázat:	Export árbevétel nagysága és aránya	27
14. táblázat:	Hozamok és ráfordítások alakulása.....	29
15. táblázat:	Üzemi tevékenység eredménye	32
16. táblázat:	Az eredménykategóriák alakulása.....	33
17. táblázat:	Az adózott eredmény.....	35
18. táblázat:	Eredménykategóriák.....	36
19. táblázat:	Az adózás alakulása	37
20. táblázat:	Tájékoztató adatok, mutatók	39
21. táblázat:	Költség viszonyszámok.....	40
22. táblázat:	Az eszközök nagysága, aránya és vállalkezési átlaga	42
23. táblázat:	A források nagysága aránya és vállalkezési átlaga	43
24. táblázat:	A hozam és ráfordítás nagysága, aránya és összetétele	45
25. táblázat:	A költségek, ráfordítások és az üzemi eredmény nagysága, aránya	46
26. táblázat:	Az üzemi (üzleti) eredmény nagysága, aránya.....	47
27. táblázat:	Az eredménykategóriák értékei.....	48
28. táblázat:	Az adózás előtti eredmény felhasználása	49
29. táblázat:	A vállalkozások száma és a foglalkoztatott létszám	50
30. táblázat:	Az erdőgazdálkodói régiók eredményének ágazati összetétele	52
31. táblázat:	Az üzemági eredmények regionális összetétele – 2008	55
32. táblázat:	Az eszköz állomány és változása a magán erdészeti vállalkozásokban.....	58
33. táblázat:	A forrás állomány és változása a magán erdészeti vállalkozásokban	59
34. táblázat:	Az eredménykategóriák alakulása a magán erdészeti vállalkozásoknál a 2008–2012 időszakban.....	60

35. táblázat:	Az eredménykategóriák és az adózás előtti eredmény felhasználása a magán erdészeti vállalkozásoknál a 2008–2012 időszakban.....	61
36. táblázat:	Magán erdészeti számviteli beszámoló	62
37. táblázat:	Erdészeti egyéni vállalkozások eredmény elszámolása 2000–2005 (2012)...	64
38. táblázat:	Erdészeti egyéni vállalkozások eredmény elszámolása (2000) 2007–2012...	65
39. táblázat:	Egyéni vállalkozási csoportok 2003	66
40. táblázat:	Erdészeti egyéni vállalkozások (összes – főtevékenységű) 2008	66
41. táblázat:	Erdészeti egyéni vállalkozások a jövedelem szempontjából 2008.....	67
42. táblázat:	Erdészeti egyéni vállalkozások jövedelem-elszámolása 2008	68
43. táblázat:	Erdészeti egyéni vállalkozások – főtevékenységűek – eredmény elszámolása 2012.....	71
44. táblázat:	Erdészeti egyéni vállalkozások a jövedelem szempontjából 2012.....	72
45. táblázat:	Erdészeti egyéni vállalkozások jövedelem-elszámolása 2012	73

Ábrajegyzék

1. ábra:	A mérleg, az eszközök és források nagysága és összetétele.....	21
2. ábra:	A saját tőke változása, összetétele	23
3. ábra:	A kötelezettségek változása és aránya	25
4. ábra:	Export árbevétel nagysága és aránya	28
5. ábra:	Hozamok és ráfordítások alakulása	29
6. ábra:	Hozamok és ráfordítások alakulása, összetétele	30
7. ábra:	Hozamok és ráfordítások, üzleti eredmény alakulása.....	31
8. ábra:	Üzemi tevékenység eredménye	32
9. ábra:	Az adózott eredmény összetétele és változása.....	35
10. ábra:	Az adózás alakulása	38
11. ábra:	Az eszközállomány összetétele az állami és amagán szektorban	42
12. ábra:	A források nagysága az állami és amagán szektorban.....	43
13. ábra:	A források összetétele az állami és amagán szektorban	44
14. ábra:	A hozamok aránya az állami és amagán szektorban.....	45
15. ábra:	A költségek és ráfordítások aránya az állami és amagán szektorban	46
16. ábra:	Az üzemi eredmény és összetevői az állami és amagán szektorban	47
17. ábra:	Eredménykategóriák az állami és amagán szektorban	48
18. ábra:	Eredménykategóriák összetétele az állami és amagán szektorban	48
19. ábra:	Az adózás előtti eredmény felosztása az állami és amagán szektorban	49
20. ábra:	Az adózás előtti eredmény felhasználása az állami és amagán szektorban.....	50
21. ábra:	Hegyvidék-Dombvidék-Síkvidék eredményelszámolása.....	54
22. ábra:	Erdőgazdálkodás – Vadgazdálkodás – Fafeldolgozás – Egyéb üzemágak eredményelszámolása	56
23. ábra:	Az összes üzemág, a vállalati irányítás és a mindösszesen eredményelszámolása	57
24. ábra:	Magán társaságok eredményelszámolása 2008–2012	60
25. ábra:	Eredménykategóriák a magán erdészeti vállalkozásoknál a 2008–2012 időszakban.....	61
26. ábra:	Erdészeti egyéni vállalkozás 2001–2012.....	64

1. Bevezetés

Az erdőről, az erdőgazdálkodásról és az erdőgazdálkodókról sok naturális adatot tartalmaznak a statisztikák, pl. Bejegyzett erdőgazdálkodók (1. táblázat).

1. táblázat: *Bejegyzett erdőgazdálkodók (2013)*

Tulajdon	Bejegyzett erdőgazdálkodók	Erdőterület E ha	Gazdálkodók száma	Átlagterület ha/db
Állami	EGRT	977,4	22	44 400
	Egyéb állami	88,2	380	232
	Összes állami	1 065,6	402	2 850
Közösségi	Összes	20,6	1 144	16
Magán	EBT	99,4	799	128
	Gazdasági társaság	109,2	1 211	93
	Magán személy	436,8	34 891	13
	Erdőgazdálkodó nélkül	159,9	–	–
	Összes magán	851,9	37 864	19
Összes	Kezelt erdőterület	1 759,0	39 410	47

Sokat foglalkozik az igazgatás a bejegyzett szakszemélyzet mintegy három és fél ezres táborával is.

Az erdészeti igazgatás rendre éves mérlegben jelenteti meg szektorok és bejegyzett erdőgazdálkodói csoportok szerint a fakitermelés, az erdőfelújítás és az erdőtelepítés naturális teljesítményeit, módszer és fafaj bontásban (NÉBIH). A naturális adatokat és teljesítményeket táblázatba foglaltuk (2001–2012), melyből megállapítottuk, hogy a jelentős problémák (osztatlan közös tulajdon, erdőgazdálkodó nélküli terület) ellenére alapvetően tartamos erdőgazdálkodás folyt (kiemelt mutató a véghasználat területe és fakitermelése).

Amiről kevesebb szó esik, az az erdőben történő erdészeti vállalkozói tevékenység és maguk az erdészeti vállalkozók. Hányan is vannak? A teljesítményüket forintban hogyan mérjük? Teljesítményük az árbevétel, az eredmény és a foglalkoztatott létszám? És az kb. mennyi?

A következőkben az erdészeti vállalkozások gazdasági (számviteli, pénzügyi) ismereteket, adatokat tartalmazó szakanyagot ajánljuk szíves figyelmükbe.

Ők lehetnek erdőtulajdonosok, erdőgazdák, erdészeti szolgáltatók, de szervezetileg (gazdálkodásilag) kettős könyvvitelt vezető vállalkozások (nem a költségvetési szervek NFA), illetve egyéni vállalkozók (nem az őstermelők).

Először megnézzük a számviteli-pénzügyi beszámolóik alapján a vagyoni és jövedelmi (pénzügyi) helyzetet 2001-től 2012-ig (az adatok eddig vannak közzétéve). A 2001. év felvett bázis, a század (ezred) váltást tiszteltük meg.

Foglalkozunk az állami (részvénytársasági) és kiemelten a magán társas vállalkozókkal.

Érintjük az egyéni vállalkozásokat (a róluk való kevesebb információ alapján).

A Soproni Egyetem Erdővagyon-gazdálkodási és Vidékfejlesztési Intézete (EVGI) a 2000-es években finanszírozást kapott, és működtette a Magán Erdészeti Tesztüzem Hálózatot (METH), ahol jelentős adatgyűjtést végzett (szervezetit és pénzügyit is).

A bemutatott szakanyagban szereplő ismeretek, eredmények és problémák felvetik, hogy ismételten indokolt a magán-erdőgazdálkodás monitorozása.

Naturális adatok a magyar erdővagyon-gazdálkodásról

2. táblázat: Az erdő és az erdőgazdálkodás naturális adatai 2001–2012

		M. e.	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Erdőterület - Különleges	Ö	E ha	1798	1821	1834	1843	1853	1869	1891	1903	1913	1922	1928	1934
	Ö	E ha	405	472	487	496	509	519	524	530	540	544	548	555
Telepítés	Á	E ha	1,1	1,1	1,1	0,6	0,8	0,9	0,6	0,4	0,8	1,2	0,2	0,6
	M	E ha	12,1	13,7	10,9	7,0	6,9	13,1	18,3	6,9	4,3	3,9	2,6	4,4
Faállomány	–	M m ³	326	329	331	334	337	341	347	352	356	359	362	366
Folyó növedék	–	M m ³	12,0	12,0	12,3	12,8	12,9	12,9	13,0	13,1	13,2	13,1	13,1	13,1
Fakitermelés	Ö	E ha	98,9	101,2	102,3	103,3	100,7	103,0	100,4		103,0	101,8	116,5	115,4
	VH	E ha	21,0	21,0	21,1	20,8	20,8	20,6	19,4	21,2	19,7	21,6	24,0	22,8
Fakitermelés	Ö	M m ³	7,0	7,0	7,1	7,1	7,2	7,0	6,6	7,0	6,8	7,4	8,1	7,7
	VH	M m ³	5,0	5,0	5,0	4,8	5,0	4,8	4,5	5,0	4,7	5,2	5,7	5,6
Fakiterm./Faállom.			0,021	0,021	0,021	0,021	0,021	0,021	0,019	0,020	0,019	0,021	0,022	0,021
VH ter./Erdőterület			0,012	0,012	0,012	0,011	0,011	0,011	0,010	0,011	0,010	0,011	0,012	0,012

Forrás: MGSZH – NÉBIH EI Közérdekű adatok

Jelmagyarázat: Ö – Összes; Á – Állami; M – Magán; VH – Véghasználat

Az erdőterület az erdőtelepítésekkel és az önerdősüléssel gyarapodott, az állami és közösségi erdő egyéb (különleges) rendeltetésű (védett, Natura2000) területe 150 E ha növekedéssel alapjaiban írja át az erdővagyon-gazdálkodást.

Az erdőtelepítés 10 E ha átlaga az EU és a magyar szabályozás szigorítására, illetve az agrártámogatás emelése miatt zuhant (az államiban a 2009 év speciális éves intézkedések miatt magasabb), a fafaj összetétel megváltozott.

A faállomány a növedék, a mortalitás és a fakitermelés különbségével számítva folyamatosan növekszik, a fahasználatok elmaradása miatt. A folyó növedék elsősorban a területtel van kapcsolatban, így folyamatosan nő az erdőtelepítések belépésével. A folyó növedék nem jelent közvetlen fakitermelési kapcsolódást (fiatal, vágáséretlen állományok).

Az összes érintett fahasználati terület meghaladja a százezer hektárt, de ebből a véghasználati terület alig változik.

A tartamos erdővagyon-gazdálkodás eszméje alapján a használatok területben és fatérfogatban, állami és magán bontásban sem jelentenek túlhasználatot, inkább megtakarításokat figyelhetünk meg (korlátozások).

Az erdőgazdálkodás sajátossága, hogy nagy (és növekvő) területtel és élőfakészlettel csak szerény fahasználatnak, véghasználatnak ad lehetőséget, nincs naturális növekedési célkitűzése.

3. táblázat: A használatok érintett területei 2001-2012 (E ha)

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Összes	Véghasználat	27,9	28,8	31,3	28,7	29,9	30,1	28,5	32,1	31,9	34,8	40,5	39,9
	Gyérítés	40,5	42,2	43,7	45,6	42,4	44,6	44,7	43,7	45,8	42,5	49,3	50,0
	Tisztítás	30,5	30,2	27,3	29,0	28,4	28,3	27,2	24,9	25,3	24,5	26,7	25,5
	Összesen	98,9	101	102	103	101	103	100	101	103	101,8	116,5	115,4
Állami Közösségi	Véghasználat	17,5	18,2	20,7	18,2	19,4	19,1	18,4	20,3	21,4	22,1	24,5	24,3
	Gyérítés	30,4	31,5	32,7	32,8	30,5	31,0	31,5	29,8	32,2	28,8	30,9	32,2
	Tisztítás	20,0	20,2	18,8	18,9	18,6	18,3	16,9	16,7	16,5	15,7	16,2	15,4
	Összesen	67,9	69,9	72,2	69,9	68,5	68,4	65,9	66,8	70,7	66,6	71,6	71,9
Magán	Véghasználat	10,4	10,6	10,6	10,5	10,5	11,0	10,1	11,8	10,5	12,7	16,0	15,6
	Gyérítés	10,1	10,7	11,0	12,8	11,9	13,6	13,2	13,9	13,6	13,7	18,4	17,8
	Tisztítás	10,5	10,0	8,5	10,1	9,8	10,0	10,3	78,2	8,8	8,8	10,5	10,1
	Összesen	31,0	31,3	30,1	33,4	32,2	34,6	34,5	33,9	32,9	35,2	44,9	43,5

Forrás: MGSZH – NÉBIH EI Éves naturális mérleg

A 2000-es években a véghasználatok érintett területe növekedett (az erdőfelújítási kötelezettség alig – előző táblázat), a gyérítés az államiban stagnált, a tisztítás az államiban csökkent.

---

2. Az erdészeti társas vállalkozások gazdasági helyzete és teljesítménye (az APEH-NAV adatai alapján)

Az erdő és a működtető vagyon

A gazdasági társaságok helyzetét a vagyonnal (mérleg) és a jövedelemmel (eredménykimutatás) jellemezzük. A mérleg az eszközöket és azok (saját és idegen) forrását tartalmazza. A vagyont alapvetően a befektetett és a forgó eszközök képezik. Az erdészeti társas vállalkozásokban a befektetett eszközök tárgyi eszköz kategóriáját sajátos módon csak az erdőn kívüli ingatlanok, épületek, építmények, gépek, berendezések és járművek stb. alkotják. Ezek részletezése az éves beszámoló mérlegében történik meg, de ilyen bontással csak a 22 állami erdészeti részvénytársaságra rendelkezünk, igaz itt is szakmai csoportosítás (erdőművelés, fakitermelés, vadgazdálkodás, fafeldolgozás stb.) nélkül.

Az erdőgazdálkodók vagyonában az erdő (erdőföld és élőfaállomány) értéke számvitelileg általában nincs kimutatva (amelyet az ÁSZ 2012 évben is megkifogásolt az állami tulajdonú joggyakorlónál.)

A kimutatott és számszerűsített vagyon tehát az erdőgazdálkodás működtetésére terjed ki (**működtető vagyon**), de ezek egy részével is az erdészeti szolgáltatók, a kivitelező vállalkozások rendelkeznek.

Az erdőgazdálkodók és az erdészeti szakmai szolgáltatók, illetve ezen tevékenységek számviteli eszközei már nem különülnek el, csak együttes értékekkel rendelkezünk.

Az erdőgazdálkodói társas vállalkozások

A szervezet alapú ágazati besorolási szemléletnek megfelelően az eszközök tartalmazzák a gazdálkodók nem erdőgazdálkodási célt szolgáló vagyonát is (amelybe beletartoznak a fafeldolgozási-faipari, a vadgazdálkodási-vadászati, a közjóléti-természetvédelmi, az erdészeti ismeretterjesztési stb. vagyonelemek, vagy pl. a befektetett pénzügyi eszközök is).

A kettős könyvvitelt vezető vállalkozások adják az erdőgazdálkodás meghatározó hányadát (APEH-NAV). A kb. 1800 kettős könyvvitelt vezető erdőgazdálkodói főtevékenységű szervezetből huszonkettő az állami tulajdonú erdőgazdálkodási részvénytársasági szervezet. A magán erdőgazdálkodás társaságai és szövetkezetei mellett ide tartoznának a speciális erdőbirtokossági társulatok is.

Az EU csatlakozás után az erdőgazdálkodás működési jellemzőiben nincs lényeges tendencia-váltás, gyorsuló fejlődés. 2004 az EU csatlakozás éve, de a szervezeti fejlődésben lényeges változás nem tapasztalható.

2010-től az állami erdészeti részvénytársaságoknál a tulajdonosi jogok gyakorlója a MFB Zrt. volt, amelyet 2014-től a Földművelésügyi Minisztérium (FM) követett.

A következőkben a számviteli beszámoló logikája szerint közöljük az erdőgazdálkodási ágazat 2001–2012 időszakra vonatkozó számsorait:

- Mérleg – eszköz – forrás,
- Eredménykimutatás,
- Adózás – Tájékoztató adatok, mutatók.

Az erdészeti egyéni vállalkozókról közzétett adatok elsősorban az adóbevallásokból származnak (APEH-NAV), így a kapacitások nem szerepelnek (azok csak külön felméréssel szerezhetők meg).

4. táblázat: Az erdészeti társas vállalkozások és a foglalkoztatott létszám

Év	Vállalkozások száma			Foglalkoztatott létszám		
	Könyvelési típus		Összes	Könyvelési típus		Összes
	Kettős	Egyszeres		Kettős	Egyszeres	
2001	850	939	1789	11 444	716	12 160
2002	1 143	614	1757	10 558	596	11 154
2003	1 523	260	1783	10 231	390	10 621
2004	1 722		1722	9 709		9 709
2005	1 678		1678	9 375		9 375
2006	1 759		1759	8 453		8 453
2007	1 634		1634	8 219		8 219
2008	1 862		1862	9 003		9 003
2009	1 767		1767	9 277		9 277
2010	1 900		1900	9 668		9 668
2011	1 882		1882	9 881		9 881
2012	1 874		1874	13 153		13 153
2008–2012 átlag	1 835		1835	10 196		10 196

A táblázatban szerepeltetjük a vállalkozások számát, az egyszeres vállalkozások könyvelési típus váltása után számuk alig változik, meghaladja az 1800 darabot. A foglalkoztatott létszám már 2004-ben tízezer fő alá csökkent, de a fafeldolgozás és a gépüzem bővülése miatt a további esés megállt (a minimum 2007-ben volt).

A közmunkaprogram az erdészetben 2012-től jelentett jelentős létszámnövekedést (amely a bérköltségekben is megjelenik).

2.1. A vagyoni helyzet – a mérleg

Mérleg – Eszköz

Az eszközállomány értéke, a mérlegfőösszeg folyamatosan nőtt, és már kétszeresen meghaladja a 2001 évi (felvett) bázist. A legjelentősebb a pénzeszközök gyarapodása (amely a pénzhozamokban is megmutatkozott), talán legkevésbé a készletek és a vevői követelések értékei bővültek.

Már itt utalunk arra a különbségre, amely a kapacitások és azok értékeinek a változását jellemzi.

A pénzgazdálkodásban a vevőállomány kezelése kiemelt figyelmet kapott, és a naturális és pénzügyi értékek különbsége csapódik le a pénzügyi eszközökben, amely megháromszorozódott.

A 2000-es években az erdészeti gazdasági társaságok vagyona nominálisan megduplázódott, mind a befektetett mind a forgóeszközök esetében. A befektetett eszközöknél az évenként növekedés hullámzott, az egyes évek között jelentős az eltérés, a 2008-as csúcs után a „válság” éveiben alacsonyabb a gyarapodás. A befektetett pénzügyi eszközöknél gyors változások történtek, itt nem csak növekedés tapasztalható.

Az egyes forgóeszköz fajták változása között már jelentősek az eltérések. A készletgazdálkodás a legvisszafogottabb, még készletérték csökkenést is megfigyelhetünk, és az utóbbi évek növekedését is sikerült megfogni. A követelések kétharmadát – háromnegyedét teszik ki a vevőkövetelések, amelyeknél szintén 2007-től indult be erőteljes, de azért kézben tartott növekedés. A forgóeszközök között lévő értékpapír állomány 2011. évben jelentősen csökkent, de ez megjelent a pénzeszközök még erőteljesebb növekedésében. A pénzeszköz-állomány a tíz év alatt megnégyszereződött (a 2009 évi átmeneti csökkenést kiugró gyarapodás követte). (5. táblázat)

Mérleg – Forrás

Az eszközérték megduplázódásához természetesen azonos növekedést figyelhetünk meg a forrás oldalon is, a saját tőke és a kötelezettségek esetében is.

A saját tőkénél a vállalkozásba bevitt, megemelt (jegyzett tőke és tőketartalék) növelésével a tulajdonosok a biztonságos működést segítették. A vállalkozói adózott eredmény nagy részét ugyancsak bennhagyták (az eredménytartalék az egy évtized alatt megháromszorozódott). A tulajdonosi érték (saját tőke) összességében megduplázódott, tartalmánál fogva természetesen az eredménytartalék leginkább), a változás azonban hullámzó (egyszer csökkenés is előfordult).

A saját tőkén belül a jegyzett tőke és a tőketartalék (a tulajdonosok által befektetett tőke) kb. 1,6 szorosára nőtt, a saját tőke egy évben (2006) csökkent, illetve két évben (2005, 2008) meghaladta a 10%-ot.

Az eredmény jellegű tartalékok (ide sorolva a tárgyévi mérleg szerinti eredményt is) már kb. a jegyzett tőke szintjét is eléri (ez a tulajdonosok által a szervezetekben hagyott adózott eredményt jelent, amelyet nem vettek ki – általában, az állami cégek esetében is – osztalékként). Az eredmény jellegű tartalékok értéke közel háromszorosára nőtt.

A mérleg szerint eredmény egy évben (2009) 1 Mrd Ft alatt maradt, míg egyszer megközelítette (2008) és egyszer (2011) meghaladta a 4 Mrd Ft-ot. Természetesen ez a dinamikus növekvő árbevételhez vagy a saját tőkéhez viszonyítva egyre kisebb jövedelmezőségi arányt jelent.

Az eszközértékhez viszonyítva az erdőgazdálkodóknál viszonylag magas a saját tőke arány.

Az összesített mérleg szerinti eredmény a nyereség és a veszteség összevonásából származik. Sajnos az ágazatban jelentős és növekvő a negatív mérleg szerinti eredmény, amely már korábban is többször meghaladta az 1 Mrd Ft-ot és 2009 óta a 2 Mrd Ft-ot is, amely a tartamos erdőgazdálkodás biztonságát veszélyezteti (a végrehajtást rontja). Különösen a tartósan veszteséges gazdálkodók figyelemmel kísérése indokolt, intézkedést a tipikus okok beazonosítása után lehet megfontolni.

A finanszírozás fontos eleme a kötelezettség állomány, és mind a hosszú mind a rövid lejárat megduplázódott. Az erdőgazdaságok pénzkészleteik ellenére igénybe veszik ezeket a forrásokat, de mértéke változóan alakult, a hirtelen növekedéseket stagnálás, lassú leépülések követték (az állami és a magán szféra között ebben is jelentős az eltérés). (7. táblázat)

A kötelezettségeken belül a szállítói tartozások alacsonyabbak, mint a vevői követelések, de határozottan (2012-re már háromszorosra) növekedtek. Hasonlóan 2012-re emelkedett hirtelen csúcs szintre a hosszú lejáratú kötelezettségek állománya (a korábbi hitelek nagy részét már természetesen törlesztették).

A passzív időbeli elhatárolások (részben technikai) növekedése az összes elem között az egyik legmagasabbak közé tartozik, közel négyszeres). A céltartalék képzés a 2008. évi válságnál lépte át az 1 Mrd Ft-ot, az utóbbi években tovább növekedett, de nagysága nem számottevő.

Az összetétel ábra alapján megerősíthető, hogy az erdészeti vállalkozásokban az elmúlt évtizedben nem történt eszköz-forrás arány változás, viszont számottevő volt az értékgyarapodás (kétszereződés). (8. táblázat, 1. ábra)

Saját tőke

A saját tőke összetétel és változása - Tulajdonosi hányadok (%)

A saját tőkében meghatározó (az erdő vagyonnál lényegesen magasabb) az állami tulajdon részaránya (A tevékenységeknél az állami tulajdonú részvénytársaságoknál is jellemző a kiszervezés, a magán-tulajdonú erdészeti kivitelező szolgáltatók szerepe a meghatározó).

A belföldi magán tulajdon részaránya 6-8% között hullámzik, az állami tulajdon kívüliek esetében így is a legnagyobb.

A belföldi társasági tulajdon némileg meghaladja az 1 Mrd Ft-ot, a külföldi tulajdon értéke pedig megduplázódott.

Az egyéb, önkormányzati vagy szövetkezeti tulajdonosok jelenléte jelképes, nem játszanak gazdálkodói szerepet a magyar erdőgazdálkodásban. A tulajdonosi juttatás, a jegyzett tőke (és a tőketartalék) növekedése lelassult, a gyarapodás a társaságnál hagyott eredmény ágon (két év osztalékát kivéve) folytatódott. Ezt illusztrálja az érzékelhető összetétel változást bemutató ábra is (a válság az ágazatot kevésbé érinti).

5. táblázat: Mérleg – Eszköz (M Ft)

Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2012/ 2001
Immat. javak	634,1	579,7	524,6	457,8	613,6	530,7	866,1	1 205,6	1 322,2	1 387,5	2 326,1	1 387,2	2,19
Tárgyi eszközök	37 888,9	41 295,7	46 105,0	47 988,6	52 258,6	52 845,1	58 402,1	65 544,7	69 630,6	72 076,1	74 440,4	78 098,6	2,06
- beruházások	2 583,2	2 801,1	3 976,9	4 735,8	5 169,7	5 377,8	6 765,8	6 197,2	6 144,6	6 866,2	6 933,2	6 114,9	2,37
Bef. pénzü. eszk.	3 026,8	2 736,4	2 900,8	2 434,8	2 887,5	3 246,0	2 979,6	6 201,2	5 009,9	4 316,6	5 407,1	5 925,3	1,96
Befektetett eszk.	41 549,8	44 611,8	49 530,4	50 881,2	55 759,7	56 621,8	62 247,8	72 951,5	75 962,7	77 780,2	82 173,6	85 402,1	2,06
<i>Változás %</i>		<i>7,37</i>	<i>11,03</i>	<i>2,73</i>	<i>9,59</i>	<i>1,55</i>	<i>9,94</i>	<i>17,20</i>	<i>4,13</i>	<i>2,39</i>	<i>5,65</i>	<i>3,93</i>	
Készletek	9 008,7	8 988,0	9 020,0	9 179,3	9 459,9	6 980,6	8 203,7	11 567,5	11 510,3	10 113,1	11 882,2	13 799,3	1,53
Követelések	11 265,5	11 475,3	11 737,5	13 726,8	14 844,0	13 076,4	13 227,3	17 115,9	18 495,6	17 818,4	21 998,9	21 554,4	1,91
- vevőkövetelések	7 631,7	7 740,8	7 942,5	8 751,3	9 212,4	6 970,0	8 560,3	11 620,1	13 054,2	12 031,9	13 724,6	11 845,8	1,55
Értékpapírok	2 649,4	2 782,1	2 994,0	3 966,1	4 086,2	4 231,7	3 346,0	3 566,3	2 377,9	3 115,8	1 268,3	1 868,5	0,71
Pénzeszközök	5 615,3	6 342,2	8 683,3	10 154,7	11 721,7	15 231,0	15 941,2	16 400,9	14 057,2	19 465,7	23 582,6	26 286,5	4,68
Forgó eszköz	28 538,9	29 587,6	32 434,8	37 026,9	40 111,8	39 519,7	40 718,2	48 650,8	46 441,0	50 513,1	58 831,8	63 508,7	2,23
Aktiv időb. elhat.	798,0	745,2	597,2	1 107,2	1 622,4	2 263,2	1 223,8	1 218,1	1 848,2	1 960,1	1 916,6	2 349,3	2,94
Mérleg főösszeg	70 886,8	74 944,5	82 562,4	89 015,3	97 495,9	98 404,7	104 189,8	122 820,4	124 251,9	130 253,4	142 922,0	151 260,0	2,13
<i>Változás %</i>		<i>5,72</i>	<i>10,16</i>	<i>7,82</i>	<i>9,53</i>	<i>0,93</i>	<i>5,88</i>	<i>17,88</i>	<i>1,17</i>	<i>4,83</i>	<i>9,73</i>	<i>5,83</i>	
Pénzügyi eszköz	11 291,5	11 860,7	14 578,1	16 555,6	18 695,4	22 708,7	22 266,8	26 168,4	21 445	26 898,1	30 258	34 080,3	3,02

6. táblázat: Mérleg – Forrás – Saját tőke (M Ft)

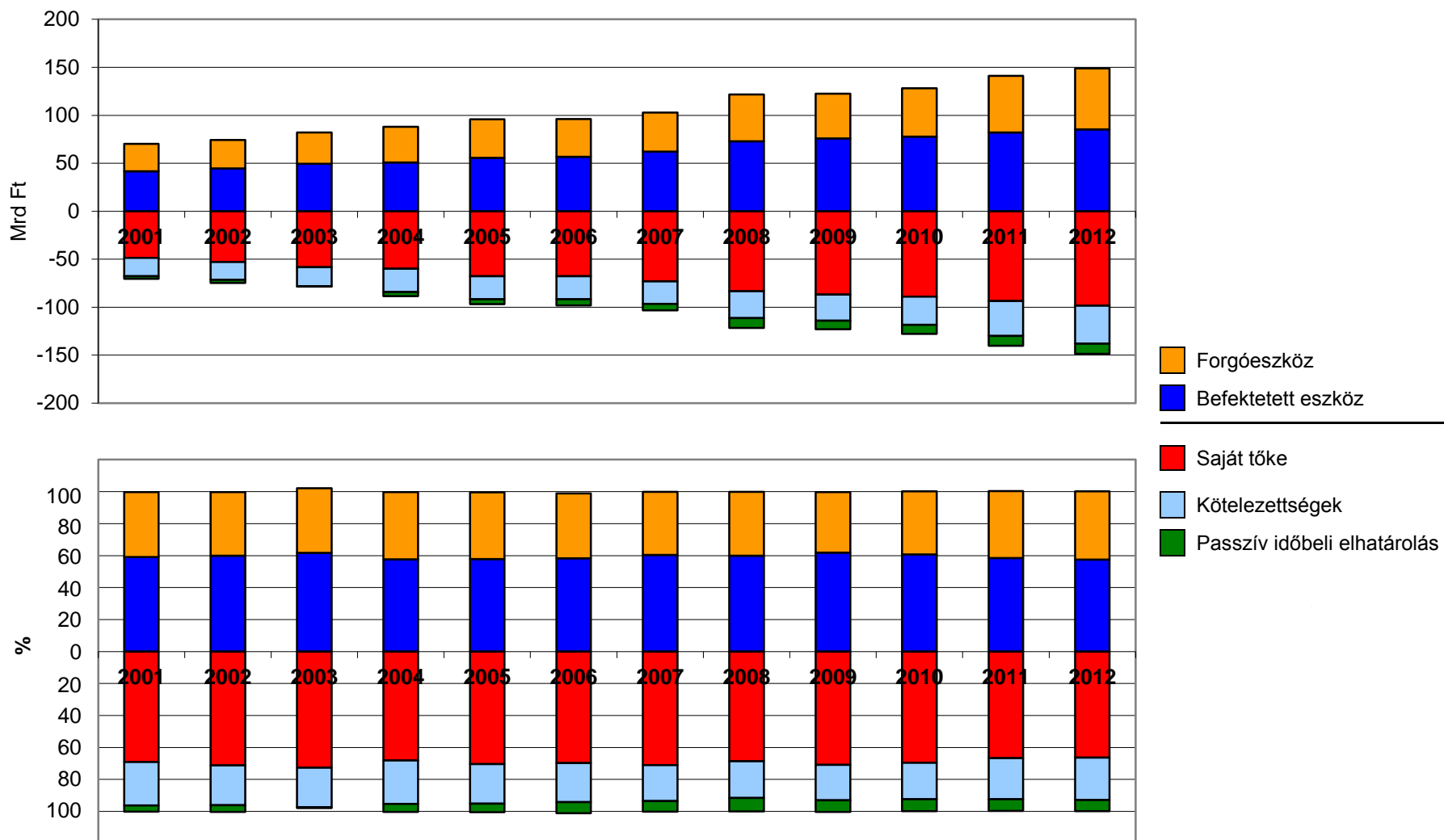
Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2012/ 2001
Jegyzett tőke	20 438,1	21 158,9	22 310,8	21 388,2	25 787,8	24101,7	27102,5	31263,3	33345,6	33349,3	33701,8	34872,5	1,71
- állami tulajdon	18 047,6	18 879,3	19 775,9	19 153,2	23 212,9	20 469,1	23 629,6	26 634,5	29 027,2	29 070,3	28 931,3	28 929,7	
- külföldi tulajdon	262,7	188,5	178,7	207,5	198,7	154,6	209,7	475,9	222,9	700,7	853,1	1 893,0	
- belföldi társ. tul.	726,4	631,2	673,7	731,3	600,4	1 286,8	1 299,4	1 579,5	1 673,0	1 057,6	1 236,6	1 394,9	
- belf. hitelint. tul.	0	0	29,1	29,1	0	0	0	0	44,8	0	24,8	0,8	
Jegyz., de be nem f. t.	-29,9	-40,0	-43,9	-33,0	-31,9	-33,8	-33,7	-229,3	-26,3	-70,3	-16,1	-29,4	
Tőketartalék	16 421,2	18 258,0	20 437,5	21 922,5	22 736,1	22 099,1	22 586,3	25 006,9	24 959,1	25 601,7	26 065,9	26 485,9	1,61
Eredménytartalék	8 942,1	10 728,5	12 242,9	13 485,4	14 900,5	15 265,8	17 391,5	20 058,5	24 124,9	25 019,9	25 484,4	29 197,1	3,27
Értékelési, általános, lekötött t tartalék	1 101,1	1 401,0	2 009,0	1 605,9	2 806,1	3 181,5	3 444,3	3 202,6	3 306,6	3 687,3	4 430,6	4 686,8	
Mérleg sz. eredmény	1 630,8	1 514,3	1 373,4	1 698,7	1 565,4	2417,1	2 738,2	3 784,7	887,7	1 466,5	4 039,2	3 397,2	
Mérleg sz. er. (Nyereség)	2 358,3	2 583,2	2 527,6	2 462,7	2 565,5	3116,8	3 519,0	5 054,7	3 429,2	4 355,5	5 850,5	5 319,8	
Mérleg sz. er. (Veszteség)	-727,4	-1 068,9	-1 154,3	-764,0	-1 000,1	-699,7	-780,8	-1 270,0	-2 541,4	-2 888,9	-1 811,3	-1 922,6	
Saját tőke	48 503,4	53 056,7	58 329,7	60 067,7	67 795,9	67 031,4	73 229,1	83 470,5	87 033,6	89 054,5	93 705,8	98 610,1	2,03
<i>Változás %</i>		<i>9,39</i>	<i>9,94</i>	<i>2,98</i>	<i>12,87</i>	<i>-1,13</i>	<i>9,25</i>	<i>13,99</i>	<i>4,27</i>	<i>2,32</i>	<i>5,22</i>	<i>5,23</i>	

7. táblázat: Mérleg – Forrás – Kötelezettség (M Ft)

Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2012/ 2001
Céltartalékok	152,7	111,5	235,6	280,2	385,8	624,3	680,3	1 024,6	1 138,2	2 052,3	2 328,6	2 747,6	18,0
Hátrasorolt kötel.											345,2	1 213,8	-
Hosszú lejáratú kötelezettség	4 608,8	4 538,4	5 976,1	8 394,0	7 990,1	6 748,7	5 884,2	5 633,9	6 181,1	6 165,2	10 048,8	10 047,7	2,18
Rövid lejáratú kötelezettség	14 550,9	13 960,1	13 859,0	15 664,2	15 970,1	17 099,0	17 425,1	22 323,7	20 996,9	23 175,1	26 173,3	28 201,0	1,94
- szállítók	3 501,6	3 884,8	3 924,7	4 534,3	4 191,9	4 700,0	5 351,3	7 489,6	8 143,9	8 577,4	10 724,9	11 994,0	3,43
Kötelezettségek	19 159,7	18 498,5	19 835,1	24 058,2	23 960,2	23 847,7	23 309,3	27 957,6	27 178,0	29 340,3	36 235,4	39 462,5	2,06
<i>Változás %</i>		<i>-3,45</i>	<i>7,23</i>	<i>21,29</i>	<i>-0,41</i>	<i>-0,47</i>	<i>-2,26</i>	<i>19,94</i>	<i>-2,79</i>	<i>4,95</i>	<i>23,50</i>	<i>8,91</i>	
Passzív időbeli elhat.	2 735,0	3 096,6	373,9	4 360,7	5 131,3	6 704,0	6 791,4	10 367,7	8 902,1	9 387,1	10 333,2	10 440,0	3,82
Mérleg főösszeg	70 886,8	74 944,5	82 562,4	89 015,3	97 495,9	98 405,1	104 189,8	122 820,4	124 251,9	130 253,4	142 922,1	151 260,0	2,13
<i>Változás %</i>		<i>5,72</i>	<i>10,16</i>	<i>7,82</i>	<i>9,53</i>	<i>0,93</i>	<i>5,88</i>	<i>17,88</i>	<i>1,17</i>	<i>4,83</i>	<i>9,73</i>	<i>5,83</i>	

8. táblázat: A mérleg, az eszközök és források nagysága és összetétele (M Ft)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Befektetett eszköz	41 549,8	44 611,8	49 530,4	50 881,2	55 759,7	56 621,8	62 247,8	72 951,5	75 962,7	77 780,2	82 173,6	85 402,1
Forgó eszköz	28 538,9	29 587,6	32 434,8	37 026,9	40 111,8	39 519,7	40 718,2	48 650,8	46 441,0	50 513,1	58 831,8	63 508,7
Saját tőke	48 503,4	53 056,7	58 329,7	60 067,7	67 795,9	67 031,4	73 229,1	83 470,5	87 033,6	89 054,5	93 705,8	98 610,1
Kötelezettségek	19 159,7	18 498,5	19 835,1	24 058,2	23 960,2	23 847,7	23 309,3	27 957,6	27 178,0	29 340,3	36 235,4	39 462,5
Passzív időbeli elhat.	2 735,0	3 096,6	373,9	4 360,7	5 131,3	6 704,0	6 791,4	10 367,7	8 902,1	9 387,1	10 310,8	10 440,0

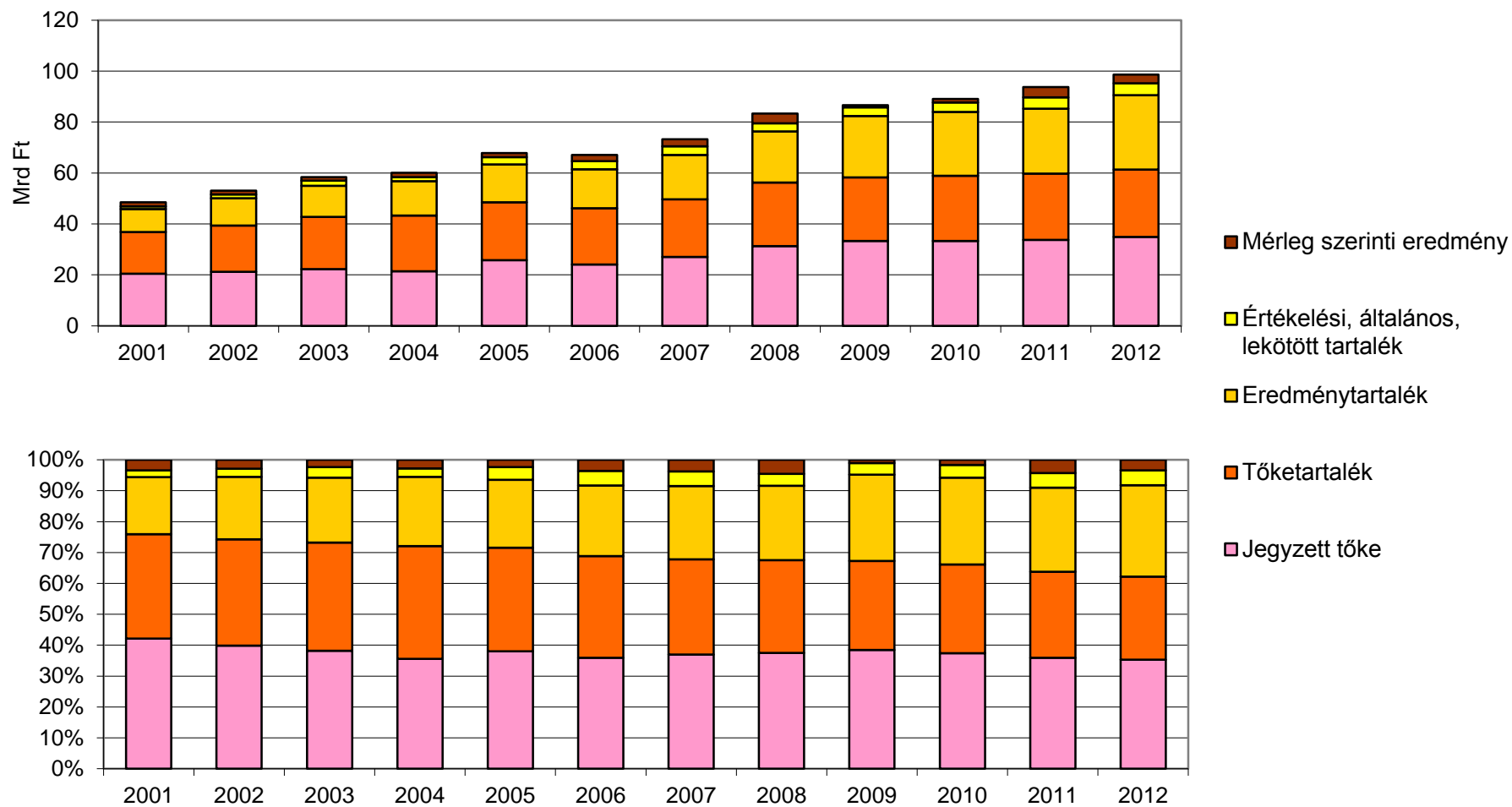
1. ábra: A mérleg, az eszközök és források nagysága és összetétele

Saját tőke

9. táblázat: Saját tőke (M Ft)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Jegyzett tőke	20 438,1	21 158,9	22 310,8	21 388,2	25 787,8	24 101,7	27 102,5	31 263,3	33 345,6	33 349,3	33 701,8	34 872,5
Tőketartalék	16 421,2	18 258,0	20 437,5	21 922,5	22 736,1	22 099,1	22 586,3	25 006,9	24 959,1	25 601,7	26 065,9	26 485,9
Eredménytartalék	8 942,1	10 728,5	12 242,9	13 485,4	14 900,5	15 265,8	17 391,5	20 058,5	24 124,9	25 019,9	25 484,4	29 197,1
Értékelési, lekötött tartalék	1 101,1	1 401,0	2 009,0	1 605,9	2 806,1	3 181,5	3 444,3	3 202,6	3 306,6	3 687,3	4 430,6	4 686,8
Mérleg sz. eredmény	1 630,8	1 514,3	1 373,4	1 698,7	1 565,4	2 417,1	2 738,2	3 784,7	887,7	1 466,5	4 039,2	3 397,2
MSZNY	2 358,3	2 583,2	2 527,6	2 462,7	2 565,5	3 116,8	3 519,0	5 054,7	3 429,2	4 355,5	5 850,5	5 319,8
MSZV	-727,4	-1 068,9	-1 154,3	-764,0	-1 000,1	-699,7	-780,8	-1 270,0	-2 541,4	-2 888,9	-1 811,3	-1 922,6
Saját tőke	48 503,4	53 056,7	58 329,7	60 067,7	67 795,9	67 031,4	73 229,1	83 470,5	87 033,6	89 054,5	93 705,8	98 610,1
MSZV/MSZE (%)	44,6	70,6	84,0	45,0	63,9	28,9	28,5	33,6	286,3	197,0	44,8	56,6
MSZV/MSZNY (%)	30,8	41,4	45,7	31,0	39,0	22,4	22,2	25,1	74,1	66,3	31,0	36,1

Jelmagyarázat: MSZE – Mérleg szerinti eredmény
MSZNY – Mérleg szerinti eredmény (Nyereség)
MSZV – Mérleg szerinti eredmény (Veszteség)

2. ábra: A saját tőke változása, összetétele

10. táblázat: A saját tőke összetétel és változása (M Ft) – Tulajdonosi hányadok

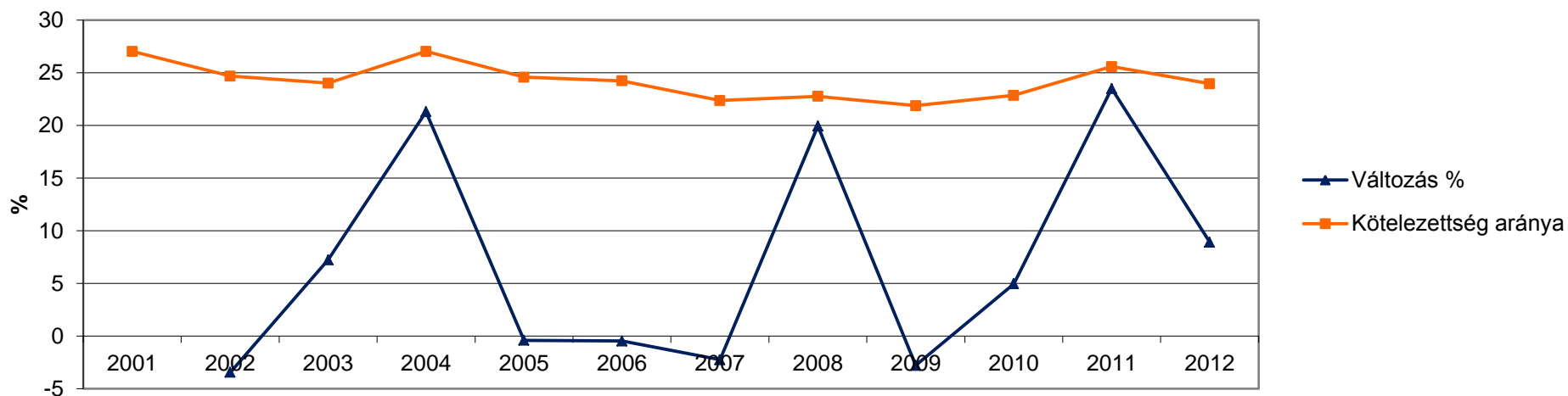
Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Jegyzett tőke	20 438,1	21 158,9	22 310,8	21 388,2	25 787,8	24 101,7	27 102,5	31 263,3	33 345,6	33 349,3	33 701,8	34 872,5
- állami tulajdon	18 047,6	18 879,3	19 775,9	19 153,2	23 212,9	20 469,1	23 629,6	26 634,5	29 027,2	29 070,3	28 931,3	28 929,7
- külföldi tulajdon	262,7	188,5	178,7	207,5	198,7	154,6	209,7	475,9	222,9	700,7	853,1	1 893,0
- belf. társ. tulajdon	726,4	631,2	673,7	731,3	600,4	1 286,8	1 299,4	1 579,5	1 673,0	1 057,6	1 236,6	1 394,9
- belf. hitelint. tulajdon	0	0	29,1	29,1	0	0	0	0	44,8	0	24,8	0,8
Tulajdonosi hányad %												
Belföldi magán	6,75	6,88	6,37	5,81	6,77	8,95	7,19	8,19	7,13	7,55	7,87	7,68
Belföldi társas		2,87	3,06	3,42	2,33	5,33	4,79	5,05	5,02	3,17	3,67	3,99
Külföldi tulajdon		1,39	0,81	1,00	0,77	0,64	0,72	1,52	0,67	2,10	2,53	5,43
Állami tulajdon		87,43	89,60	89,36	90,02	84,93	87,19	85,19	87,05	87,17	85,84	82,90
Önkormányzati tul.		0,06	0,09	0,11	0,08	0,00	0,01	0	0	0,01	0,01	0
Szövetkezeti tulajdon		0,07	0,03	0,005	0,02	0,11	0,03	0	0	0	0	0

A kötelezettség szintén megduplázódott az időszakban, most egy növekedési időszak csúcsáról tartunk lefele, és a kötelezettség aránya már csökkent.

11. táblázat: A kötelezettségek változása és aránya (M Ft)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kötelezettségek	19 159,7	18 498,5	19 835,1	24 058,2	23 960,2	23 847,7	23 309,3	27 957,6	27 178,0	29 340,3	36 235,4	39 462,5
Változás (%)		-3,45	7,23	21,29	-0,41	-0,47	-2,26	19,94	-2,79	4,95	23,50	8,91
Kötelezettség aránya (%)	27,03	24,68	24,02	27,03	24,58	24,23	22,37	22,76	21,87	22,85	25,59	23,96

3. ábra: A kötelezettségek változása és aránya

2.2. A jövedelmezőségi helyzet – az eredménykimutatás

Hozamok – ráfordítások – üzemi eredmény

12. táblázat: Az eredménykimutatás változása és összetétele (M Ft)

Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2012/ 2001
Nettó árbevétel	64 741,5	66 523,8	72 323,8	73 193,9	76 211,0	75 771,2	82 500,4	99 712,2	95 091,2	103 816,7	110 574,1	109 341,1	1,69
- export árbevétel	14 334,0	13 193,5	13 749,1	12 300,5	14 181,2	12 443,7	14 586,2	20 187,7	19 858,8	21 525,1	23 426,4	25 306,6	1,77
Egyéb bevételek	8 238,1	8 659,8	9 015,5	9 167,7	9 644,7	9 862,7	9 479,8	8 071,1	9 460,9	10 283,2	11 238,2	16 618,7	2,02
- kapott támogatás	4 165,9	5 463,0	5 368,5	6 044,0	6 355,7	6 978,6	5 765,7	3 820,8	4 149,7	5 350,7	4 555,2	8 735,8	2,10
Aktivált teljesítmény	2 835,0	1 886,5	1 633,0	2 234,3	2 239,7	1 960,4	2 554,1	1 958,5	1 474,4	645,2	1 870,1	2 285,0	0,81
Összes hozam	75 814,6	77 070,1	82 972,3	84 595,9	88 095,4	87 594,3	94 534,3	109 741,8	106 026,5	114 745,1	123 682,4	128 244,7	1,69
<i>Változás %</i>		1,66	7,66	1,96	4,14	-0,57	7,92	16,09	-3,39	8,22	7,79	3,69	
Anyagjellegű ráf.	45 354,4	46 471,7	50 269,6	51 029,8	54 081,1	53 658,5	57 830,7	68 791,3	66 896,3	71 812,1	76 872,5	75 530,1	1,67
- anyagköltség	12 766,4	11 936,8	13 360,1	13 915,9	13 561,3	12 231,7	12 552,3	16 515,1	14 086,2	16 243,1	18 359,3	19 921,8	1,56
- ELÁBÉ	7 051,8	7 454,9	7 131,5	6 600,1	7 856,1	8 495,9	10 425,9	12 353,9	12 324,1	11 886,1	10 639,9	11 431,8	1,62
- egyéb szolgáltatás	1 016,1	1 050,0	1 255,4	1 332,4	-	2 221,6	1 639,6	1 196,1	1 230,1	1 762,4	1 360,3	1 230,7	1,21
Személyi jellegű ráf.	18 236,8	18 836,7	1 9762,6	20632,6	21 070,7	20 877,5	22 752,6	26 353,1	26 468,4	27 150,3	28 484,3	35 693,5	1,96
- bérköltség	10 845,3	11 500,4	12 138,7	12 710,8	12 961,4	12 683,3	13 625,6	15 783,5	16 442,2	17 372,3	18 334,2	23 847,2	2,20
- személyi j. kifizetés	2 706,8	2 658,2	2 894,0	3 020,9	3 140,5	3 482,5	4 055,7	4 723,3	4 330,6	4 439,7	4 582,3	4 830,5	1,78
Értékcsokk. leírás	3 409,5	3 674,5	3 999,1	4 080,9	4 145,6	4 083,1	4 486,0	5 563,5	5 852,4	6 257,9	6 544,1	6 855,7	2,01
Egyéb ráfordítás	6 370,2	6 529,3	6 874,0	6 522,2	6 703,9	6 410,0	6 343,7	5 074,5	4 698,5	7 451,1	7 259,6	6 905,5	1,08
- adójellegű	2 550,5	2 900,7	2 425,2	2 530,6	3 138,5	3 200,2	2 539,4	1 367,3	1 300,7	1 523,4	1 541,6	1 795,2	0,70
Összes ktg. ráford.	73 370,8	75 512,2	80 905,3	82 265,5	86 001,4	85 029,1	91 413,1	105 782,4	103 915,7	112 671,6	119 160,5	124 984,4	1,70
Üzemi eredmény	2 443,8	1 557,9	2 067,0	2 330,4	2 094,0	2 565,1	3 080,0	3 959,4	2 120,8	2 073,6	4 521,9	3 260,4	1,33
<i>Változás</i>		-885,9	+509,1	+263,4	-236,4	+471,1	+514,9	+879,4	-1838,6	-47,2	+2448,3	-1261,5	

Az erdészeti vállalkozások jövedelmét, annak összetételét, képzését és felhasználását az eredménykimutatás tartalmazza. Ebben az erdővel kapcsolatos bevételek és ráfordítások sajátosan szerepelnek, az erdő vagyonváltozásai ugyanis nincsenek kimutatva.

Az erdőgazdálkodás éves hozamai és ráfordításai kerülnek bemutatásra az összköltség (germán) módszer szerint.

Az értékesítés nettó árbevétele a folyamatos növekedés (a 2009 évi visszaesés) hatására 2010-ben elérte, meghaladta a 100 Mrd Ft-ot, de az összetételben markáns változás nincs.

Az értékváltozások az árváltozásoknak megfelelőek, mivel az erdőgazdálkodást meghatározó fahasználati árbevétel alapját képező fakitermelés szinten maradt.

A nettó (és az export) árbevétel, illetve az összes hozam dinamikusan nőtt, a válság miatti csökkenés 2009 évre korlátozódott. Az egyéb bevételek, benne a támogatások több mint megkétszereződtek. Hasonlóan emelkedtek a ráfordítások, a közfoglalkoztatással a személyi ráfordítások, ezen belül a járulék arány mérséklődött, a bérköltség emelkedett.

Export árbevétel

13. táblázat: *Export árbevétel nagysága és aránya (M Ft)*

Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nettó árbevétel	64 741,5	66 523,8	72 323,8	73 193,9	76 211,0	75 771,2	82 500,4	99 712,2	95 091,2	103 816,7	110 574,1	109 341,1
- export árbevétel	14 334,0	13 193,5	13 749,1	12 300,5	14 181,2	12 443,7	14 586,2	20 187,7	19 858,8	21 525,1	23 426,4	25 306,6
Export árbev. arány	22,14	19,83	19,01	16,81	18,61	16,42	17,68	20,25	20,8	20,73	21,19	23,14
Exp. árbev./AEE %	6 10,8	649,3	680,1	531,8	650,6	390,75	365,1	349,6	1 227,7	894,5	460,9	540,0
Exp. árbev./ÜE %	5 86,5	846,9	665,2	527,8	677,2	485,1	473,6	509,8	936,4	1 038,1	5 180,7	776,2
Adózás előtti eredm.	2 346,9	2 030,2	2 021,5	2 313,1	2 179,8	3 184,6	3 997,1	5 773,9	1 617,6	2 406,4	5 082,4	4 686,8
Üzemi eredmény	2 443,8	1 557,9	2 067,0	2 330,4	2 094,0	2 565,1	3 080,0	3 959,4	2 120,8	2 073,6	4 521,9	3 260,4

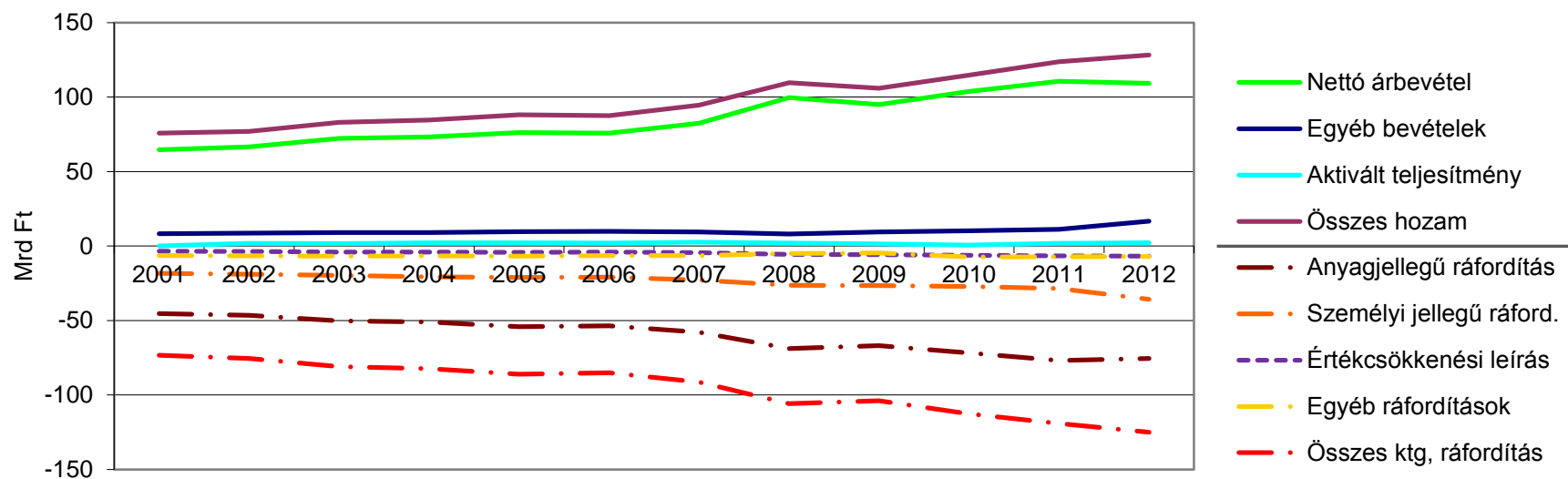
Jelmagyarázat: AEE – Adózás előtti eredmény
 ÜE – Üzemi eredmény

4. ábra: Export árbevétel nagysága és aránya

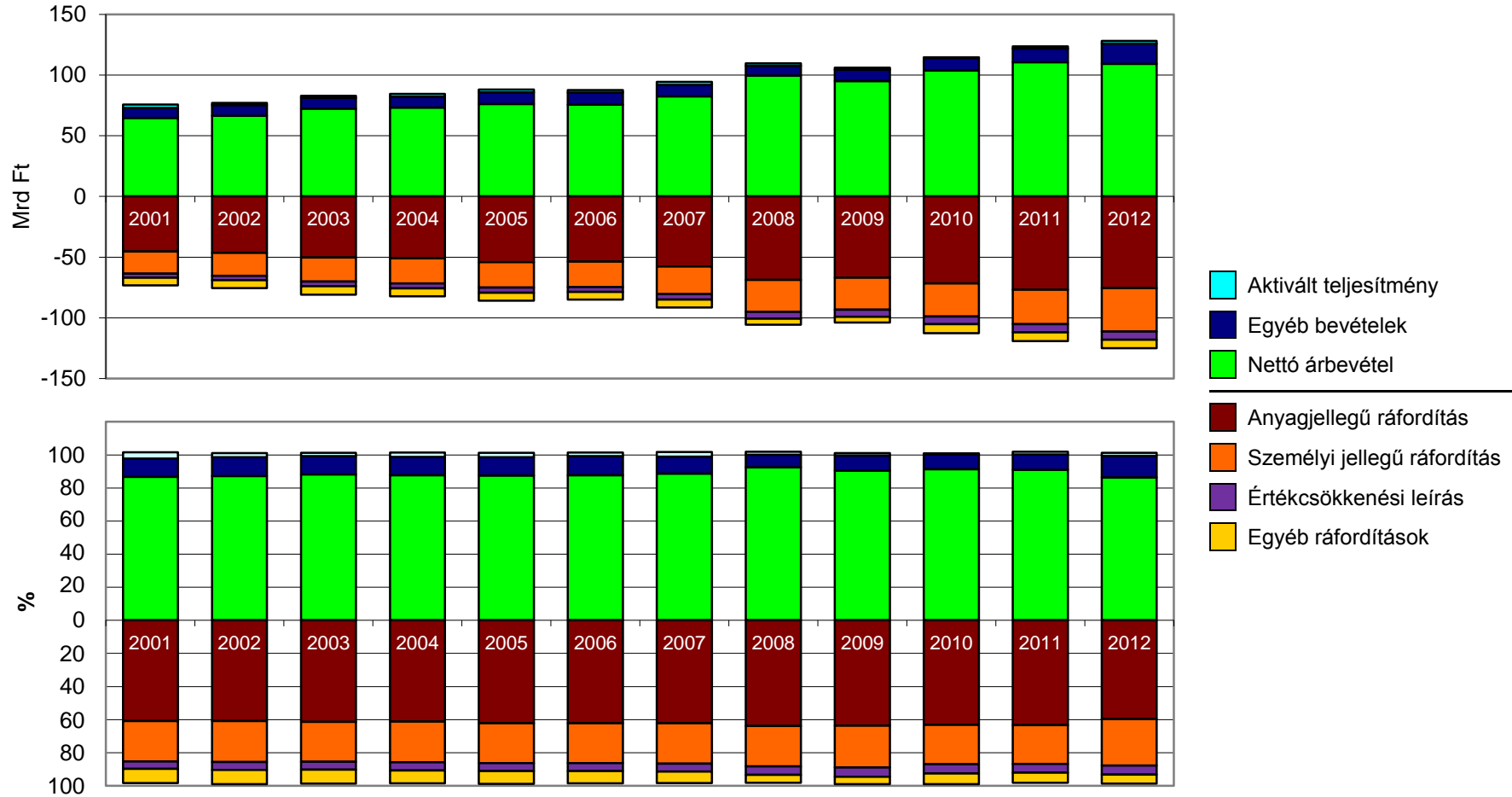
14. táblázat: Hozamok és ráfordítások alakulása (M Ft)

Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nettó árbevétel	64 741,5	66 523,8	72 323,8	73 193,9	76 211,0	75 771,2	82 500,4	99 712,2	95 091,2	103 816,7	110 574,1	109 341,1
Egyéb bevételek	8 238,1	8 659,8	9 015,5	9 167,7	9 644,7	9 862,7	9 479,8	8 071,1	9 460,9	10 283,2	11 238,2	16 618,7
Aktivált teljesítmény	2 835,0	1 886,5	1 633,0	2 234,3	2 239,7	1 960,4	2 554,1	1 958,5	1 474,4	645,2	1 870,1	2 285,0
Összes hozam	75 814,6	77 070,1	82 972,3	84 595,9	88 095,4	87 594,3	94 534,3	109 741,8	106 026,5	114 745,1	123 682,4	128 244,7
Anyagjellegű ráford	45 354,4	46 471,7	50 269,6	51 029,8	54 081,1	53 658,5	57 830,7	68 791,3	66 896,3	71 812,1	76 872,5	75 530,1
Személyi jell. ráford.	18 236,8	18 836,7	19 762,6	20 632,6	21 070,7	20 877,5	22 752,6	26 353,1	26 468,4	27 150,3	28 484,3	35 693,5
Értékcsökk. leírás	3 409,5	3 674,5	3 999,1	4 080,9	4 145,6	4 083,1	4 486,0	5 563,5	5 852,4	6 257,9	6 544,1	6 855,7
Egyéb ráfordítások	6 370,2	6 529,3	6 874,0	6 522,2	6 703,9	6 410,0	6 343,7	5 074,5	4 698,5	7 451,1	7 259,6	6 905,0
Összes ktg. ráford.	73 370,8	75 512,2	80 905,3	82 265,5	86 001,4	85 029,1	91 413,1	105 782,4	103 915,7	112 671,6	119 160,5	124 984,4

5. ábra: Hozamok és ráfordítások alakulása

A természetes teljesítmények stagnálása vagy lassú növekedése mellett a hozamok és ráfordítások pénzértéke az elmúlt évtizedben ütemesen emelkedett.

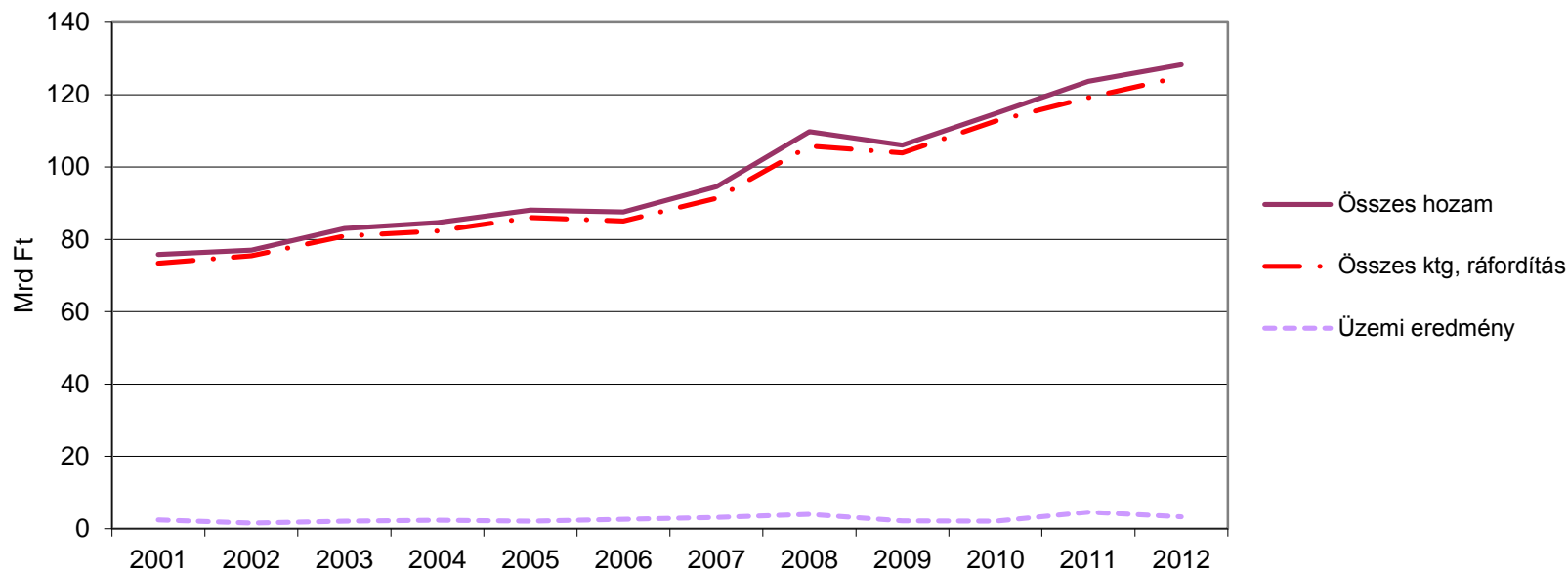

6. ábra: Hozamok és ráfordítások alakulása, összetétele

A bevétel – ráfordítás összetétel alakulása szintén nem jelez belső átrendeződést (a 2012 bér, személyi ráfordítások növekedése azonban már érzékelhető).

Összességében az üzemi eredmény szintje hullámzott, a vagyon vagy hozam/ráfordítás nominális növekedése az eredményességi mutatót csökkentette. (Ezt mutatja a hozam költség/ráfordítás vonalak emelkedése mellett az eredmény vonal alacsony futása.)

A mérleg és a bevétel-ráfordítás értéknövekedésétől eltérő az eredmény alakulásának viselkedése. Az eredmény, mint különbség tétel a növekvő eszköz – forrás vagy bevétel – ráfordítás elemektől eltér. Az értéknövekedésnél a bejövő, begyűrűző költségemelkedéseket tovább kell tudni hárítani az ár emelésével vagy támogatási kompenzációval.

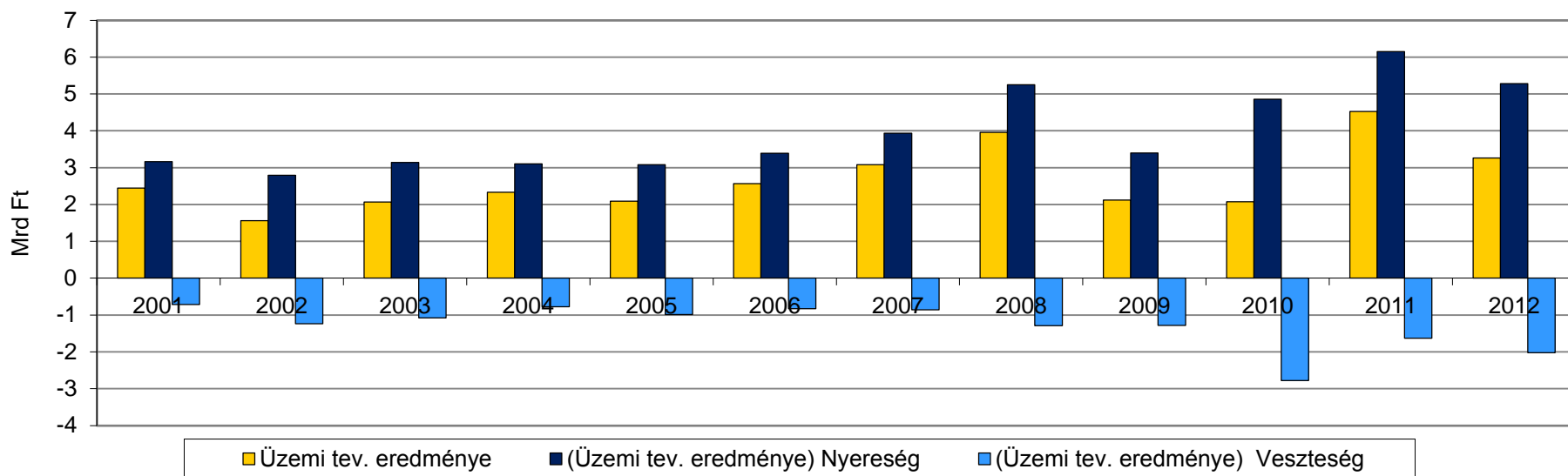

7. ábra: Hozamok és ráfordítások, üzleti eredmény alakulása

Üzemi tevékenység eredménye

15. táblázat: Üzemi tevékenység eredménye (M Ft)

Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Üzemi tev. eredménye	2443,8	1557,9	2067,0	2330,4	2094,0	2565,1	3080,0	3959,4	2120,8	2073,6	4521,9	3260,4
(Üzemi tev. e.) Nyereség	3160,5	2792,1	3142,9	3107,3	3080,7	3391,1	3937,9	5251,8	3399,4	4856,1	6153,7	5279,8
(Üzemi tev. e.) Veszteség	-716,6	-1234,2	-1075,9	-777,0	-986,8	-826,0	-857,9	-1292,4	-1278,6	-2782,4	-1631,7	-2019,4
Veszteség/Nyereség (%)	22,7	44,2	34,2	25,0	32,0	24,4	21,8	24,6	37,6	57,2	26,5	38,2

8. ábra: Üzemi tevékenység eredménye

Az üzemi eredmény nem vette át a növekedési trendet, hullámzott. A veszteséges társaságoknál (főleg magán) a kiugró adatot speciális elszámolások idézték elő.

Eredménykategóriák

16. táblázat: Az eredménykategóriák alakulása (M Ft)

Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2012/ 2011
Üzemi tev. eredménye	2443,8	1557,9	2067,0	2330,4	2094,0	2565,1	3080,0	3959,4	2120,8	2073,6	4521,9	3260,4	1,33
Pénzügyi műveletek bev.	977,8	781,8	922,9	1226,3	830,3	1229,3	1564,6	3564,9	2635,4	1733,1	2507,8	2738,3	2,80
- kamat jellegű bevételek	553,3	429,2	518,0	759,2	504,0	657,0	939,3	989,5	1071,3	593,9	838	1330,8	2,41
- kapott osztalék, részesedés	97,7	74,6	52,8	72,7	20,8	14,1	38,4	52,7	75,0	42,0	56,8	81,2	–
Pénzügyi műveletek ráf.	1150,7	1144,2	1061,7	1395,7	929,5	979,3	922,0	3198,1	3135,8	1552,4	1965,5	1762,4	1,53
- kamat, kamat jellegű ráf.	724,9	687,4	695,4	904,1	681,7	527,4	493,0	516,3	473,6	407,6	427,1	436,8	0,60
Pénzügyi műv. eredménye	-172,9	-362,4	-138,8	-169,4	-99,3	250,0	642,6	366,7	-500,4	180,7	542,9	975,9	
(Pénzügyi műv. e.) Nyereség	268,9	288,1	400,2	534,9	365,5	611,6	954,7	1092,2	1397,1	942,3	1400,8	1417,3	5,27
(Pénzügyi műv. e.) Veszteség	-441,8	-650,5	-539,0	-704,3	-464,8	-361,5	-312,1	-725,4	-1897,5	-761,5	-858,5	-441,5	1,00
Szokásos váll. eredmény	2270,9	1195,5	1928,2	2161,0	1994,7	2815,2	3722,6	4326,2	1620,4	2254,4	5064,2	4236,3	1,87
Rendkívüli bevételek	168,0	990,2	242,7	287,4	360,1	532,1	357,6	1630,3	186,1	466,9	174,4	221,6	
Rendkívüli ráfordítások	92,0	155,4	149,4	135,3	175,1	162,8	83,1	174,4	186,2	312,1	147,1	212,8	
Rendkívüli eredmény	76,0	834,7	93,3	152,1	185,1	369,4	274,5	1455,9	-91	154,8	27,4	8,7	
(Rendkívüli e.) Nyereség	125,6	878,1	153,1	206,1	236,3	431,7	307,2	1538,7	137,9	276,9	149,9	186,3	
(Rendkívüli e.) Veszteség	-49,6	-43,4	59,8	-54,0	-51,3	-62,3	-32,7	-82,8	-138,0	-122,1	-122,5	-177,6	
Adózás előtti eredmény	2346,9	2030,2	2021,5	2313,1	2179,8	3184,6	3997,1	5773,9	1617,6	2406,4	5082,4	4686,8	2,00
Változás		-316,7	-8,7	+291,6	-133,3	+1004,8	+812,5	+1776,8	-4156,3	+788,8	+2676,0	-395,6	
TAO alap	1962,4	1144,6	1050,9	1440,8	1213,2	1829,6	2605,7	3073,1	2045,9	4281,7	4769,8	4245,0	2,16
Társasági adó	457,2	355,0	420,2	343,9	356,5	434,6	508,3	591,8	402,5	734,5	572,8	527,8	1,16
Különadó						23,4	95,8						
Adózott eredmény	1889,8	1675,3	1601,3	1969,2	1825,9	2749,9	3486,8	5184,1	1217,3	1671,9	4509,6	3726,8	1,97
Változás (%)		-11,35	-4,42	22,98	-7,28	50,61	26,80	48,68	-76,52	37,34	169,73	-17,4	

Az erdőgazdálkodási vállalkozásoknál fontos tényező a pénzgazdálkodás (pénzeszközök, követelések, kötelezettségek), így jelentősek a pénzügyi bevételek és ráfordítások. Az évtized magas kamatszintje, a nagy árfolyam különbségek jelentős eredményt hoztak, de a vállalkozások másik részénél komoly terhet, tartós pénzügyi veszteséget jelentenek. (A 2009. év vesztesége néhány erdészeti részvénytársaságnál koncentrált.) A jövőt tekintve a kamatszint jelenlegi alacsonyabb szintje a pénzügyi eredményt is módosíthatja. a nyereséget és a veszteséget mérsékelheti.

A rendkívüli számviteli tételek összességében nem befolyásolták a jövedelmezőséget, de néhány évben (2002, 2008) eredmény meghatározóvá léptek elő.

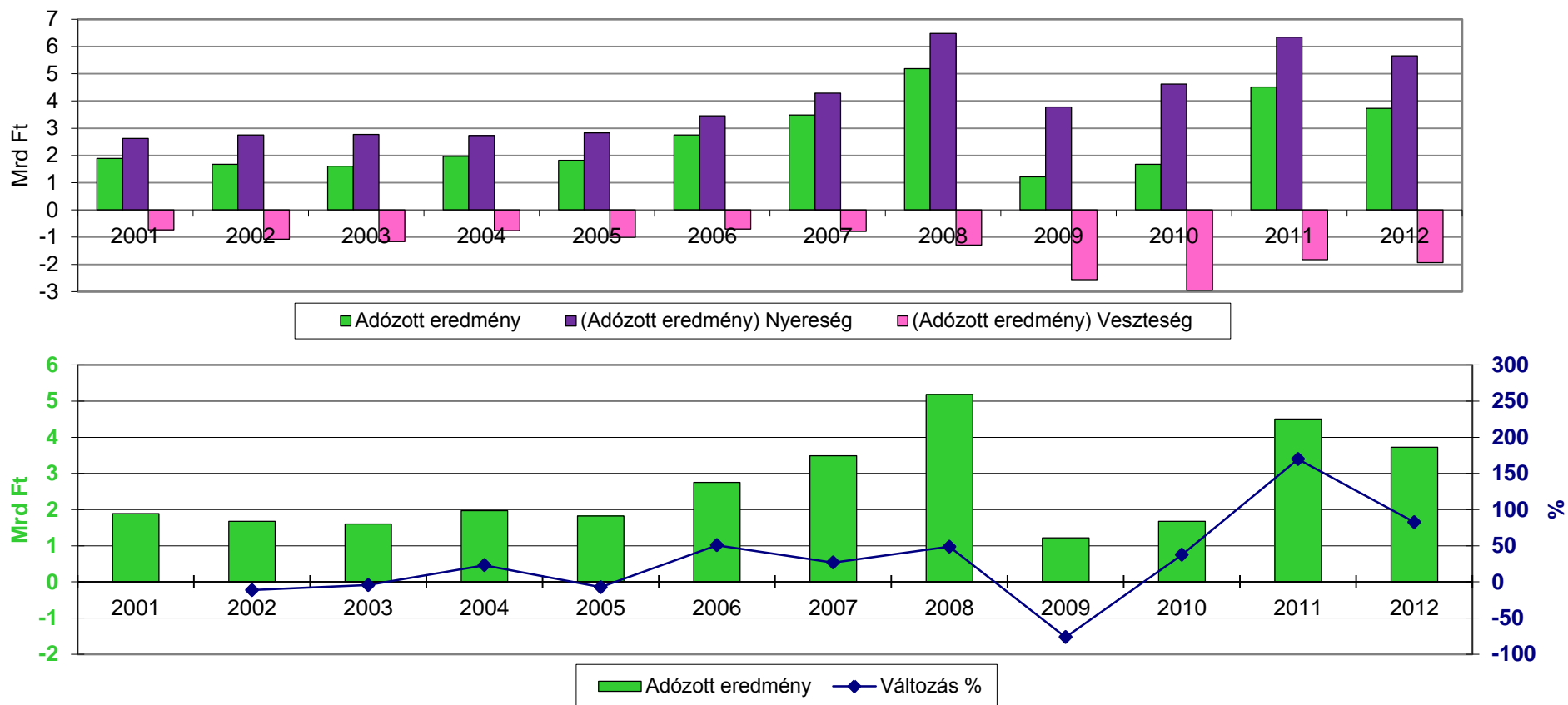
A jövedelmezőséget az adózás előtti eredmény méri, amely az összetevő tényezőknek megfelelően hullámzott sok egyedi, időleges tényező hatására. Az eredménykimutatás nemzetközileg az adózott eredménnyel zárul, az erdőgazdálkodás utolsó évtizedében az eredménykategóriákra jellemzően alakul.

Az adózással külön bekezdésben foglalkozunk, a társasági adó az elszámolások és a kulcs csökkentés miatt csak mérsékelten emelkedett.

Adózott eredmény

17. táblázat: Az adózott eredmény (M Ft)

Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Adózott eredmény	1889,8	1675,3	1601,3	1969,2	1825,9	2749,9	3486,8	5184,1	1217,3	1671,9	4509,6	3726,8
(Adózott e.) Nyereség	2620,3	2748,8	2765,9	2735,6	2825,9	3450,9	4282,1	6475,5	3775,1	4622,6	6336,9	5659,3
(Adózott e.) Veszteség	-730,5	-1073,5	-1164,5	-766,4	-1002,7	-700,9	-795,4	-1291,4	-2557,7	-2950,6	-1827,3	-1932,5
Változás (%)		-11,35	-4,42	22,98	-7,28	50,61	26,80	48,68	-76,52	37,34	169,73	82,64

9. ábra: Az adózott eredmény összetétele és változása

Eredménykategóriák18. táblázat: *Eredménykategóriák (M Ft)*

Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2012 / 2001
Üzemi tev. eredménye	2443,8	1557,9	2067,0	2330,4	2094,0	2565,1	3080,0	3959,4	2120,8	2073,6	4521,9	3260,4	1,33
(Üzemi tev. eredm.) Nyereség	3160,5	2792,1	3142,9	3107,3	3080,7	3391,1	3937,9	5251,8	3399,4	4856,1	6153,7	5279,8	1,67
(Üzemi tev. eredm.) Veszteség	-716,6	-1234,2	-1075,9	-777,0	-986,8	-826,0	-857,9	-1292,4	-1278,6	-2782,4	-1631,7	-2019,4	2,82
Adózás előtti eredm. számviteli	2347,0	2030,3	2021,5	2313,0	2179,8	3184,6	3995,1	5773,9	1617,6	2406,4	5082,4	4686,8	2,00
AEE nyereség (+)	3074,4	3080,6	3183,6	3078,4	3181,6	3885,0	4787,5	7058,3	4164,4	5312,1	6902,3	5277,7	1,72
AEE veszteség (-)	-727,4	-1050,4	-1162,1	-765,4	-1001,8	-700,4	-792,4	-1284,4	-2546,8	-2905,7	-1819,9	-590,9	0,81
TAO	457,2	355,0	420,2	343,8	353,9	434,7	508,3	589,8	400,3	734,5	572,8	960,0	2,10
Adózott eredmény	1889,8	1675,3	1601,3	1969,2	1825,9	2749,9	3486,8	5184,1	1217,3	1671,9	4509,6	3726,8	1,97
(Adózott eredm.) Nyereség	2620,3	2748,8	2765,9	2735,6	2825,9	3450,9	4282,1	6475,5	3775,1	4622,6	6336,9	5659,3	2,16
(Adózott eredm.) Veszteség	-730,5	-1073,5	-1164,5	-766,4	-1002,7	-700,9	-795,4	-1291,4	-2557,7	-2950,6	-1827,3	-1932,5	2,65
Eredménytart. osztalékra	6,3	15,6	20,7	98,9		174,6	91,8	86,2	37,8	44,3	374,6	129,2	-
Osztalék	227,2	169,1	195,2	306,1	263,0	391,0	713,9	874,9	254,1	255,6	639,9	373,5	
Osztalék hozam (%)	1,11	0,80	0,87	1,43	1,02	1,62	2,63	2,8	0,76	0,77	1,9	1,1	
Mérleg szerinti eredmény	1630,8	1514,3	1373,4	1698,7	1565,4	2417,1	2738,2	3784,7	887,7	1466,5	4039,2	3397,2	2,08
(Mérleg szerinti e.) Nyereség	2358,3	2583,2	2527,6	2462,7	2565,5	3116,8	3519,0	5054,7	3429,2	4355,5	5850,5	5319,8	2,26
(Mérleg szerinti e.) Veszteség	-727,4	-1068,9	-1154,3	-764,0	-1000,1	-699,7	-780,8	-1270,0	-2541,4	-2888,9	-1811,3	-1922,6	2,64

Az eredménykategóriáknál fontos kiegészítés, hogy az eredmény sajátos alakulására is rámutathatunk, a nyereségesség, illetve a veszteségesség értékeire.

Az üzemi eredmény növekedése jelentősen elmarad a pénzügyi eredményt is magában foglaló eredménykategóriák értékétől (adózás előtti, adózott, mérleg szerinti), amelyek az időszakban megduplázódtak (de ez csak pillanatnyi szám a hullámzásban). A nyereség növekedésének mértéke az üzemi tevékenységnél és az adózás előtti eredménynél hasonló, az adózott eredménynél és a mérleg szerinti eredménynél magasabb (a társasági adó megduplázódása ellenére).

A legproblémásabb természetesen a veszteséges gazdálkodók negatív eredménye, annak változása, amely majdnem megháromszorozódott (az adózás előtti eredménynél a 2012 évi adat kilóg a sorból). A veszteséges (főleg magán) erdészeti vállalkozások problémája már a 90'-es évektől megfigyelhető, és nemhogy csökkenne, hanem inkább növekedni látszik, így a szakma és az irányítás fokozott figyelmébe ajánljuk.

Az erdőgazdálkodás jövedelmezősége (az erdő figyelembe vétele nélkül is) csekély, az adózott eredményből kivett osztalék (az állami erdészeti társaságoknál csak esetenként – 2007, 2008 – fordult elő) néhány száz M Ft, az osztalékhozam 1% körüli.

2.3. Adózás

19. táblázat: Az adózás alakulása (M Ft)

Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
AEE számviteli	2347,0	2030,3	2021,5	2313,0	2179,8	3184,6	3995,1	5773,9	1617,6	2406,4	5082,4	4245,0
AEE nyereség (+)	3074,4	3080,6	3183,6	3078,4	3181,6	3885,0	4787,5	7058,3	4164,4	5312,1	6902,3	6168,7
AEE veszteség (-)	-727,4	-1050,4	-1162,1	-765,4	-1001,8	-700,4	-792,4	-1284,4	-2546,8	-2905,7	-1819,9	-1923,7
Elhatárolt veszteség	133,0	180,4	318,3	538,5	411,8	389,8	394,1	224,5	296,5	499,8	683,0	556,7
Céltartalék	600,9	104,5	81,9	171,7	218,3	73,2	272,2	207,5	210,3	463,1	1178,0	965,7
Adózási écs	4022,1	4239,4	4701,2	4644,1	4743,1	4720,9	5242,7	6319,2	6678,1	6806,8	7282,2	7437,3
K. osztalék	97,6	74,3	52,5	71,7	25,1	13,4	37,9	51,3	73,4	41,1	56,2	79,1
Adóalap csökkentő	5521,7	6043,1	6813,3	6452,0	6787,3	7040,9	7965,6	11051,1	9735,0	9745,6	11765,6	10862,0
Céltartalék	131,2	73,2	206,8	193,1	309,3	325,0	346,3	408,9	311,3	1478,8	1475,9	1397,4
Értéksökkenési leírás	4040,4	4197,7	4494,6	4493,7	4688,0	4841,7	5377,6	6119,7	6550,2	6916,3	7454,9	7828,2
Nem váll. ktg.	33,9	29,4	122,8	14,2	43,1	22,0	12,7	28,8	38,5	308,6	355,7	191,3
Adóalap növelő	5137,1	5157,1	5842,7	5579,8	5820,8	5685,9	6151,5	7375,6	8978,4	10312,5	10413,6	10018,2
Adóalap változás	- 384,6	- 886,0	- 970,6	- 872,2	- 966,5	- 1355,0	- 1814,1	- 3675,5	- 756,6	566,9	- 1352,0	- 843,8
Adóalap	1962,4	1144,6	1050,9	1440,8	1213,2	1829,6	2605,7	3073,1	2045,9	4281,7	4769,8	4686,8
(Adóalap) Nyereség (+)	2669,7	2057,3	2357,8	2154,7	2237,0	2732,2	3205,4	3726,2	2534,1	4992,7	5702,9	5277,7
(Adóalap) Veszteség (-)	-707,3	-912,6	-1306,9	-713,8	-1023,8	-902,7	-599,7	-653,1	-488,2	-711,0	-933,1	-590,9
Számított TAO	480,5	370,3	424,4	344,7	357,9	434,8	510,0	591,8	402,5	736,4	575,1	527,8
Adómentesség	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	
Adó kedvezmény	23,4	15,1	4,2	0,9	1,5	0,1	1,7	2,0	2,3	1,9	2,3	9,7
Fizetendő TAO	457,2	355,0	420,2	343,9	356,5	434,6	508,3	589,8	400,2	734,5	572,8	518,2
<i>Adóterhelés (%)</i>	<i>17,12</i>	<i>17,25</i>	<i>17,82</i>	<i>15,96</i>	<i>15,93</i>	<i>15,91</i>	<i>15,86</i>	<i>15,83</i>	<i>15,79</i>	<i>14,71</i>	<i>10,04</i>	<i>10,00</i>
Különadó alap						-855,2	-1264,9	283,3	-1406,1			
Különadó alap (+)						812,9	2396,2	3490,8	2391,7			
Különadó alap (-)						-1668,0	-3660,9	-3207,5	-3797,7			
Különadó						23,4	95,8					

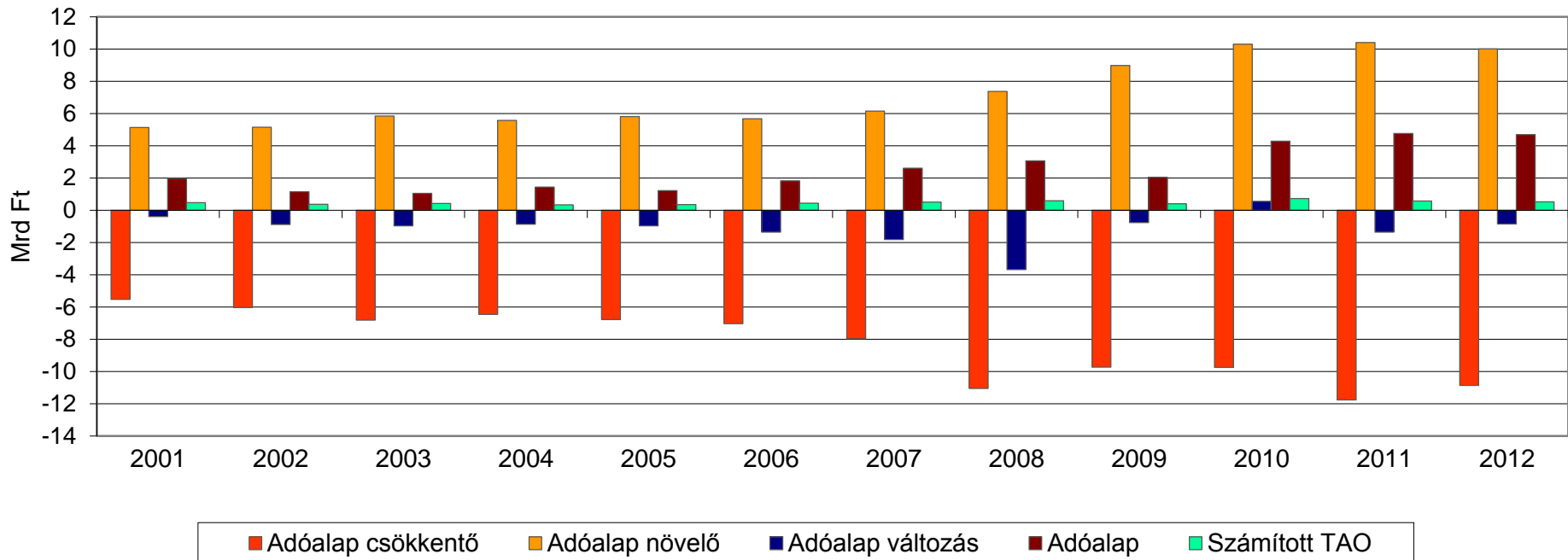
A magyar vállalkozási elszámolásban a számviteli eredményt sok tétel korigálja, mire az adóalaphoz jutunk. Az állami erdészeti részvénytársaságok adózásával külön szakanyagban foglalkozunk. (A sok társadalmi szolgáltatást nyújtó erdészet adóztatása szakmapolitikai kérdés.)

Az adózás, az adóalap növelő és csökkentő tényezők tartalmilag és értékben is lényegesen változtak (2006-tól különadót vezettek be, de az erdőgazdálkodást alig érintette).

Az adóalap csökkentő tényezők egy év (2010) kivételével meghaladták az adóalap növelőket, sokszor lényegesen, így az adóalap és a számított társasági adó csökkent.

Az adóalpnál is megjelent ágazati szinten a negatív adóalap (a veszteségeseknél 0,5-1,0 Mrd Ft. közötti értékben), amely révén a pozitív adóalap többször meghaladta az ágazati adózás előtti eredményt.

A társasági adó 350 és 730 M Ft között alakult, az adóterhelés 17%-ról 10%-ra csökkent (általános szabályozás szerint).

10. ábra: Az adózás alakulása

2.4. Tájékoztató adatok, mutatók

20. táblázat: Tájékoztató adatok, mutatók (M Ft)

Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vállalkozás (db)	850	1 143	1 523	1 722	1 678	1 759	1 634	1 862	1 767	1 900	1 882	1 874
Létszám (fő)	11 444	10 558	10 231	9 709	9 375	845	8 219	9 003	9 277	9 668	9 811	13 153
Eredménytartalék	6,3	15,6	20,7	98,9	69,6	174,6	91,8	86,2	37,8	44,3	374,6	129,2
Osztalék	227,2	169,1	195,2	306,1	263,0	391,0	713,9	874,8	254,1	255,6	639,9	373,5
Működő tőke I	20 408,2	21 118,9	22 266,9	21 355,2	25 756,0	24 067,9	27 068,8	31 033,9	33 319,3	33 278,9	33 685,7	
Működő tőke II	13 988,2	15 627,5	18 575,8	21 362,6	24 141,6	22 421,4	23 293,1	26 326,9	25 444,1	27 338,0	32 839,1	35 307,6
Export árbev. arány	22,14	19,83	19,01	16,81	18,61	16,42	17,68	20,25	20,8	20,73	21,19	23,14
Exp. árbev./AEE (%)				531,8	650,6	390,75	365,1	349,6	1 227,7	89,45	46,09	
Exp. árbev./ÜE (%)				527,8	677,2	485,1	473,6	509,8	936,4	1 038,1	5 180,7	
(Anyagi.+Szem. ráf.) / Nettó árbevétel (%)	98,22	98,17	96,83	97,91	98,61	98,37	97,68	95,42	98,18	95,32	95,28	
Adóterhelés	17,12	17,25	17,82	15,96	15,93	15,91	15,86	15,83	15,79	14,71	10,04	9,82
Likviditás	196,13	211,94	234,03	236,38	251,17	231,13	233,68	217,93	221,18	217,96	226,34	225,2
Kötelezettség ar.	27,03	24,68	24,02	27,03	24,58	24,23	22,37	22,76	21,87	22,85	25,59	26,09
Osztalék hozam	1,11	0,80	0,87	1,43	1,02	1,62	2,63	2,8	0,76	0,77	1,9	1,07
Belf. magán tul. h (%)	6,75	6,88	6,37	5,81	6,77	8,95	7,19	8,19	7,13	7,55	7,87	7,44
Belf. társas tul. h. (%)		2,87	3,06	3,42	2,33	5,33	4,79	5,05	5,02	3,17	3,67	4,00
Külföldi tul. h. (%)		1,39	0,81	1,00	0,77	0,64	0,72	1,52	0,67	2,10	2,53	5,43
Állami tul. hányad (%)		87,43	89,60	89,36	90,02	84,93	87,19	85,19	87,05	87,17	85,84	83,13
Tartós állami tul. h. (%)		86,58	93,93	82,15	88,68	80,27	73,74					
Önkormányzati tul. h.		0,06	0,09	0,11	0,08	0,00	0,01	0	0	0,01	0,01	
Szövetkezeti tul. h. (%)		0,07	0,03	0,005	0,02	0,11	0,03	0	0	0	0	
Kibocsátás	58 798,0	58 410,7	63 701,0	66 145,2	68 020,1	66 809,3	71 238,3	85 312,3	80 578,9	88 668,9	94 286,6	95 894,1
Termelő felhasználás	36 437,6	36 254,3	39 736,9	41 452,0	43 318,4	42 063,9	43 482,9	51 651,4	50 105,8	55 112,2	58 714,8	58 650,0
Br. hozzáadott érték	22 360,4	22 156,4	23 964,1	24 693,2	24 701,7	24 745,4	27 755,4	33 660,9	30 473,2	33 556,7	35 571,8	37 244,1
Br. Ha. Ért/Kibocs.	38,0	37,9	37,6	37,3	36,3	37,0	39,0	39,5	37,8	37,8	37,7	38,8

A tájékoztató adatok, mutatók az ágazatközi összevetésben használhatók, az erdészeti sajátosságoknak megfelelően térnek el az átlagtól.

A vállalkozások számánál az egyszeres könyvvitelűekre már utaltunk, tendencia szerű változás még nincs, a foglalkoztatási csökkenést felülírja a 2012 év ugrásszerű közfoglalkoztatotti létszámnövekedése. Az osztalék két évet kivéve a magánszférára korlátozódik.

Tájékoztatásul bemutatjuk az APEH-NAV által az ágazatról közölt nemzetgazdasági hozzájárulások számított értékeit.

A kibocsátás, termelő felhasználás és a kiemelt adatnak számító bruttó hozzáadott érték nagysága ágazatközi összehasonlításban alacsony, változása (az utolsó két év jelentős emelkedésével) az eredmény számításánál tapasztaltak szerint alakul (a kibocsáthoz viszonyított bruttó hozzáadott érték arány gyakorlatilag változatlan).

21. táblázat: *Költség viszonyszámok*

Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
(Anyagiell.+Szem. ráf.) / Nettó árbevétel (%)	98,22	98,17	96,83	97,91	98,61	98,37	97,68	95,42	98,18	95,32	95,28	101,72
Ráfordítás–ELÁBÉ (M Ft)	66 319,0	6 8057,3	73 773,8	75 665,4	78 145,3	76 533,2	80 987,2	93 428,5	91 591,6	100 785,5	108 520,6	109 252,5
Ráfordítás–ELÁBÉ– –Anyk (M Ft)	53 552,6	5 6120,5	60 413,7	61 749,5	64 584,0	64 301,5	68 434,9	76 913,4	77 505,4	84 542,4	90 161,3	89 330,7
Személyi ráf. / Ráfordítás (%)	24,9	24,9	24,4	25,1	24,5	24,6	24,9	24,9	25,5	24,1	23,9	28,6
Személyi ráf. / (Ráford.–ELÁBÉ) (%)	27,5	27,7	26,8	27,3	27,0	27,3	28,1	28,2	28,9	26,9	26,2	32,7

Megjegyzés: Ebben az eredménykimutatás formában nincs közvetlen és közvetett költség megosztás

A leggyakrabban alkalmazott költség/ráfordítás viszonyszámok is a stabilitást, a kismértékű változást mutatják. A kirívó 2012 évi számokról később dönthető el, hogy mennyire jelentik új időszak kezdetét (a közmunka folytatása jelenleg kiemelt gazdasági-társadalmi elvárás).

---

3. Az erdészeti ágazat állami és magán társas vállalkozásainak gazdasági helyzete és teljesítménye

A vállalkozók két nagy körre oszthatók, az állami és a magán szektorra. Ezek adottságaikban is jelentősen eltérnek, ezért bemutatásuk, differenciálásuk szükségyszerű.

A magán erdészeti vállalkozókról direkt információkkal jelenleg nem rendelkezünk (korábban az EVGI végzett vizsgálatokat az erdőbirtokossági társulatokra, az erdészeti szolgáltatókra, elsősorban a nyugat-dunántúli régióra, illetve a magán erdészeti teszüzem hálózati monitoring keretében).

A magán erdészeti társas vállalkozásokra úgy nyertünk most a számviteli beszámoló tartalmára vonatkozó adatokat, hogy ismertük a kettős könyvvitelt vezető erdészeti vállalkozások APEH – NAV gyűjtötte és közzé tett értékeit, illetve a huszonkét állami erdészeti részvénytársaság beszámolóit összegeztük. A két adatsor különbségeként állítottuk elő a magán erdészeti vállalkozók számított értékeit.

A táblázatok négyféle oszlopot tartalmaznak: a 2008. évi bázishoz 2012-ben elért változást, az öt év átlagát (ezeket állami és magán bontásban), a magán értéknek az állami bázisán számított arányát és végül az egy (összesen 1835 vállalkozás) magán vállalkozás átlagos értékeit.

A szakanyag az országos adatokat és tendenciákat tudja bemutatni, de felhívja a figyelmet a csoport (vállalkozási forma, régió stb.), illetve az egyedi szintű adatfeldolgozásra és értékelésre is.

3.1. A vagyoni helyzet – a mérleg

Az állami tulajdonú erdészeti részvénytársaságokra részletesen nem térünk ki, mert azt más szakanyagban már elemeztük, most értékeit elsősorban a magán tulajdonú erdőgazdálkodás megítéléséhez viszonyítási alapként használjuk.

A jelentős befektetett eszközállomány összetétele bemutatásra került, de általában elmondható, hogy az erdőgazdálkodás alapvető eleme, az erdővagyon a számviteli kimutatásokban nem szerepel. A működtető vagyonértékek az államiban stabilabbak, a főösszeg értékben mérsékelten növekszik, gyorsabban gyarapodnak a pénzeszközök, és sikerült csökkenteni a készleteket és követeléseket (22. táblázat).

A magán működtető vagyon rendkívül alacsony bázisról indul (még 2008-ban is, a magán erdészeti vállalkozások több mint tíz év alatt sem tudtak megerősödni), így a tárgyi eszközök (a növekedés ellenére is) még mindig gyenge állományt jeleznek. A készletek és követelések viszont közel megduplázódtak (a követelés állomány meghaladta az állami szektorét), ami finanszírozási gondokhoz, hasonlóan növekvő kötelezettségekhez vezetett.

A mérlegfőösszeg a magánerdő-gazdálkodóknál mintegy 40%-a az államnak, ezen belül is a befektetett eszközök (32%), illetve a tárgyi eszközök (28%) aránya alacsonyabb, hiszen a működtető vagyon szerkezetében más az ingatlanok, illetve az erdőgazdálkodáson kívüli üzemágak szerepe.

A vagyoni helyzetenél az egy szervezetre jutó kb. 20 M Ft mérlegfőösszeg mutatja a vállalkozási kapacitások gyenge állapotát (amely inkább a személyi vagyon kategóriára jellemző nagyságrendű), ezen belül is a 10 M Ft befektetett eszköz rendkívül alacsony, nem sikerült a gépellátás megoldása sem. (A befektetett eszközök finanszírozása a forrás oldalon

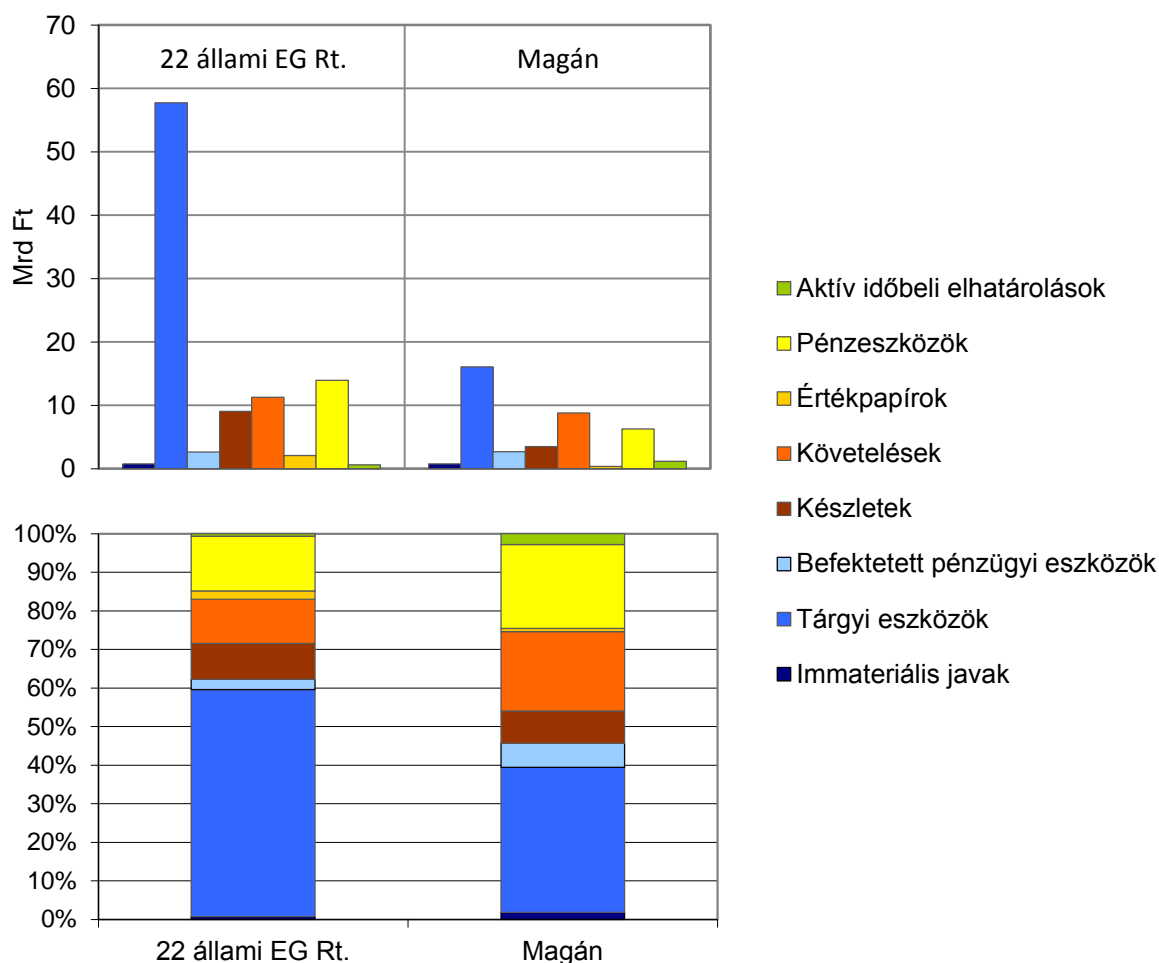
3. Az erdészeti állami és magán társas vállalkozások gazdasági helyzete és teljesítménye

ennek ellenére gondokra utal). Az egy magángazdálkodóra mérleget és eredménykimutatást is állítunk össze (egy következő fejezetben).

A forgóeszköz állományon belül az évvégi követelések szintjének aránya magas (70%), ez megközelíti a forgóeszközök felét, de a pénzeszközök záró értékének átlaga megfelelő szintet mutat. (A pénzeszköz az államiban és a magánban is jelentős.)

22. táblázat: Az eszközök nagysága, aránya és vállalkozási átlaga (22 állami EG Rt. – Magán)

Mérleg	2012		2012/2008		Átlag (2018-2012)			Egy magán
	EG-22	Magán	EG-22	Magán	EG-22	Magán	M/EG-22	
Vállalk. száma (db)						1 813		
Mértékegység	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	%	M Ft
Immateriális javak	895	518	1,43	0,83	822	774	94	0,4
Tárgyi eszközök	61 974	17 821	1,14	1,45	57 764	16 102	28	8,8
Befekt. pü. eszk.	1 737	4 190	0,53	1,45	2 668	2 708	101	1,5
Befekt. eszköz	64 606	22 533	1,11	1,36	61 254	19 385	32	10,7
Készletek	9 739	5 083	0,96	2,25	9 075	3 529	39	2,0
Követelések	10 333	11 899	0,87	2,02	11 292	8 810	78	4,8
Értékpapírok	1 646	223	0,55	0,39	2 081	358	17	0,2
Pénzeszközök	18 360	8 003	1,75	1,32	13 949	6 292	45	3,5
Forgó eszköz	40 077	25 207	1,13	1,70	36 397	18 989	52	10,5
Aktív id. elhatár.	844	1 508	1,48	2,28	655	1 195	183	0,6
Mérleg főösszeg	105 528	49 249	1,12	1,54	98 306	39 569	40	21,8
<i>Pénzeszköz</i>	21 743	12 416	1,30	1,30	18 718	9 339	50	5,1

11. ábra: Az eszközállomány összetétele az állami és amagán szektorban

A befektetett eszközök, különösen a tárgyi eszközök az időszakban a magán vállalkozásoknál intenzíven növekedtek (közel másfélszeresére), de a készletek és a követelések gyors gyarapodása is meghaladta a pénzeszközökét.

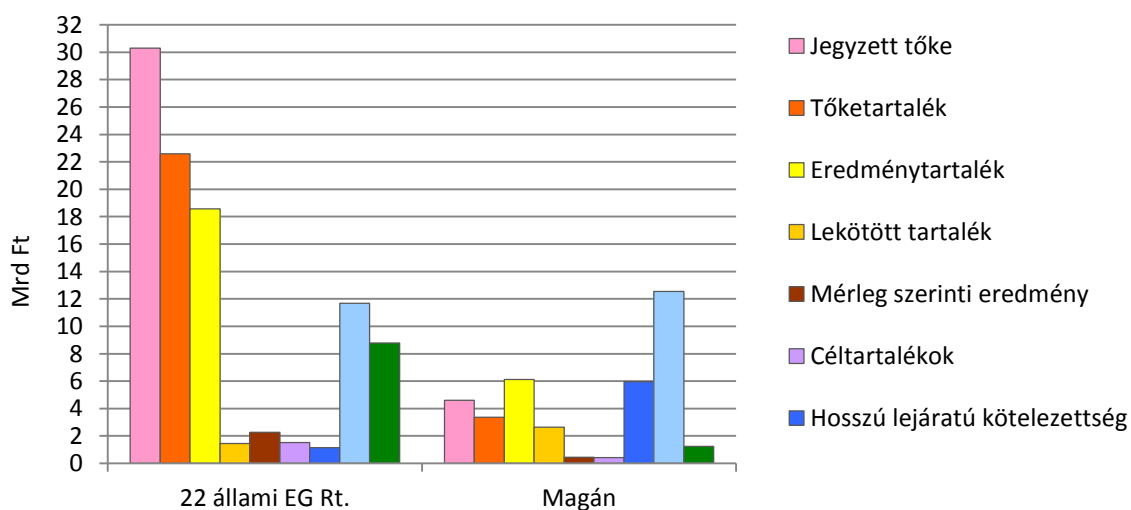
A saját tőke növekedése az államban és a magánban hasonló, de a jegyzett tőke értéke (az átlag valószínű nem éri el a jelenlegi kötelező minimumot) a magánban hiába változott, nem vállalkozási szintű, de tőketartalék, lekötött tartalék növekedés azért történt (valószínű a támogatásokkal, kedvezményekkel kapcsolatban is).

A válság a magán erdőgazdálkodás saját tőke növekedését az eredmény ágon (mérleg szerinti eredmény) az alacsony jövedelmezőséggel hátrányosan érintette, és nagyon súlyos a veszteségesség problémája, amely a mérleg szerinti eredmény visszaesésében, az eredménytartalék mérsékeltebb növekedésében jelenik meg.

A saját forrás hiányában megnőtt az idegen források mértéke, súlya és terhe, így a magán gazdálkodók kötelezettsége több mint másfélszerese az államinak.

23. táblázat: A források nagysága aránya és vállalkozási átlaga (22 állami EG Rt – Magán)

Mérleg	2012		2012/2008		Átlag (2018-2012)			Egy magán
	EG-22	Magán	EG-22	Magán	EG-22	Magán	M/EG-22	
Vállalk. száma (db)					22	1 813		
Mértékegység	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	%	M Ft
Jegyzett tőke	30 809	5 943	1,09	1,24	30 293	4 875	16	2,7
Tőketartalék	22 938	3 952	1,03	1,25	22 589	3 487	15	1,9
Eredménytartalék	22 686	6 480	1,54	1,24	18 561	6 192	33	3,4
Lekötött tartalék	1 554	3 132	0,73	2,14	1 450	2 729	188	1,5
Mérleg sz. eredmény	2 850	558	1,40	0,31	2 272	458	20	0,3
- nyereség	2 850	2 480	1,33	0,84	2 488	2 329	94	1,0
- veszteség	0	-1 923	-	1,65	-216	-1 871	-	-1,0
Saját tőke	80 838	20 036	1,16	1,20	75 225	17 741	24	9,8
Céltartalékok	2 700	48	3,51	0,19	1 525	346	23	0,2
Hátrasorolt köt.	0	1 214	-	-		243	-	0,1
Hosszú l. köt.	750	9 385	0,73	1,99	1 149	6 648	579	3,7
Rövid l. köt.	12 142	17 060	0,90	1,26	11 677	13 450	115,2	7,4
Kötelezettség	12 892	27 659	0,89	1,91	12 826	20 341	159	11,2
Passzív id. elhat.	9 098	1 506	0,94	1,50	8 790	1 141	15	0,6
Mérleg főösszeg	105 528	49 249	1,12	1,54	98 306	39 569	40	21,8

12. ábra: A források nagysága az állami és amagán szektorban

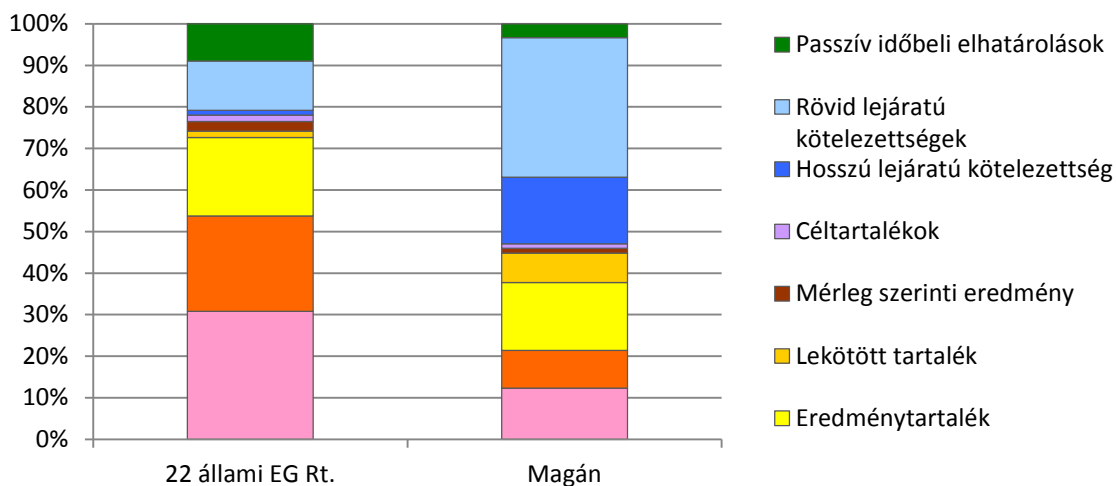
Az alacsony mérlegfőösszegen belül is kicsi a saját tőke (17 Mrd Ft), a jegyzett tőke pedig az 5 Mrd Ft-ot sem éri el, így az állami erdőgazdaságokénak egynegyede, illetve egy hetede. A forrásokon belül tehát a kötelezettségek kapnak nagy szerepet, a hosszú lejáratú adósság közel ötszöröse az állami erdőgazdálkodásénak, és a rövid lejáratú kötelezettség is magasabb az állami szintjénél.

Az egy szervezetre eső saját tőke mutatja igazán a tőkehiányt, amelyet már a korábbi tanulmányok is bemutattak. A kötelezettségek pénzügyi terhei (kamatok) a jövedelmezőséget rontották, és az alacsony eredményesség a saját tőke gyarapodását, a vagyon erősödését fogta vissza.

A saját tőkét, a mérleg szerinti eredményt rontja a magánerdő-gazdálkodásban évek óta képződő jelentős veszteség, a vállalkozók erős differenciálódása (amelyet részletes elemzésre ajánlottunk és ajánlunk).

A források összetételében (EG-22 – M) szembevetendő a különbség, az állami erdőgazdálkodás saját tőke (75%), a magánerdő-gazdálkodás idegen tőke, külső forrás (saját tőke 46%) túlsúlyos.

A magánerdő-gazdálkodásban a saját tőke nem fedezi a befektetett eszközöket.

13. ábra: A források összetétele az állami és amagán szektorban

3.2. A jövedelmi helyzet – az eredménykimutatás

A hozamok

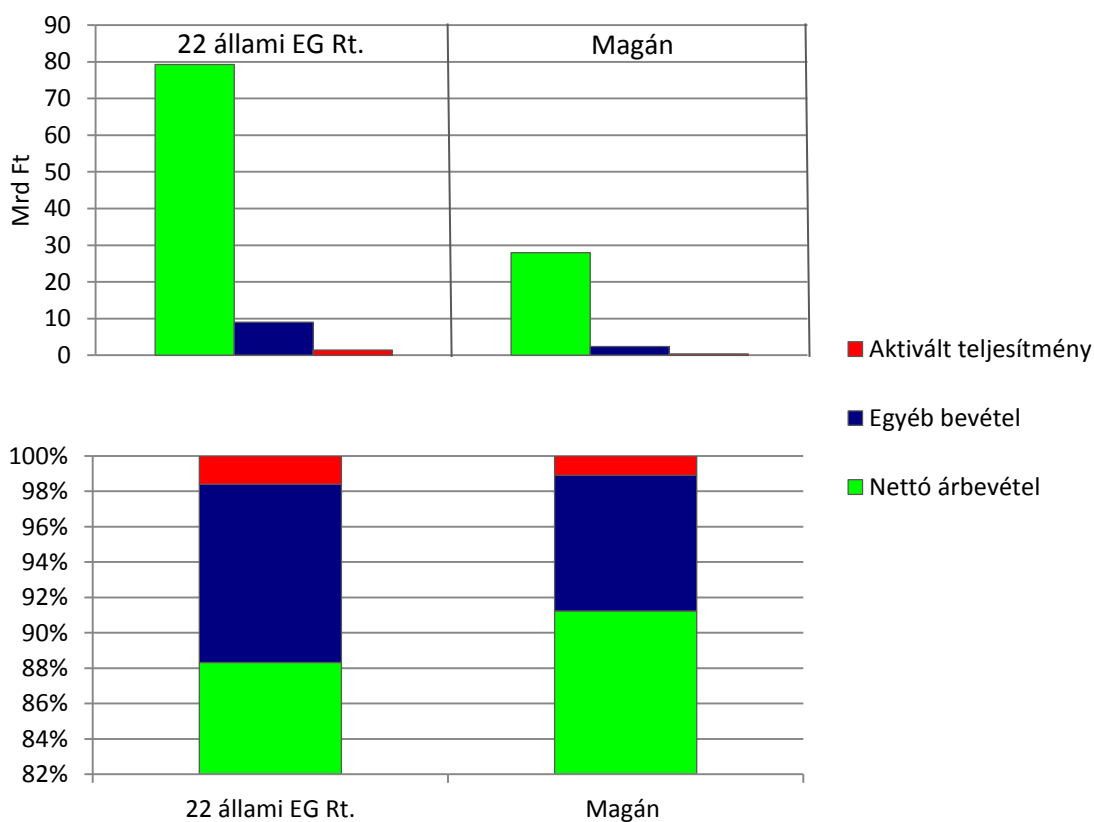
A magán-erdőgazdálkodás hozama, árbevétele és exportja is intenzíven növekedett a válság időszakában is (a választékok iránti kereslet differenciálódásával), szintje azonban még mindig kritikusan alacsony.

A magánerdő-gazdálkodás hozama jelentős, de jelentősen elmarad a nem csak erdőgazdálkodásból származó (erre csak becslést végeztünk az állami erdőgazdálkodást elemző szakanyagban) állami erdőgazdaságok hozamától (a választékok egységárait a Magánerdészeti Tesztüzem Hálózat keretében korábban elemeztük). Különösen alacsony az export részaránya a magánerdő-gazdálkodásban, amely részben (a faj és választék összetételén túl) szintén a fatermék feldolgozottságától, a fafeldolgozás és faipar szerepének szektorális különbségéből adódik. (A korrigált árbevételnél a nettó árbevételt csökkenthetjük az eladott áruk beszerzési értékével (elábé) és a közvetített szolgáltatásokkal, így jobban kifejezhetjük a saját teljesítményt, termelési értéket).

A magán erdőgazdálkodási egység átlagos árbevétele rendkívül alacsony, szintén csak családi – személyi, és nem vállalkozási szintű.

24. táblázat: A hozam és ráfordítás nagysága, aránya és összetétele (22 állami EG Rt. – Magán)

Eredménykimutatás	2012		Átlag (2018-2012)			Egy magán
	EG-22	Magán	EG-22	Magán	M/EG-22	
Vállalkozások száma (db)			22	1813		
Mértékegység	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	%	M Ft
Nettó árbevétel	80 151,4	32 680,3	79 270	27 918	35	15,4
- Export árbevétel	23 361,4	3 236,2	21 112	2 195	10	1,2
Egyéb bevétel	13 810,7	3 181,3	9 057	2 350	26	1,3
Aktivált teljesítmény	2 186,7	351,5	1 423	332	23	0,2
Összes hozam	96 148,8	36 212,5	89 750	30 600	34	16,9
Anyagjellegű ráfordítás	51 349,6	26 770,9	52 374	22 466	42	12,1
- Anyag költség	12 751,4	8 764,4	10 818	7 595	70	4,1
- Igénybe vett szolgáltatás	31 790,6	7 581,5	31 377	6 614	21	3,6
- Egyéb szolgáltatás	696,0	561,9	712	668	94	0,4
- Elábé	5 328,1	6 336,5	7 873	4 153	53	2,2
- Közv. szolgáltatás	782,9	3 537,3	1 204	3 588	298	2,0
Személyi jellegű ráfordítás	33 008,1	3 841,0	25 991	3 838	15	2,1
Értécsökkenési leírás	4 920,2	2 049,0	4 572	1 578	34	0,9
Egyéb ráfordítás	5 429,8	1 714,3	4 814	1 602	46	1,2
Összes ráfordítás	94 707,7	34 375,3	87 778	29 484	33	16,3
Üzemi tev. eredménye	2 283,0	1 837	2 141	1 116	60	0,6
- Nyereség	2 283,0	2 758	1 957	2 721	–	1,5
- Veszteség	0	920	-196	-1 605	–	-0,9

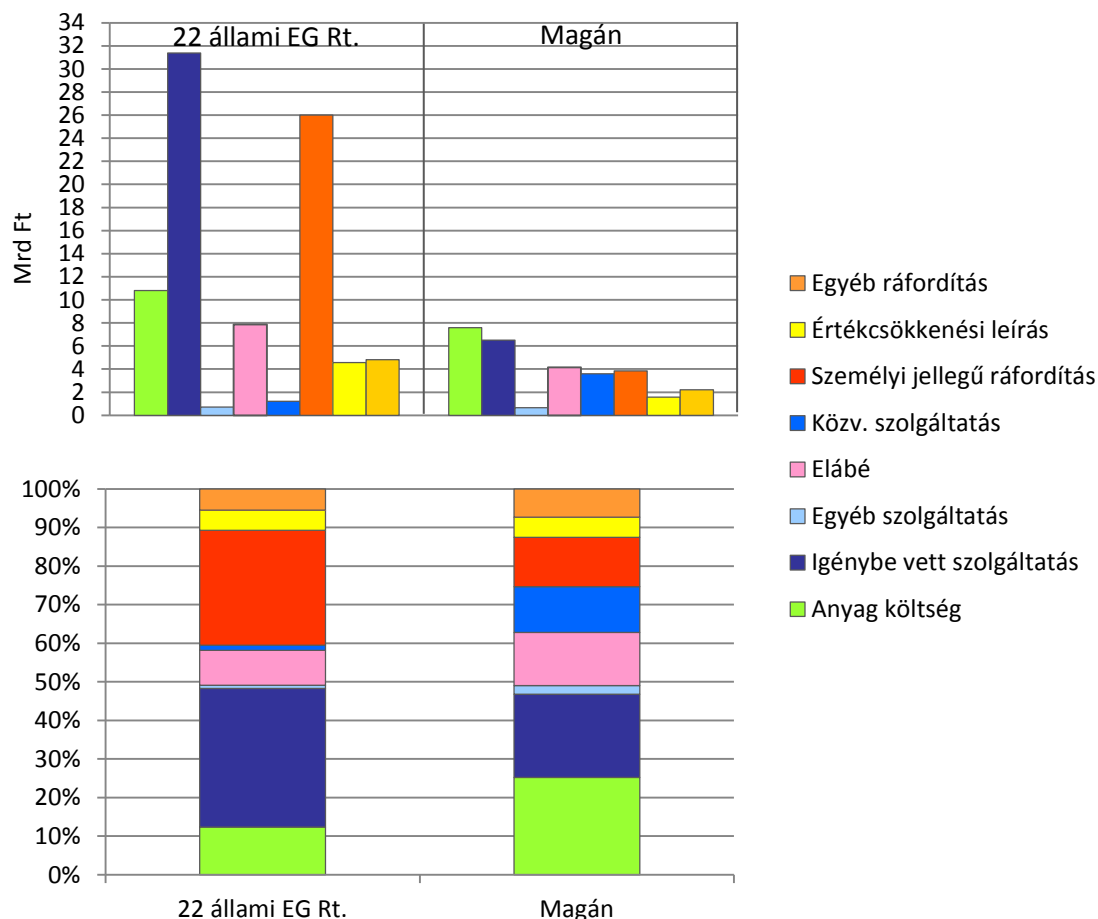

14. ábra: A hozamok aránya az állami és amagán szektorban

Az állami szektorban magasabb az egyéb bevétel aránya.

25. táblázat: A költségek, ráfordítások és az üzemi eredmény nagysága, aránya
(22 állami EG Rt. – Magán)

Eredménykimutatás	2012		Átlag (2018-2012)		
	EG-22 M Ft	Magán M Ft	EG-22 M Ft	Magán M Ft	M/EG-22 %
Anyagjellegű ráfordítás	51 349,6	26 770,9	52 374	22 466	42
- Anyag költség	12 751,4	8 764,4	10 818	7 595	70
- Igénybe vett szolgáltatás	31 790,6	7 581,5	31 377	6 614	21
- Egyéb szolgáltatás	696,0	561,9	712	668	94
- Elábé	5 328,1	6 336,5	7 873	4 153	53
- Közv. szolgáltatás	782,9	3 537,3	1 204	3 588	298
Személyi jellegű ráfordítás	33 008,1	3 841,0	25 991	3 838	15
Értécsökkenési leírás	4 920,2	2 049,0	4 572	1 578	34
Egyéb ráfordítás	5 429,8	1 714,3	4 814	1 602	46
Összes ráfordítás	94 707,7	34 375,3	87 778	29 484	33
Üzemi tev. eredménye	2 283,0	1 837	2 141	1 116	60
- Nyereség	2 283,0	2 758	1 957	2 721	–
- Veszteség	0	920	–196	–1 605	–

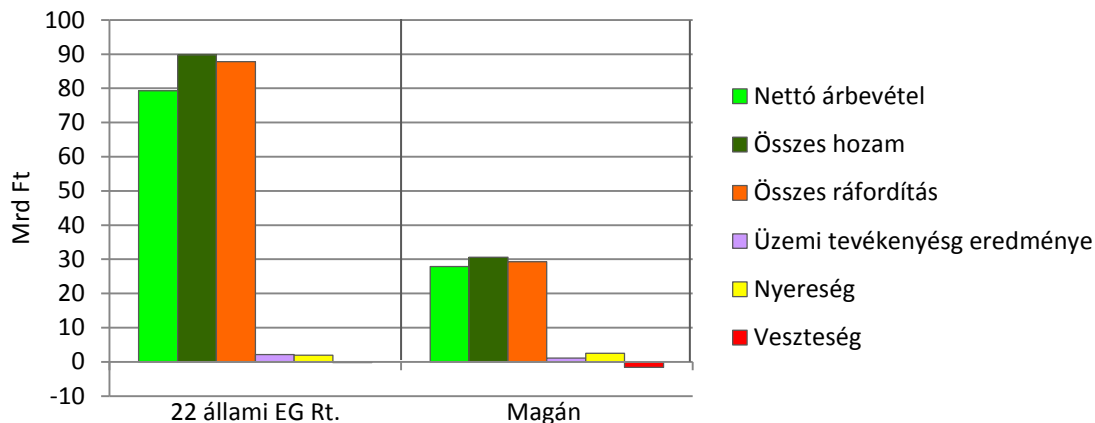

15. ábra: A költségek és ráfordítások aránya az állami és amagán szektorban

A költség szerkezetben jelentős eltérés tapasztalható, az államinál az igénybevett szolgáltatás (benn a magánerdő-gazdálkodó kivitelezők vállalkozási díja) és a személyi jellegű ráfordítások aránya a magasabb, a magán-erdőgazdálkodóknál az anyag költség és a

közvetített szolgáltatások aránya az erősebb. Az igénybevett szolgáltatás és a közvetített szolgáltatás (alvállalkozás) között lehet szemléleti hasonlóság, átfedés, a személyi jellegűnél pedig a szellemi (közvetett) és a fizikai (közvetlen) bérek igényelnek részletesebb vizsgálatot, és elmozdulást a kritikus szintről.

A magán-erdőgazdálkodási egységnél az átlagos személyi ráfordítás 2,1 M Ft, amely ténylegesen nagyon alacsony, és a foglalkoztatottnak nincsenek bevételi vagy jövedelmezőségi tartalékai (támogatást igényel).

16. ábra: Az üzemi eredmény és összetevői az állami és amagán szektorban

A költségek és ráfordítások nagysága alapján véve az állami és a magán erdőgazdálkodásban a hozammal arányos, de összetételében jelentősen eltér.

26. táblázat: Az üzemi (üzleti) eredmény nagysága, aránya (22 állami EG Rt – Magán)

Eredménykimutatás	2012		Átlag (2018-2012)		
	EG-22	Magán	EG-22	Magán	M/EG-22
Vállalkozások száma (db)			22	1 813	
Mértékegység	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	%
Összes hozam	96 148,8	36 212,5	89 750	30 600	34
Összes ráfordítás	94 707,7	34 375,3	87 778	29 484	33
Üzemi tev. eredménye	2 283,0	1 837	2 141	1 116	60
- Nyereség	2 283,0	2 758	1 957	2 721	–
- Veszteség	0	920	-196	-1 605	–

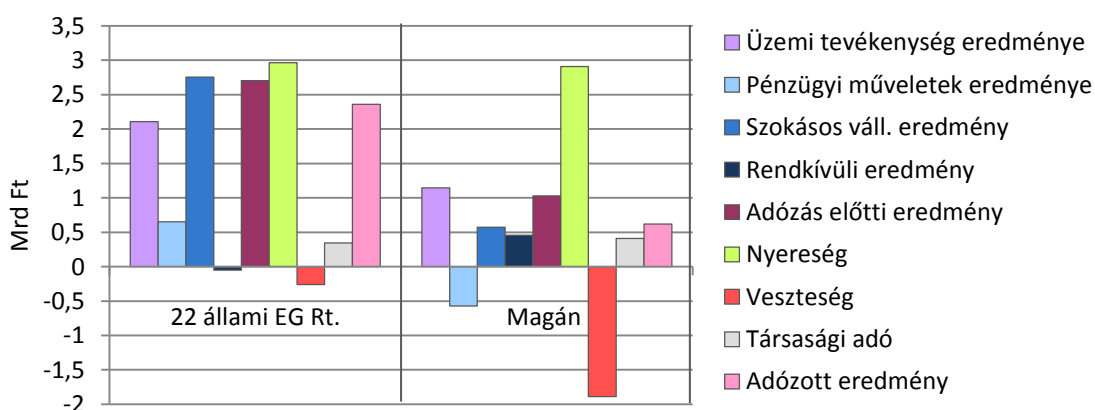
A magán-erdőgazdálkodás üzemi eredményének volumene jelentős (az államinak több mint fele, amely érdekes annak fényében, hogy sokan kétértelmű megjegyzéseket tesznek). Ugyanakkor az APEH-NAV adatgyűjtés szétválasztja a nyereséget és a veszteséget. Az állami erdőgazdálkodásban is fordultak elő egyes társaságoknál egyes években veszteségek, de ez az éves átlagban alig haladja meg a 10%-ot.

A magán-erdő-gazdálkodásban alapvetően más a helyzet, sajnos hosszabb ideje megfigyelhető volt (az erdőállományi determináltságból is eredeztethető) a jelentős és tartós üzemi veszteség. Ugyanakkor az eredményes magán-erdő-gazdálkodás üzemi eredménye meghaladja az állami, miközben a természetes és gazdasági összetevő elemek lényegesen meghaladják a magán szektort.

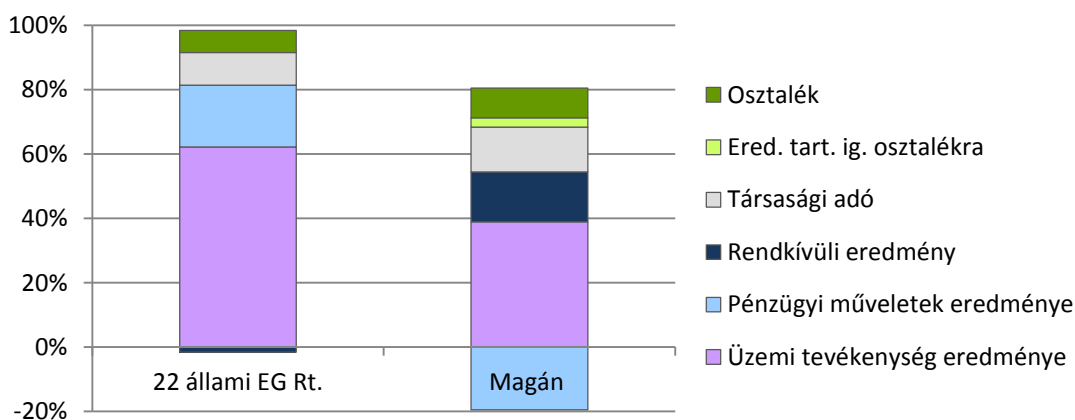
(Az elemzéseikben általában képezhetjük a korrigált üzemi eredményt is, amely a termeléshez közvetlenül nem kapcsolódó egyéb bevételek és egyéb ráfordítások kiszűrését jelentheti. A korrigált üzemi eredmény az állami erdőgazdálkodásban általában negatív.)

27. táblázat: Az eredménykategóriák értékei (22 állami EG Rt – Magán)

Mérleg	2012		2012/2008		Átlag (2018-2012)			Egy magán
	EG-22	Magán	EG-22	Magán	EG-22	Magán	M/EG-22	
Vállalk. száma (db)					22	1 813		
Mértékegység	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	%	M Ft
Üzemi tev. eredm.	2 283	1 837	1,10	1,34	2 106	1 116	61	0,6
Pénzügyi műv. bev.		692	0,64	1,34	2 141	555	26	0,3
Pénzügyi műv. ráf.		657	0,42	1,95	1 489	-1 128	-	-0,6
Pénzügyi műv. eredm.		35	1,84	3,56	652	-573	-	-0,3
Szokásos váll. eredm.		1 872	1,21	1,01	2 757	832	24	0,3
Rendkívüli bevét.		161	0,37	0,08	110	433	394	0,3
Rendkívüli ráford.		61	0,95	0,65	163	47	29	0,0
Rendkívüli eredm.		100	-	0,06	-53	458	-	0,3
Adózás e. eredmény	3 126	1 972	1,19	0,45	2 705	1 017	45	0,6
- Nyereség	3 126		1,16	0,81	2 965	2 907	96	1,6
- Veszteség	0		-	1,54	-261	-1 890	-	-1,0
Társasági adó	276	252	1,03	0,23	344	400	112	0,2
Adózott eredmény	2 850	1 720	1,21	0,57	2 361	617	35	0,4

17. ábra: Eredménykategóriák az állami és amagán szektorban

18. ábra: Eredménykategóriák összetétele az állami és amagán szektorban

Az üzemi eredményt az államinál növeli, a magánál pedig (a magas kötelezettség szint miatt) csökkenti a pénzügyi eredmény. A rendkívüli eredményt a magánál egy év magas értéke emeli meg.

Bár a magán-erdőgazdálkodás adózás előtti eredménye kisebb, de a szervezetek magasabb nyeresége miatt a szektor társasági adó kötelezettsége magasabb (az állami erdőgazdálkodás adózásával külön szakanyagban foglalkoztunk). A magán-erdőgazdálkodás 2012. évi eredménye a válság miatt a korábbi évekenél lényegesen alacsonyabb.

A magán erdőgazdálkodás belső forrás (saját tőke) növekménye már csak egyötöde az állami szférának, amit a jó teljesítők államit meghaladó értékét csökkentő, rendkívül magas veszteség és vagyonszűnés különbsége eredményez.

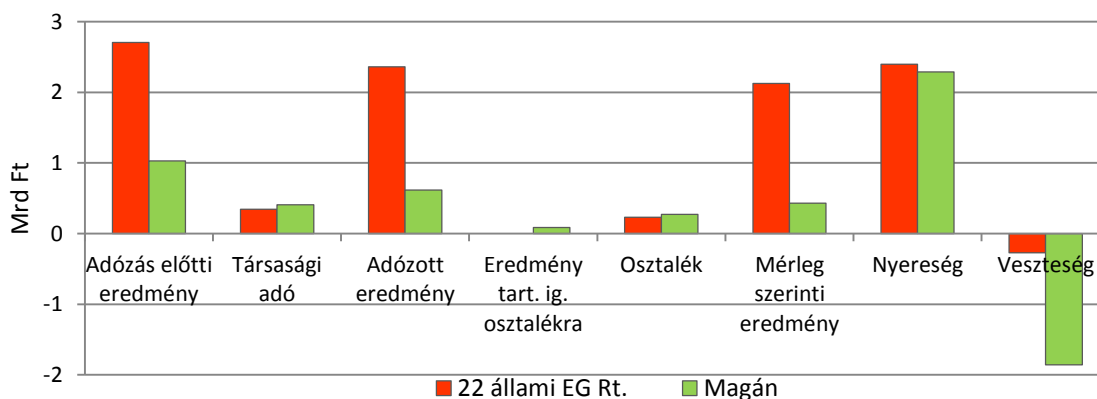
28. táblázat: Az adózás előtti eredmény felhasználása (22 állami EG Rt – Magán)

Eredménykimutatás	2012		Átlag (2018-2012)			Egy magán
	EG-22	Magán	EG-22	Magán	M/EG-22	
Vállalkozások száma (db)			22	1 813		
Mértékegység	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	%	M Ft
Adózás e. eredmény	3 126,0	1 571,9	2 705	1 017	45	0,6
- Nyereség	3 126,0	2 162,8	2 965	2 907	96	1,6
- Veszteség	0	-590,9	-261	-1 890	-	-1,0
Társasági adó	275,6	252,2	344	400	112	0,2
Adózott eredmény	2 850,4	887,5	2 361	617	35	0,4
- Nyereség	2850,4	2820,0				-
- Veszteség	0	-1932,5				-
Eredmény tart. ig. oszt.	0	129,2	0	86	-	0,0
Osztalék	0	373,5	233	273	131	0,2
Mérleg sz. eredmény	2850,4	557,9	2128	430	29	0,2
- Nyereség	2850,4	2480,5	2064	2288		1,2
- Veszteség	-	-1922,6	270	-1858		-1,0

Megjegyzés: a társas vállalkozásoknál nem áll rendelkezésünkre a nyereséges és veszteséges vállalkozók száma

Az állami társaságoktól a tulajdonos csak a válságos években vont el osztalékot (amely természetesen) az erdőgazdálkodás finanszírozásából vett el forrást, a magán-erdőgazdálkodás esetében a vállalkozások tulajdonosai természetesen részesedést várnak el befektetett tőkéjük után, akár az eredménytartalék átcsoportosításával is (bár ezek aránya a jegyzett tőkéhez, még inkább a saját tőkéhez csekély).

Ezek eredőjeként jelenik mega mérleg szerinti eredmény (amely jelenleg a magyar számviteli eredménykimutatás záró eleme, és az évi saját tőke változását jelenti).

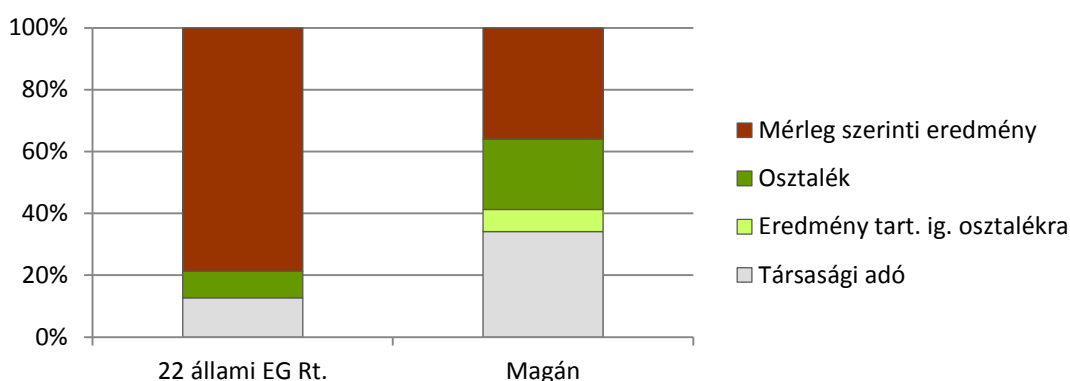

19. ábra: Az adózás előtti eredmény felosztása az állami és amagán szektorban

Az adózás előtti eredmény felhasználását bemutató ábra érzékelteti a két szektor közötti lényegi különbségeket.

Az adózás előtti eredmény felhasználásakor a magán-erdőgazdálkodásban komoly adóteher jelentkezik, illetve a valós tulajdonosi osztalékigény alacsony mértékűre mérsékli a vállalkozásban hagyott jövedelmet, a mérleg szerinti eredményt.

A magán-erdőgazdálkodásnál a mérleg szerinti eredménynél is megjelenő nyereség – veszteség tovább veszélyezteti a rentabilitást, a tulajdonosok érdekeltségét és a tőke tevékenységhez kötését.

20. ábra: Az adózás előtti eredmény felhasználása az állami és amagán szektorban

3.3. A vállalkozások száma és a foglalkoztatott létszám

29. táblázat: A vállalkozások száma és a foglalkoztatott létszám

Év	Összesen	EG-22	Vadgazd.	EG-21	Magán	Áll. KF
Vállalkozások száma (db)						
2008	1862	22	1	21	1841	
2009	1767	22	1	21	1746	
2010	1900	22	1	21	1879	
2011	1882	22	1	21	1861	
2012	1874	22	1	21	1853	
Átlag	1835	22	1	21	1814	
Létszám (Ezer fő)						
2008	9 003	6427	386	6041	2962	618
2009	9 277	5541	280	5261	4016	1894
2010	9 668	5469	285	5184	4484	2651
2011	9 881	5313	285	5028	4853	2721
2012	13 153	5489	294	5195	7958	6904
Átlag	10 196	5648	306	5342	4854	2958

Megjegyzés: A VADEX Zrt. nem az erdőgazdálkodásnál szerepel a statisztikában.

A közmunkaprogramban dolgozók 2012 évtől emelik lényegesen a létszámot

Az erdőgazdálkodási statisztikai ágazatba tartozó magán vállalkozások száma lényegében változatlan (2009-ben volt megszűnés, egyébként a csökkenés és a növekedés kiegyenlíti egymást).

A foglalkoztatottak létszáma az állami tulajdonú erdőgazdálkodásban a válság hatására csökkent, azóta a mérséklődés minimális, de a fizikai munkaerőt pótolta-kiegészítette az államiak által alkalmazott közmunkások először gyorsabban gyarapodó, majd 2010-től stabilizálódó száma (de, hogy esetleg a statisztikai összlétszám növekedésében szerepet játszanak-e, csak részletes vizsgálatból lenne kideríthető).

Az összlétszám mintegy 10%-os növekedésének és az állami foglalkoztatottak 15%-os csökkentésének hatására a magán erdőgazdálkodók számított foglalkoztatotti létszámában jelentős növekedés látszik. Ezt természetesen annak ismeretében kell értékelni, hogy az erdészeti szervezetek átlagos létszáma éppen csak meghaladja a 2,5 főt.

A társadalmilag érzékeny foglalkoztatottság ezen néhány számadata természetesen csak figyelem ráirányítás a sok befolyásoló tényező vizsgálatára.

4. Állami erdészeti részvénytársaságok ágazati/üzemági – regionális teljesítménye

Az erdőgazdálkodási vállalkozásoknál lényeges a faállomány szerkezete, összetétele, amely meghatározza az erdővagyon-gazdálkodási tevékenységet és teljesítményt. Felméréseinknél a magán erdészeti vállalkozásoknál is jelentős nehézségbe ütköztünk, így a számviteli adatok helyett egyéb módszereket alkalmaztunk (jelenleg nem folyik ilyen tevékenység).

Az állami erdészeti részvénytársaságokról a köztelező publikus anyagokkal (számviteli beszámoló, mérleg, eredménykimutatás, kiegészítő melléklet) rendelkezünk, de a kiegészítő melléklet a táblázatos értékeket magyarázza, ahhoz csatlakozik, így szakmai információ tartalma minimális. Az erdőgazdaságok készítenek ún. üzemági eredménylapot, ahol üzemági-ágazati bontás van, de az sem egyedi sem régiós sem összesített formában számunkra nem megszerezhető, ezért a 2008 évi minimális tagolású értékekkel csak felhívjuk a figyelmet ennek fontosságára, az ágazati értékelésben játszott nélkülözhetetlen szerepére.

A 2008 évi adatokat regionális csoportosításban ismertetjük, amellyel rá tudunk mutatni az állami szektoron belül is megjelenő erdőállományi adottságok, erdővagyon-gazdálkodási tevékenységek gazdasági következményeire (az állami erdészeti részvénytársaságok speciális szakanyagában ezzel is részletesebben foglalkoztunk).

30. táblázat: Az erdőgazdálkodói régiók eredményének ágazati összetétele (M Ft)

Összesen	Erdő- felújítás	Erdő- művelés	Fahasz- nátal	Vadgaz- dálkodás	Fafel- dolgozás	Egyéb	Nem közvetl.	Összes
Közvetlen bevételek összesen	6	1 213	47 731	5 217	16 582	14 791	5	85 899
Közvetlen költségek összesen	7 852	8 867	21 773	3 641	14 742	14 672	6 612	70 305
Ágazati eredmény I.	-7 846	-7 654	26 318	1 576	1 840	2 964	-6 607	15 593
Költségek összesen	9 733	10 877	25 237	4 628	15 136	15 610	13 823	85 310
Ágazati eredmény II.	-9 727	-9 664	22 855	589	1 447	-820	-13 818	589
Egyéb bevételek	1 633	1 681	184	455	24	1 509	1 420	5 275
Egyéb ráfordítások	26	72	126	431	167	327	2 102	3 230
Üzemi tev. eredménye	-8 121	-8 060	22 912	613	1 304	213	-14 499	2 634

Az országos összesen táblázathoz már előjáróban hozzáfűzzük, hogy ez a 22 erdőgazdaság (több mint 100 erdészete) három erdővagyon-gazdálkodási nagyrégiójának az összesítéseként kisebb magyarázó erejű, ugyanakkor a legkomplexebb tartalmú.

Az erdőfelújítási üzemágot kiemelten is szerepeltetjük az erdőművelési ágazatból, hiszen az erdőfenntartási járulék – erdőfelújítás normatív támogatása megszűntetéséig gazdasági megítélést befolyásoló szerepe fontos volt (a finanszírozási rendszer változása után a szakmai gyakorlat is módosult). Ennek megfelelően az Egyéb bevételekkel és ráfordításokkal megteremtjük a szinkront a számvitel „Üzemi tevékenység eredménye fogalommal”.

A szokásos üzemágazaton kívül szerepeltetett „Egyéb” az összes többit tartalmazza összevontan.

4. Állami erdészeti részvénytársaságok ágazati/üzemági – regionális teljesítménye

Nagyon fontos „ágazat” a Nem közvetlen (közvetett) költségek, amely az erdészeti és központi általános költségeket, ráfordításokat tartalmazza, gyakorlatilag bevétel nélküli részveszteség az elszámolásokban.

A közvetlen bevételek és költségek a lehangsúlyosabbak, a bevételeket a fa értékesítés dominálja fatermékként vagy feldolgozva. Az ágazati eredmény az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódik (a dolog természeténél fogva a fakitermeléshez, de ez tervezési és elemzési, ellenőrzési felosztás), ez biztosítja a fedezetet atöbbire és marad valamennyi eredmény.

A nem közvetlen költségek nagyobb hányada az üzemi-központi általános költség.

Először az egyes régiókat vesszük sorra.

A Hegyvidéknél a legkisebb az üzemi tevékenység eredménye, pedig az Ágazati eredményekben (I, II) még megelőzte a Síkvidéket, de az Egyéb bevételek és ráfordítások egyenlege kevésbé volt kedvező.

30. táblázat folyt.: Az erdőgazdálkodói régiók eredményének ágazati összetétele (M Ft)

Hegyvidék	Erdő-felújítás	Erdő-művelés	Fahasználat	Vadgazdálkodás	Fafeldolgozás	Egyéb	Nem közvetl.	Összes
Közvetlen bevételek összesen	6	183	16 850	1 558	8 942	5 383	5	32 920
Közvetlen költségek összesen	2 158	2 316	8 554	1 073	8 423	4 968	2 063	27 396
Ágazati eredmény I.	-2 152	-2 133	8 296	485	519	415	-2 057	5 524
Költségek összesen	2 941	3 113	9 541	1 423	8 674	5 405	4 655	32 810
Ágazati eredmény II.	-2 935	-2 931	7 309	134	268	-20 408	-4 650	110
Egyéb bevételek	400	419	65	106	9	408	481	1 487
Egyéb ráfordítások	6	11	69	53	116	116	921	1 287
Üzemi tev. eredménye	-2 541	-2 523	7 305	187	161	271	-5 091	310

A Dombvidék erdőgazdálkodásának (Fahasználat és Erdőművelés) kiemelkedő eredménye alapján a legjövedelmezőbb, amelyet a legmagasabb „nem közvetlen költség” is csak csökkentett.

30. táblázat folyt.: Az erdőgazdálkodói régiók eredményének ágazati összetétele (M Ft)

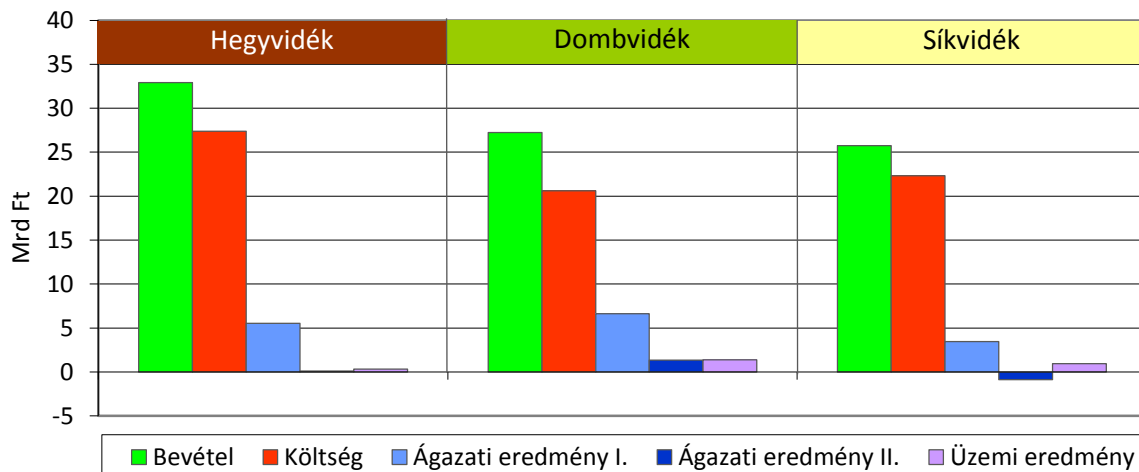
Dombvidék	Erdő-felújítás	Erdő-művelés	Fahasználat	Vadgazdálkodás	Fafeldolgozás	Egyéb	Nem közvetl.	Összes
Közvetlen bevételek összesen	0	281	19 734	2 152	1 113	3 952	0	27 232
Közvetlen költségek összesen	2 680	2 970	8 166	1 408	903	4 406	2 749	20 603
Ágazati eredmény I.	-2 680	-2 689	11 568	745	210	-454	-2 749	6 629
Költségek összesen	3 240	3 578	9 703	1 851	926	4 643	5 193	25 892
Ágazati eredmény II.	-3 240	-3 297	10 032	301	188	-690	-5 193	1 340
Egyéb bevételek	328	332	390	229	2	340	235	1 197
Egyéb ráfordítások	2	2	2	292	1	95	759	1 149
Üzemi tev. eredménye	-2 913	-2 966	10 046	238	189	-443	-5 718	1 388

30. táblázat folyt.: Az erdőgazdálkodói régiók eredményének ágazati összetétele (M Ft)

Síkvidék	Erdő- felújítás	Erdő- művelés	Fahasz- nát	Vadgaz- dálkodás	Fafel- dolgozás	Egyéb	Nem közvetl.	Összes
Közvetlen bevételek összesen	0	749	11 507	1 507	6 527	5 456	0	25 747
Közvetlen költségek összesen	3 013	3 579	5 052	1 160	5 416	5 296	1 800	22 307
Ágazati eredmény I.	-3 013	-2 831	6 455	347	1 111	160	-1 800	3 440
Költségek összesen	3 553	4 187	5 993	1 354	5 536	5 564	3 975	26 608
Ágazati eredmény II.	-3 553	-3 437	5 513	153	991	-109	-3 975	-861
Egyéb bevételek	905	931	61	120	13	760	705	2 591
Egyéb ráfordítások	19	64	57	86	49	116	422	793
Üzemi tev. eredménye	-2 667	-2 569	5 518	188	955	-394	-3 691	936

A Síkvidék fahasználat eredménye a legkisebb, de a faeldolgozás jövedelme és az alacsony általános költség javít az üzemi tevékenység eredményén.

	Hegyvidék	Dombvidék	Síkvidék	Összesen
Bevétel	32 920	27 232	25 747	85 899
Költség	27 396	20 603	22 307	70 305
Ágazati eredmény I.	5 524	6 629	3 440	15 593
Ágazati eredmény II.	110	1 340	-861	589
Üzemi eredmény	310	1 388	936	2 634

21. ábra: Hegyvidék-Dombvidék-Síkvidék eredményelszámolása

Az üzemági tételek regionális sorrendbe szedésénél az egyes ágazatokban való részesedést munkáltuk ki. Az erdőfelújításnál (erdőművelésnél) a költségek Síkvidék – Dombvidék – Hegyvidék sorrendje a mennyiségeknek megfelelően. A támogatások a jövedelmezőséget jelentősen módosíthatják, a Síkvidék került kedvezőbb helyzetbe.

A fahasználati árbevétel a Dombvidéken a legmagasabb, de a Hegyvidéknél kisebb arányos költsége még fokozza az üzemági eredményt. A fahasználat eredményét javította, hogy megszűnt az Erdőfenntartási járulék, csökkent az Egyéb ráfordítás.

31. táblázat: Az üzemági eredmények regionális összetétele – 2008 (M Ft)

	Erdőfelújítás				Erdőművelés összesen				Fahasználat			
	Hegy-vidék	Domb-vidék	Sík-vidék	Összes	Hegy-vidék	Domb-vidék	Sík-vidék	Összes	Hegy-vidék	Domb-vidék	Sík-vidék	Összes
Közvetlen bevételek	6	0	0	6	183	281	749	1 213	16 850	19 734	11 507	47 731
Közvetlen költségek	2 158	2 680	3 013	7 852	2 316	2 970	3 579	8 867	8 554	8 166	5 052	21 773
Ágazati eredmény I.	-2 152	-2 680	-3 013	-7 846	-2 133	-2 689	-2 831	-7 654	8 296	11 568	6 455	26 318
Költségek összesen	2 941	3 240	3 553	9 733	3 113	3 578	4 187	10 877	9 541	9 703	5 993	25 237
Ágazati eredmény II.	-2 935	-3 240	-3 553	-9 727	-2 931	-3 297	-3 437	-9 664	7 309	10 032	5 513	22 855
Egyéb bevételek	400	328	905	1 633	419	332	931	1 681	65	390	61	184
Egyéb ráfordítások	6	2	19	26	11	2	64	72	69	2	57	126
Üzemi tev. eredménye	-2 541	-2 913	-2 667	-8 121	-2 523	-2 966	-2 569	-8 060	7 305	10 046	5 518	22 912

Az alapüzemágak elkülönített vizsgálata tervezési és elemzési célokat szolgál, de meghatározó a komplex Erdőgazdálkodás ágazat jövedelmezősége. A Dombvidék – Hegyvidék – Síkvidék sorrendben jelentős az eltérés, mintegy 2–2 Mrd Ft.

A Vadgazdálkodás üzemágban a különbségek viszonylag kicsi, talán a Dombvidéknek nagyobb a bevétele és a nyeresége.

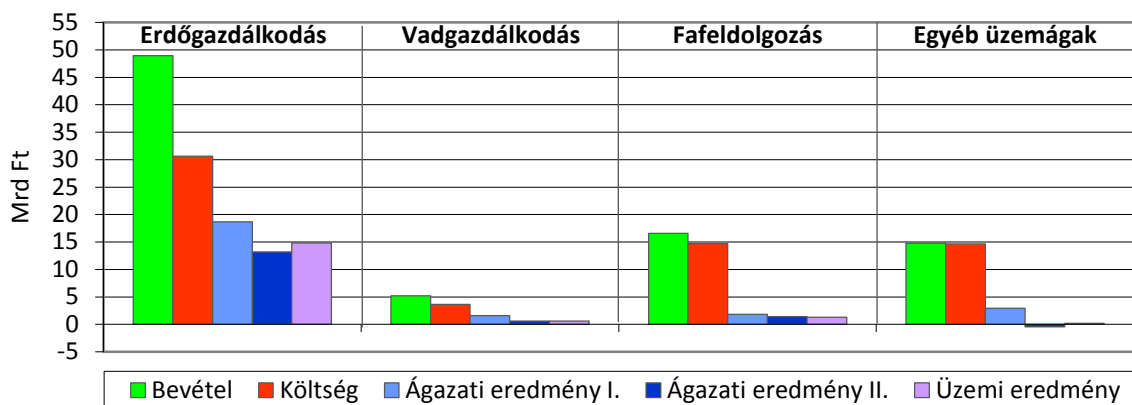
A Fafeldolgozási ágazat a Dombvidéken alig van jelen (kiszervezés, alapanyag értékesítés), de a Hegyvidékkel azonos eredményt ért el. A Síkvidéken a gyengébb alapanyagból (alacsony Fahasználat eredmény) jelentős jövedelmet értek el.

31. táblázat folyt.: Az üzemági eredmények regionális összetétele – 2008 (M Ft)

	Erdőgazdálkodás összesen				Vadgazdálkodás				Fafeldolgozás			
	Hegy-vidék	Domb-vidék	Sík-vidék	Összes	Hegy-vidék	Domb-vidék	Sík-vidék	Összes	Hegy-vidék	Domb-vidék	Sík-vidék	Összes
Közvetlen bevételek	17 033	20 015	12 256	48 944	1 558	2 152	1 507	5 217	8 942	1 113	6 527	16 582
Közvetlen költségek	10 870	11 136	8 631	30 640	1 073	1 408	1 160	3 641	8 423	903	5 416	14 742
Ágazati eredmény I.	6 163	8 879	3 625	18 304	485	745	347	1 576	519	210	1 111	1 840
Költségek összesen	12 674	13 281	10 180	36 114	1 423	1 851	1 354	4 628	8 674	926	5 536	15 136
Ágazati eredmény II.	4 378	6 735	2 076	13 191	134	301	153	589	268	188	991	1 447
Egyéb bevételek	484	722	992	1 865	106	229	120	455	9	2	13	24
Egyéb ráfordítások	80	4	121	198	53	292	86	431	116	1	49	167
Üzemi tev. eredménye	4 782	7 080	2 949	14 852	187	238	188	613	161	189	955	1 304

4. Állami erdészeti részvénytársaságok ágazati/üzemági – regionális teljesítménye

	Erdőgazdálkodás	Vadgazdálkodás	Fafeldolgozás	Egyéb üzemágak
Bevétel	48 944	5 217	16 582	14 791
Költség	30 640	3 641	14 742	14 672
Ágazati eredmény I.	18 664	1 576	1 840	2 964
Ágazati eredmény II.	13 191	589	1 447	-420
Üzemi eredmény	14 852	613	1 304	213

22. ábra: Erdőgazdálkodás – Vadgazdálkodás – Fafeldolgozás – Egyéb üzemágak eredményelszámolása

Az Egyéb üzemágak ágazati eredménye veszteség, de a Hegyvidéken az Egyéb bevételek jövedelmet, nyereséget biztosítanak.

A számviteli elszámolás szabályai alapján a költségeket, ráfordításokat közvetlen (a termeléssel oksági kapcsolat van) és közvetett (nem közvetlen, a termeléssel közvetlen kapcsolat nincs) részre osztjuk. Az elmúlt időszakban az árbevételhez/ráfordításhoz hasonlóan ezek is jelentősen nőttek (bevétellel nem rendelkeznek), és a 2008-as szintjük az erdőgazdálkodás üzemi eredményéhez hasonló nagyságrendű. A régiók között a Dombvidék üzemági eredményei a közvetett költségek magas szintjét elbírják, a Hegyvidék már kevésbé. A „szegényebb” Síkvidéken a közvetett költségek a legkisebb.

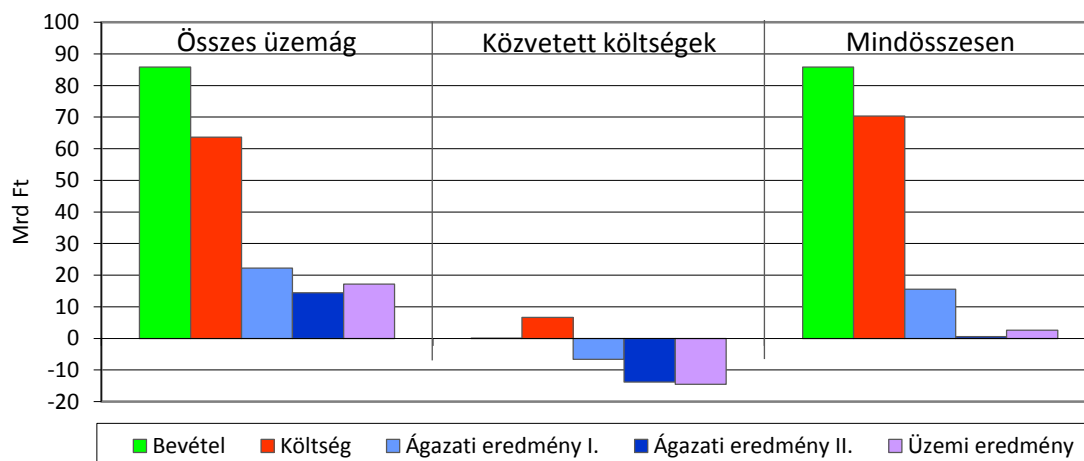
31. táblázat folyt. Az üzemági eredmények regionális összetétele – 2008 (M Ft)

	Egyéb üzemágak				Közvetett költségek				Összesen			
	Hegy-vidék	Domb-vidék	Sík-vidék	Összes	Hegy-vidék	Domb-vidék	Sík-vidék	Összes	Hegy-vidék	Domb-vidék	Sík-vidék	Összes
Közvetlen bevételek	5 383	3 952	5 456	14 791	5	0	0	5	32 920	27 232	25 747	85 899
Közvetlen költségek	4 968	4 406	5 296	14 672	2 063	2 749	1 800	6 612	27 396	20 603	22 307	70 305
Ágazati eredmény I.	415	-454	160	119	-2 057	-2 749	-1 800	-6 607	5 524	6 629	3 440	15 593
Költségek összesen	5 405	4 643	5 564	15 610	4 655	5 193	3 975	13 823	32 810	25 892	26 608	85 310
Ágazati eredmény II.	-22	-690	-109	-820	-4 650	-5 193	-3 975	-13 818	110	1 340	-861	589
Egyéb bevételek	408	340	760	1 509	481	235	705	1 420	1 487	1 197	2 591	5 275
Egyéb ráfordítások	116	95	116	327	921	759	422	2 102	1 287	1 149	793	3 229
Üzemi tev. eredménye	271	-443	-394	213	-5 091	-5 718	-3 691	-14 499	310	1 388	937	2 635

4. Állami erdészeti részvénytársaságok ágazati/üzemági – regionális teljesítménye

	Összes üzemág	Közvetett költségek	Mindösszesen
Bevétel	85 894	5	85 899
Költség	63 693	6 612	70 305
Ágazati eredmény I.	22 200	-6 607	15 593
Ágazati eredmény II.	14 407	-13 818	589
Üzemi eredmény	17 133	-14 499	2 634

23. ábra: Az összes üzemág, a vállalati irányítás és a mindösszesen eredményelszámolása

Befejezésül még egyszer tekintsük át a három régió üzemi eredményét, és megállapíthatjuk, hogy az egyes ágazatok, illetve a bevételek és a ráfordítások egyaránt fontosak, hiszen ezeknek egymáshoz való viszonya alakítja az eredményt. Az üzemági jövedelmezőség a közvetett költségek nélkül mintegy 17 Mrd Ft nyereséget mutat, amely kb. 20%-os árbevétel arányos jövedelem (természetesen regionális eltérésekkel).

Mint korábban már bemutattuk az eredménykimutatásban az üzemi eredményen kívül további kategóriák is vannak, de ezeket általában nem rendeljük üzemágakhoz (pénzügyi eredmény, rendkívüli eredmény, társasági adó).

5. A magán-erdőgazdálkodási társaságok gazdasági helyzete és teljesítménye

5.1. A vagyoni helyzet – a mérleg

Magán erdészeti vállalkozások 2008-2012

32. táblázat: Az eszköz állomány és változása a magán erdészeti vállalkozásokban (M Ft)

Mérleg	2008	2009	2010	2011	2012	Átlag	2012 / 2008	Egy vállalk.
Vállalk. száma (db)						1 813		
Immateriális javak	622	494	672	1 566	518,1	774	0,83	0,4
Tárgyi eszközök	12 988	14 827	16 359	17 516	17 821,4	15 903	1,45	8,8
Befektetett pénzügyi eszközök	2 898	1 786	2 031	2 634	4 190,2	2708	1,45	1,5
Befektetett eszköz	16 508	17 107	19 062	21 716	22 532,8	19 385	1,36	10,7
Készletek	2 261	3 115	2 942	4 242	5 082,6	3 529	2,25	2,0
Követelések	5 885	6 897	7 796	11 575	11 899,4	8 810	2,02	4,8
Értékpapírok	568	479	298	223	222,7	358	0,39	0,2
Pénzeszközök	6 073	4 585	6 219	6 582	8 003,1	6 292	1,32	3,5
Forgó eszköz	14 787	15 076	17 260	22 542	25 207,2	18 989	1,70	10,5
Aktív időbeli elhatárolások	660	1 179	1 392	1 305	1 508,2	1 195	2,28	0,6
Mérleg főösszeg	31 955	33 362	37 714	45 565	49 248,7	39 569	1,54	21,8
<i>PÜ eszközök</i>	9 539	6 850	8 450	9 439	12 416,0	9 339	1,30	5,1

A magán- erdőgazdálkodás eszköz állomány, vagyona a 2008–2011 közötti időszakban értékben folyamatosan növekedett, a készletek és a követelések 2011-ben kiugróan.

33. táblázat: A forrás állomány és változása a magán erdészeti vállalkozásokban (M Ft)

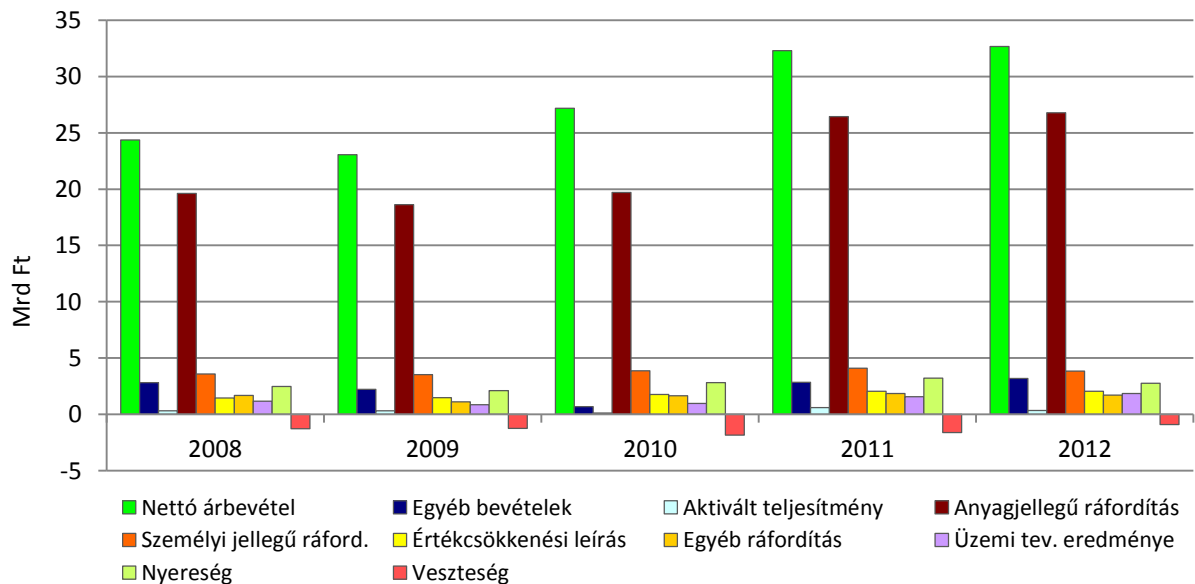
Mérleg	2008	2009	2010	2011	2012	Átlag	2012 / 2008	Egy vállalk.
Vállalk. száma (db)						1 813		
Jegyzett tőke	4 766	4 457	4 437	4 772	5 942,9	4 875	1,25	2,7
- Jegyzett tőkéből állami tulajdon	138	138	158	1	0,1	87	3,15	
Jegyzett, de be nem fiz. tőke	-229	-26	-70	-16	-29,4	-74	-	
Tőketartalék	3 168	2 895	3 423	3 997	3 952,4	3 487	1,25	1,9
Eredménytartalék	5 214	6 968	5 940	6 356	6 480,3	6 192	1,24	3,4
Lekötött tartalék	1 466	2 607	3 145	3 296	3 132,2	2 329	2,14	1,5
Mérleg szerinti eredmény	1 778	-963	461	454	557,9	458	0,31	0,3
- Nyereség	2 940	1 578	2 365	2 265	2 480,5	2 326	0,84	1,3
- Veszteség	-1 166	-2 541	-1 914	-1 811	-1 922,6	-1 871	-	-1,0
Saját tőke	16 715	15 938	16 961	18 589	19 036,3	17 741	1,14	9,8
Céltartalékok	254	221	1 140	65	47,9	346	0,19	0,2
Hosszú lejáratú kötelezettség	4 718	5 118	4 259	9 760	10 598,9	6 891	2,25	3,8
Rövid lejáratú kötelezettségek	9 788	11 120	13 635	15 647	17 059,7	13 450	1,74	7,4
Kötelezettségek	14 506	16 238	17 894	25 408	27 658,6	20 341	1,91	11,2
Passzív időbeli elhatárolások	1 001	965	1 419	1 589	1 506,0	1 141	1,50	0,6
Mérlegfőösszeg	31 955	33 362	37 714	45 565	49 248,7	39 569	1,54	21,8

A saját tőke változásban a 2009. évi válság negatív mérleg szerinti eredményét kell kiemelnünk, amelyet utána sem sikerült ledolgozni. A hosszú távú kötelezettség a forgóeszközök (készletek, követelések) növekedéséhez hasonló.

5.2. A jövedelmi helyzet – az eredménykimutatás

34. táblázat: Az eredménykategóriák alakulása a magán erdészeti vállalkozásoknál a 2008–2012 időszakban (M Ft)

Megnevezés	2008	2009	2010	2011	2012	Átlag	2012 / 2008	Egy vállalk.
Vállalk. száma (db)						1 813		
Nettó árbevétel	24 373	23 053	27 190	32 292	32 680,3	27 918	1,34	15,4
- Export árbevétel	1 823	2 138	1 067	2 709	3 236,2	2 195	1,78	1,2
Egyéb bevételek	2 827	2 212	685	2 844	3 181,3	2 350	1,13	1,3
Aktivált teljesítm.	309	303	101	596	351,5	332	1,14	0,2
Összes hozam	1 823	2 138	1 067	2 709	3 236,2	2 195	1,78	1,2
Anyagjellegű ráf.	2 827	2 212	685	2 844	3 181,3	2 350	1,13	1,3
- Anyagköltség	309	303	101	596	351,5	332	1,14	0,2
- Ig-be vett szolg.	1 823	2 138	1 067	2 709	3 236,2	2 195	1,78	1,2
- Egyéb szolg.	2 827	2 212	685	2 844	3 181,3	2 350	1,13	1,3
- Elábé	309	303	101	596	351,5	332	1,14	0,2
- Közv. szolg	1 823	2 138	1 067	2 709	3 236,2	2 195	1,78	1,2
Személyi j. ráford.	2 827	2 212	685	2 844	3 181,3	2 350	1,13	1,3
Értékcökk. leírás	309	303	101	596	351,5	332	1,14	0,2
Egyéb ráfordítás	1 823	2 138	1 067	2 709	3 236,2	2 195	1,78	1,2
Összes ktg ráford.	2 827	2 212	685	2 844	3 181,3	2 350	1,13	1,3
Üzemi tev. ered.	309	303	101	596	351,5	332	1,14	0,2
- Nyereség	1 823	2 138	1 067	2 709	3 236,2	2 195	1,78	1,2
- Veszteség	2 827	2 212	685	2 844	3 181,3	2 350	1,13	1,3

24. ábra: Magán társaságok eredményelszámolója 2008–2012

A 2009-es válság év az árbevétel (5%), a hozam (7%) visszaesésével járt (az export később 2010-ben zuhant). A 2012. évi árbevételben benne van a magas ELÁBÉ és Közvetített szolgáltatások is. A személyi jellegű ráfordítás gyakorlatilag 2009-ben sem csökkent.

Az üzemi eredmény 2009-ben esett, a veszteség mértéke, szintje sajnos emelkedett.

35. táblázat: Az eredménykategóriák és az adózás előtti eredmény felhasználása a magán erdészeti vállalkozásoknál a 2008–2012 időszakban (M Ft)

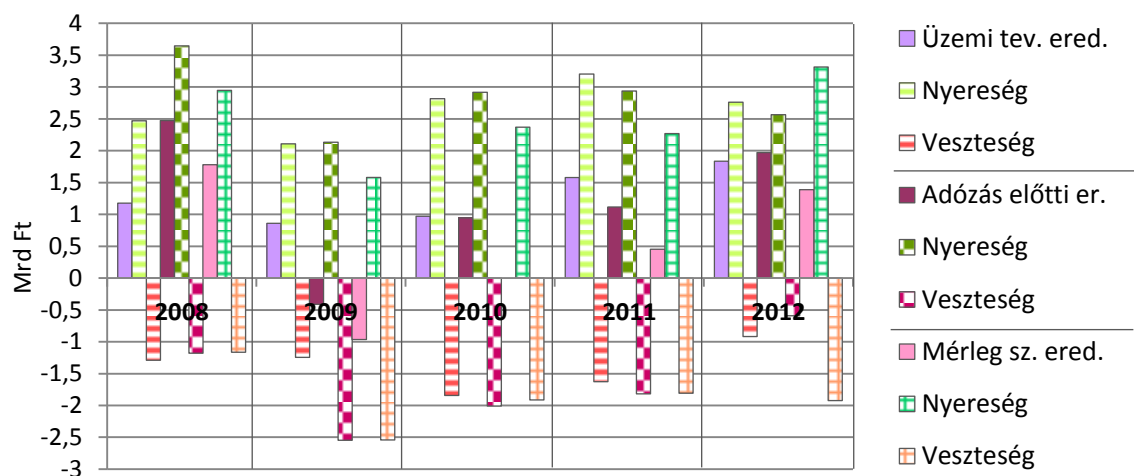
Megnevezés	2008	2009	2010	2011	2012	Átlag	2012 / 2008	M1
Vállalk. száma (db)						1 813		
Üzemi tev. eredm.	1176	860	971	1578	1837	1116	0,85	0,6
- Nyereség	2468	2104	2813	3204	2758	2721	0,76	1,5
- Veszteség	-1292	-1245	-1842	-1626	-920	-1605	–	-0,9–
Pénzügyi m. bev.	396	648	508	530	691,6	555	4,84	0,3
Pénzügyi m. ráf.	-548	-1999	708	1071	656,9	1128	3,69	0,6
Pénzügyi m. eredm.	-152	-1351	-249	-541	34,7	-573	–	-0,3
Szokásos váll. er.	1024	-491	722	1037	1872	832	0,64	0,3
Rendkívüli bevét.	1515	121	245	123	160,9	433	–	0,3
Rendkívüli ráford.	66	43	21	43	61,3	47	–	—
Rendkívüli eredm.	1449	78	224	80	99,5	386	–	0,3
Adózás előtti ered.	2473	-413	946	1117	1972	1017	0,64	0,6
- Nyereség	3645	2133	2913	2937	2563	2907	0,59	1,6–
- Veszteség	-1180	-2547	-2012	-1820	-590,9	-1890	–	-1,0
Társasági adó	838	334	289	192	252,2	400	0,30	0,2
Adózott eredmény	1635	-747	657	925	1720	617	0,54	0,4
Ered. tart. ig. oszt.	86	38	49	169	129,2	86	1,50	0
Osztalék	(-57)	254	255	640	459	273	–	0,2
Mérleg sz. eredm.	1778	-963	451	454	1390	430	0,31	0,2
- Nyereség	2944	1578	2366	2265	3313	2288	0,84	1,2
- Veszteség	-1166	-2541	-1915	-1811	-1922,6	-1858	–	-1,0

A 2008. évet a rendkívüli eredmény, 2009-et a pénzügyi eredmény tette különlegessé, az adózás előtti eredmény szélsőértékei is ennek megfelelően alakultak.

A társasági adó két lépésben 2009-ben, 2011-ben jelentősen csökkent.

Az adózott eredmény veszteséget mutat 2009-ben, a nyereségesek ekkor is fizetnek osztalékot.

Az eredménykategóriákban a különböző elemek összehatásaként nem alakult ki fejlődési trend, hanem különböző nyereségek és veszteségek váltakoztak.

25. ábra: Eredménykategóriák a magán erdészeti vállalkozásoknál a 2008–2012 időszakban

5.3. A társas magán-erdőgazdálkodás számított számviteli beszámolója

Végezetül összefoglaljuk a magán-erdőgazdálkodás számított beszámoló elemeit a 2008–2012 átlagok alapján (automatikusan minden értéket egy átlagos vállalkozásra számítva).

36. táblázat: Magán erdészeti számviteli beszámoló (M Ft)

Mérleg	Eszköz		Megnevezés	Forrás	
	Éves átlag	1 átlag		Éves átlag	1 átlag
Megnevezés					
Befektetett eszköz	19 385	10,7	Saját tőke	17 741	9,8
			Céltartalék	346	0,2
Forgó eszköz	18 989	10,5	Kötelezettség	20 341	11,2
Aktív időbeli elhat.	1 195	0,6	Passzív időbeli elat.	1141	0,6
Mérleg főösszeg	39 569	21,8	Mérleg főösszeg	39 569	21,8

Eredménykimutatás	Költség, Ráfordítás		Megnevezés	Hozam	
	Éves átlag	1 átlag		Éves átlag	1 átlag
Megnevezés					
Anyag jell. ráford.	22 466	12,1	Nettó árbevétel	27 918	15,4
Személyi jell. ráford.	3 838	2,0			
Értécsökk. leírás	1 578	0,9	Aktivált saját telj.	332	0,2
Egyéb ráfordítás	1 602	1,2	E. bevétel	2 350	1,3
Összes ráfordítás	29 484	16,2	Összes hozam	30 600	16,9
Üzemi nyereség	2 721	1,5	Üzemi veszteség	-1 605	-0,9
Üzemi eredmény	1 116	0,6			

Veszteség		Eredmény kategóriák	Összes		Nyereség	
Éves átlag	1 átlag		Éves átlag	1 átlag	Éves átlag	1 átlag
-1 605	-0,9	Üzemi tev. eredménye	1 116	0,6	2 721	1,5
		Pénz. műveletek eredm.	-573	-0,3		
		Szokásos váll. eredm.	543	0,3		
		Rendkívüli eredmény	474	0,3		
-1 890	-1,0	Adózás előtti eredmény	1 017	0,6	2 907	1,6
		Társasági adó	400	0,2		
		Adózott eredmény	617	0,4		
		Eredmény tartalék igénybe vétele osztalékra	86			
		Osztalék	273	0,2		
-1 858	-1,0	Mérleg sz. eredm.	430	0,2	2 288	1,2

Az országos adatokból számítással közvetett módon levezetett magán-erdőgazdálkodási beszámoló természetesen nem pótolhatja a részletes felméréseket vizsgálatokat, de alkalmas arra, hogy az érték folyamatokra irányítsa a figyelmet.

---

6. Erdészeti egyéni vállalkozások gazdasági helyzete és tevékenysége

6.1. Erdészeti egyéni vállalkozások gazdasági helyzete

Az 1990-es évek munkavállalói kiszervezésétől az erdészeti gazdálkodásban is megjelent a társas magán vállalkozások mellett az egyéni vállalkozó státusban lévők mintegy kétezres csapata (széles tevékenységi területtel). Az elmúlt másfél évtizedben többször foglalkoztunk ezen körrel, amely tulajdonosi, termelői és szolgáltatói szerepet töltenek be.

Az egyéni vállalkozók száma 2002-ig növekedett, majd csökkenésnek indult és kb. 1800-1900 között remélhetőleg stabilizálódott.

A bevétel folyamatosan növekedve 2012-ben már meghaladta 17 Mrd Ft-ot, amely erdészeti viszonylatban jelentősnek mondható, és aláhúzza az ágazatban való fontosságukat, illetve indokoltá teszi az önálló kezelésüket.

A vállalkozói kivét az egyéni vállalkozó saját bére, amelyhez adózás kapcsolódik, de túlnyomó részt minimálbér kerül elszámolásra.

A foglalkoztatott létszám, az utóbbi években már nem látszik a statisztikában, többségük fő- vagy mellékállású önfoglalkoztató, kényszervállalkozó.

A tárgyi eszközök – értékcsökkenési leírás.

Adóévben felmerült összes költség

A vállalkozás adóévi jövedelme nyeresége vesztesége, a kettő egyenlege minimális csoport eredményt jelent.

Előző évről áthozott, illetve továbbvitt vesztesége nagyon magas a csoport gazdasági helyzete a bevallások szerint nagyon rossz, vizsgálata és javítása a tartamos gazdálkodás szempontjából sürgős.

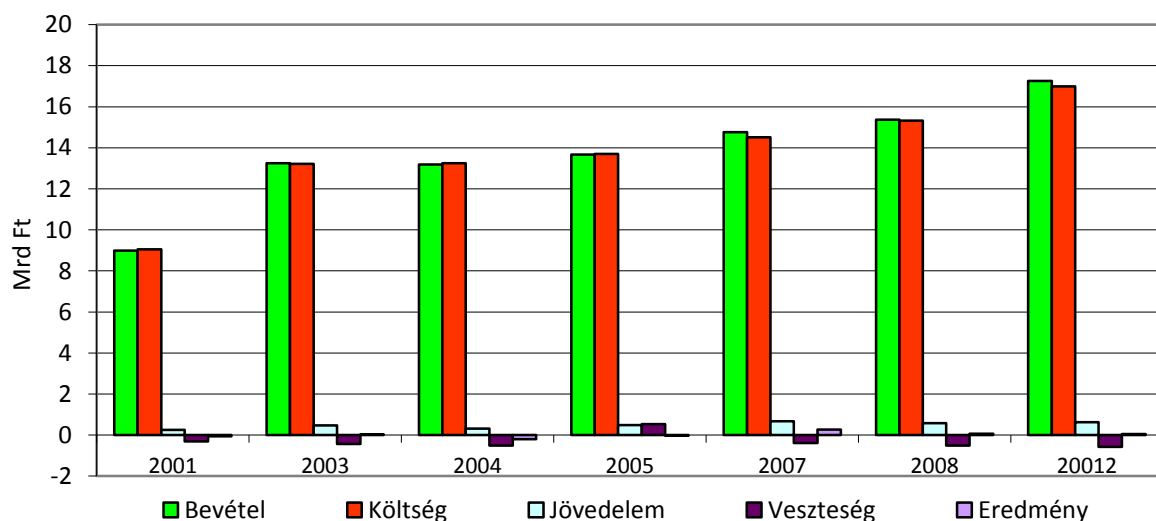
Erdészeti egyéni vállalkozások gazdasági teljesítményeinek bemutatására az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (APEH) – Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) bevallás feldolgozása alapján közzétett értékeket használunk fel, amelyek a vállalkozások fő tevékenysége szerinti besoroláson alapszanak. (Tehát erdőgazdálkodás, ahol a fő tevékenység az, de a vállalkozás teljes értékkadataival. Ahol a fő tevékenység más, ott az erdőgazdálkodási tevékenység végzése ellenére sem szerepeltetnek adatokat, így az erdőgazdálkodásban is jelentős anyagmozgatást, szállítást végzők nagy része sem ide tartozik.)

Az erdőszetben tulajdonosként, gazdálkodóként szintén fontos szerepet betöltő őstermelőkről nincs adatunk.

Az erdészeti ágazati szakigazgatási statisztikában 34 ezer feletti magán erdőterületet kezelő magánszemélyt (egyéni erdőhasználót, közös (képviselőt) megbízottat) tartanak számon, amelynek csak töredéke kerül az APEH-NAV statisztika révén a látószögünkbe (egyéni vállalkozó, vagy csak a nyereséges erdőgazdálkodási főtevékenység). Tehát erre a sajátos kis csoportra kapunk jellemzőket, de ezek az egyéni erdőgazdálkodók népes taborára már nem kivetíthetők, és természetesen az átlagok nagy egyedi eltérésekből alakulnak, ugyanakkor az általuk reprezentált árbevétel, illetve a gazdálkodói jellemzők az erdőszet számára fontosak.

37. táblázat: Erdészeti egyéni vállalkozások eredmény elszámolása 2000-2005 (2012)

Megnevezés	2000	2001	2003	2004	2005	Adatszolgáltatók száma
Vállalkozások száma (db)		2 154	2 476	2 394	2 284	2 284
Létszám (fő)		1 062	1 450	1 413	1 332	
Mértékegység	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	db
Adóköteles bevétel		9 134	13 496	13 255	13 737	1 980
Kedvezmény		144	247	73,3	62	462
Bevétel a kedvezm. után	3 377	8 990	13 249	13 190	13 675	1 978
Vállalkozói kivét	156	511	761	769	789	1 359
Értécsökkenési leírás	130	524	926	906	952	1 434
Anyag, áru, göngyöleg	1 285	3 681	5 456	5 643	6 087	1 608
Hitelre kifizetett kamat	10	30	67	91	50	116
Minden egyéb költség	1 556	4 297	5 994	5 832	5 886	
Összes költség	3 137	9 046	13 220	13 251	13 701	2 033
Nyereség	240	256	464	307	489	919
Veszteség	0	-312	-436	-515	525	739
Eredmény	240	-56	+28	-208	-36	
Előző évről áthozott vesz.	44	60	152	147	157	
Vállalkozói adóalap	197	196	313	307	331	
Vállalkozói SZJA	35	35	56	49	52	
SZJA a kedvez. után	34	35	54	53	52	
Adózás utáni v. jövedelem	163	302	496	320	317	
Vállalkozási osztalékalap		102	172	144	181	
V. osztalékalap 20 (25)%-os		24	47	43	44	
V. oszt. alapból 20 (25) %-kal adózó jövedelemrész adója	3	5	9	9	11	
V. osztalékalap 35%-os		78	125	101	130	
V. osztalékalapból 35 %-kal adózó jövedelemrész adója	20	27	43	35	45	
V. SZJA és o.alap utáni adó	57	67	147	97	108	
Elhatárolt veszteség (5 év)		191	292	502	409	
Elhat. veszteség (Korlátlan)		103	96	132	242	
Támogatás		145	147	119		

26. ábra: Erdészeti egyéni vállalkozás 2001–2012

38. táblázat: Erdészeti egyéni vállalkozások eredmény elszámolása (2000) 2007–2012

Megnevezés	Egyéni vállalkozások					
	2007		2008		2012	
Vállalkozások száma (db)	2 010		1 842		1 836	
Létszám (fő)	1 191					
Mértékegység	M Ft	db	M Ft	db	M Ft	db
Adóköteles bevétel	14 869	1808	15 490	1 842	17 254	1 695
Kedvezmény	105	356	124	375	207	102
Bevétel a kedvezmények után	14 767	1 808	15 367	1 842	17 048	1 695
Vállalkozói kivét	1 040	1 222	1 071	1 207	1 008	981
Értékcsökkenés leírása	984	1 184	1 028	1 171	930	972
- egyösszegű					123	371
Anyag, áru, göngyöleg beszerzési ára	6 088	1 439	6 279	1 472	7 930	1 406
Felvett hitelre kifizetett kamat	95	199	24	57	143	181
Minden egyéb költség	5 788	1 776	5 857	1 830	5 913	1 655
Adóévben felmerült összes költség	14 510	1 837	15 319	1 869	16 995	1 740
A vállalkozás adóévi jövedelme	665	1 125	5 75	1 091	626	996
A vállalkozás adóévi vesztesége	-394	489	511	590	573	589
Eredmény	271		+64		53	
Áth. veszt. figyelembe vett összeg	194	311	102	211		
Vállalkozói adóalap	472	950	478	968		
Vállalkozói SZJA	82	1 546	92	1 597		
Elhatárolt veszteség (5 év)	331	265	511	589		
Elhatárolt veszteség (Korlátlan)	575	407	501	361		
Támogatás						

6.2. Erdészeti egyéni vállalkozások jövedelem elszámolása (eredménylevezetése)

Az egyéni vállalkozásokat a statisztika két szempontból csoportosítja:

Jövedelem szempontjából

- nyereséges
- veszteséges
- nulla eredményű

A tevékenység folytatása szerint

- főállású
- mellékállású
- nyugdíjas
- egyetemi hallgató

Jelen áttekintésben a korábban rendelkezésre álló információkat nem részletezzük.

6. Erdészeti egyéni vállalkozások gazdasági helyzete és tevékenysége

39. táblázat: Egyéni vállalkozási csoportok 2003

	Vállal- kozások száma	Adó- köt. bevétel	Vállal- kozási kivét	Össz. költség	Jöve- delem	Vesz- teség	SZJA	Elhat- veszt.	Támo- gatás	Lét- szám
	db	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	M Ft	fő
Főállású	1 529	10 090	667	9 904	316	303	68	263	117	
<i>Átlag 1 EV</i>		<i>6,6</i>	<i>0,43</i>	<i>6,48</i>	<i>0,21</i>	<i>0,20</i>	<i>0,04</i>	<i>0,17</i>	<i>0,08</i>	<i>0,95</i>
Mellékáll.	522	2 445	39	2 341	115	74	33	68	20	
<i>1 EV</i>		<i>4,7</i>	<i>0,07</i>	<i>4,48</i>	<i>0,22</i>	<i>0,14</i>	<i>0,06</i>	<i>0,13</i>	<i>0,04</i>	<i>0,6</i>
Nyugdíjas	418	949								
<i>1 EV</i>		<i>2,3</i>								
Hallgató	7	12								
<i>1 EV</i>		<i>1,7</i>								
Összes	2 476	13 496	761	13 220	464	436	107	388	147	
<i>Átlag 1 EV</i>		<i>5,5</i>	<i>0,31</i>	<i>5,34</i>	<i>0,19</i>	<i>0,18</i>	<i>0,04</i>	<i>0,16</i>	<i>0,06</i>	<i>0,7</i>

40. táblázat: Erdészeti egyéni vállalkozások (összes – főtevékenységű) 2008

Megnevezés	Összes EV		Összes átlaga	Főtevékenységű EV		Főtev. átlaga
	M Ft	ASZ db	M Ft	M Ft	ASZ db	M Ft
Adóköteles bevétel	15490	1842	8,4	11359	1127	10,1
Kedvezmény	124	375	0,3	87	245	0,3
Bevétel a kedvezmény levonása után	15367	1842	8,3	11273	1127	10,0
Vállalkozói kivét	1071	1207	0,9	959	1030	0,93
Értékcsökkenés leírása	1028	1171	0,9	714	757	0,94
- egyösszegű	96	366	0,3	60	239	
Áruvásárlás, közvetített szolgáltatás	3745	865	4,3	2873	554	5,2
	388	122	(3,2)	280	76	
Anyag, áru, göngyöleg beszerzési ára	6279	1472	4,3	4536	927	4,9
Nyugdíj és eü. járulék	570	1235	0,46	478	973	0,49
Felvett hitelre kifizetett kamat	24	57	0,4	11	37	
Minden egyéb költség	5857	1830	3,2	4205	1115	3,8
Adóévben felmerült összes költség	15319	1869	8,2	11244	1138	10,1
Adóévben elszámolható költség	15303	1866	8,2	11233	1137	9,9
A vállalkozás adóévi jövedelme	575	1091	0,53	422	662	0,64
A vállalkozás adóévi vesztesége	511	590	0,87	382	352	1,09
Eredmény	+64			+40		
Előző évről áthozott veszt. figyel. összeg	102	211	0,48	125		0,58
Vállalkozói adóalap	478	968	0,49	591		0,60
Vállalkozói SZJA	92	1597	0,06	998		0,07
SZJA a kedvezmény levonása után	91	1597	0,06	998		0,07
Elhatárolt veszteség (5 év)	511	589	0,87	351		1,09
Elhatárolt veszteség (Korlátlan)	501	361	1,39	232		1,55
Nyilvántartott veszteség	902	700	1,29	420		1,56

Jelmagyarázat: ASZ – adatszolgáltatók száma

Az Erdészeti egyéni vállalkozások 2008. évben több mint 15 Mrd Ft árbevételt értek el, de ez az 1842 vállalkozóra számítva, csak átlag 8,4 M Ft, amely vállalkozási szintűnek nem nevezhető.

6. Erdészeti egyéni vállalkozások gazdasági helyzete és tevékenysége

41. táblázat: Erdészeti egyéni vállalkozások a jövedelem szempontjából 2008

Megnevezés	Nyereséges egyéni vállalkozások			Veszteséges egyéni vállalkozások			Nulla eredményű egyéni vállalkozások		
	M Ft	ASZ db	Átlag M Ft	M Ft	ASZ db	Átlag M Ft	M Ft	ASZ db	Átlag M Ft
Adóköteles bevétel	10 902	1 091	10,0	3 489	562	6,2	1 099	189	5,8
Kedvezmény	105	253	0,4	8	81	0,1	12	41	0,3
Bevétel a kedvezm. után	10 798	1 091	9,9	3 482	562	6,2	1 087	189	5,75
Vállalkozói kivét	693	727	0,95	271	321	0,84	107	159	0,67
Értékcsökk. leírás - egyösszegű	612 54	716 239	0,85 0,23	360 40	359 102	1,0	56 5	96 25	0,58
Áruvásárlás, közvetített szolg.	2 375 266	512 71	4,6 3,7	1 115 76	277 41	4,03 1,9	255 46	76 10	
Anyag, áru, göngyöleg	4 075	878	4,6	1 788	456	0,40	416	138	3,0
Nyugdíj és eü járulék	370	728	0,42	155	387	2,3	45	120	0,38
Hitelre kifizetett kamat	20	34	0,6	4	18		–	–	
Minden egyéb költség	4 141	1 078	3,8	1 304	568	2,3	411	184	2,2
Összes költség	10 233	1 090	9,4	3 998	590	6,8	1 088	189	5,75
Elszámolható költség	10 223	1 087	9,4	3 993	590	6,8	1 087	189	5,75
Jövedelem	575	1 091	0,53	–	–	–	–	–	–
Veszteség	–	–		511	590	0,87	–	–	–
Eredmény									
Előző évről áthozott veszteség figyel. összeg	102	210	0,49	–	–		–	–	
Vállalkozói adóalap	478	968	0,49				–	–	
Vállalkozói SZJA	81	993	0,08	9	457	0,302	2	147	0,01
Vállalkozói SZJA a kedvezmény levonása után	80	993	0,08	9	457	0,02	2	147	0,01
Elhat. veszteség (5 év)	114	91	1,25	205	125	1,64	6	10	0,60
Elhat. veszteség (Korlátlan)	201	161	1,25	292	188	1,55	8	12	0,67
Nyilvántartott veszteség	167	144	1,16	727	545	1,33	7	11	0,64

Jelmagyarázat: ASZ – adatszolgáltatók száma

6. Erdészeti egyéni vállalkozások gazdasági helyzete és tevékenysége

Két időszakra az adatokat feldolgozzuk két oszlopos eredménylevezetési formában (az átlagok feltüntetésével) a jobb áttekintés érdekében.

42. táblázat: Erdészeti egyéni vállalkozások jövedelem-elszámolása 2008

1842 db	2008 Összesen						
	Egyéni vállalk. összesen			Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen		
	M Ft	ASZ db	Átlag M Ft		M Ft	ASZ db	Átlag M Ft
Anyagjellegű ráf.	6 279	1 472	4,3	Bevétel	15 367	1 842	8,3
Elábé	3 745	865	4,3				
Közvetített szolg.	388	122	3,2				
Egyéb költség	5 857	1 830	3,2				
Váll. kivét	1 071	1 207	0,9				
Bérfelár	570	1 235	0,46				
Értékcsökk. leír.	1 124	1 171	0,9				
- egyösszegű	96	366	0,3				
Kamat ktg	24	57	0,4				
Össz ráfordítás	15 303	1 866	8,2	Össz hozam	15 367	1 842	8,3
				Eredmény	64		
Veszteség	511	590	0,87	Nyereség	575	1 091	0,53
				Áthozott veszt.			
Nyilvántart. veszt.				Adóalap			
				Vállalk. SZJA			

Jelmagyarázat: ASZ – adatszolgáltatók száma

A 2008. (és a 2012.) évi gazdálkodásról rendelkezünk részletesebb és hasonló felépítésű adatokkal, amelyből a helyzet leírásán túl az elmozdulás is érzékeltethető (Bővebb feldolgozások a szükséges információk beszerzésén, finanszírozásán keresztül természetesen elvégezhetők az ágazatvezetés, a szervezetek részére.)

6. Erdészeti egyéni vállalkozások gazdasági helyzete és tevékenysége

42. táblázat folyt.: Erdészeti egyéni vállalkozások jövedelem-elszámolása 2008

1091 db	2008 Nyereséges						
Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen			Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen		
	M Ft	ASZ db	Átlag M Ft		M Ft	ASZ db	Átlag M Ft
Anyagjellegű ráf.	4 075	878	4,6	Bevétel	10 798	1 091	10,0
Elábé	2 375	512	4,6				
Közvetített szolg.	266	71	3,7				
Egyéb költség	4 141	1 078	3,8				
Vállalkozói kivét	693	727	0,95				
Bérfjárulék	370	728	0,42				
Értékcsökk. leír.	612	512	4,6				
- egyösszegű	54	71	3,7				
Kamat ktg	20	34	0,6				
Össz ráfordítás	10 223	1 087	9,4	Össz hozam	10 798	1 091	10,0
				Eredmény	575	1 091	0,53
Veszteség				Nyereség	575	1 091	0,53
				Áthozott veszt.	102	210	0,49
Nyilvántart. veszt.				Adóalap	478	968	0,49
				Vállalk. SZJA	81	993	0,08

Jelmagyarázat: ASZ – adatszolgáltatók száma

42. táblázat folyt.: Erdészeti egyéni vállalkozások jövedelem-elszámolása 2008

562 db	2008 Veszteséges						
Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen			Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen		
	M Ft	ASZ db	Átlag M Ft		M Ft	ASZ db	Átlag M Ft
Anyagjellegű ráf.	1 788	456	0,40	Bevétel	3 482	562	6,2
Elábé	1 115	277	4,0				
Közvetített szolg.	76	41	1,9				
Egyéb költség	1 304	568	2,3				
Vállalkozói kivét	271	321	0,84				
Bérfjárulék	155	387	2,3				
Értékcsökk. leír.	360	359	1,0				
- egyösszegű	40	102	0,4				
Kamat	4	18	0,2				
Össz ráfordítás	3 998	590	6,8	Össz. hozam	3 482	562	6,2
				Eredmény	-511	590	-0,87
Veszteség	511	590	0,87	Nyereség	-	-	-
				Áthozott veszt.	-	-	-
Nyilvántart. veszt.	727	545	1,33	Adóalap			
				Vállalk. SZJA	9	457	0,02

Jelmagyarázat: ASZ – adatszolgáltatók száma

6. Erdészeti egyéni vállalkozások gazdasági helyzete és tevékenysége

42. táblázat folyt.: Erdészeti egyéni vállalkozások jövedelem-elszámolása 2008

189 db	2008 Nulla eredményű						
	Egyéni vállalk. összesen			Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen		
	M Ft	ASZ db	Átlag M Ft		M Ft	ASZ db	Átlag M Ft
Anyagjellegű ráf.	416	138	3,0	Bevétel	1087	189	5,75
Elábé	255	76	3,4				
Közvetített szolg.	46	10	4,6				
Egyéb költség	411	184	2,2				
Vállalkozói kivét	107	159	0,67				
Bérfjárulék	45	120	0,38				
Értécsökk. leír	56	96	0,58				
- egyösszegű	5	25	0,2				
Kamat	–	–	–				
Össz ráfordítás	1 087	189	5,75	Össz hozam	1 087	189	5,75
				Eredmény	–	–	–
Veszteség	–	–	–	Nyereség	–	–	–
				Áthozott veszt.			
Nyilvántart. veszt	7	11	0,64	Adóalap			
				Vállalk. SZJA	2	147	0,01

Jelmagyarázat: ASZ – adatszolgáltatók száma

42. táblázat folyt.: Erdészeti egyéni vállalkozások jövedelem-elszámolása 2008

1127 db	2008 Főtevékenységű						
	Egyéni vállalk. összesen			Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen		
	M Ft	ASZ db	Átlag M Ft		M Ft	ASZ db	Átlag M Ft
Anyagjellegű ráf.	4 536	927	4,9	Bevétel	11 273	1 127	10,0
Elábé	2 873	554	5,2				
Közvetített szolg.	280	76	3,7				
Egyéb költség	4 205	1 115	3,8				
Vállalkozói kivét	959	1 030	0,93				
Bérfjárulék	478	973	0,49				
Értécsökk. leír	714	757	0,94				
- egyösszegű	60	239	0,25				
Kamat	11	37	0,30				
Össz ráfordítás	11 233	1 137	9,9	Össz hozam	11 273	1 127	10,0
				Eredmény	40		
Veszteség	382	352	1,09	Nyereség	422	662	0,64
				Áthozott veszt.	125		0,58
Nyilvántart. veszt.	420		1,56	Adóalap	591		0,60
				Vállalk. SZJA	420		1,56

Jelmagyarázat: ASZ – adatszolgáltatók száma

A jelenleg rendelkezésre álló (aktuális) adatokból lényegesen javuló tendenciára nem következtethetünk.

43. táblázat: Erdészeti egyéni vállalkozások – főtevékenységűek – eredmény elszámolása 2012

Megnevezés	Összes egyéni vállalkozás			Főtevékenységű egyéni vállalkozások		
		ASZ	Átlag		ASZ	Átlag
Mértékegység	M Ft	db	M Ft	M Ft	db	M Ft
Vállalkozások száma		1 842			1106	
Adóköteles bevétel	17 254	1 695	10,2	13 712	1 026	13,4
Kedvezmény	207	102	2,0	159	67	2,4
Bevétel a kedvezmény levonása után	17 048	1 695	10,1	13 554	1 026	13,2
Vállalkozói kivét	1 008	981	1,0	959	897	1,07
Értékcsökkenési leírás	930	972	1,0	676	628	1,1
- egyösszegű	123	371	0,33	55	221	0,25
Anyag, beszerzett áru ára	7 930	1 406	5,6	6 240	878	7,1
Közvetített szolgáltatás	541	120	4,5	433	84	5,2
Bérfárulék	405	1 017	0,40	368	877	0,42
Vállalk. hitelre kifiz. kamat	143	181	0,8	115	126	0,9
Adóév mindössz egyéb ktg	5 913	1 655	3,6	4 709	996	4,7
Adóév felm. össz költség	16 995	1 740	9,8	13 556	1 046	13,0
Összes jövedelem	53		0,3	-1		
Vállalk. adóévi jövedelme	626	996	0,63	422	576	0,73
Vállalk. adóévi vesztesége	573	589	0,97	423	358	1,18
Áthozott veszt. összes	82	222	0,4	55	133	0,42
Mód. vállalk. adóalap	544	996	0,55	367	576	0,64
Vállalkozói SZJA	66	1 564	0,04	47	965	0,05
Vállalk. SZJA kedvezmény levonása után	66	1 564	0,04	46	965	0,05
Jövedelem minimum	291	1 516	0,19	239	951	0,25
Adóévi - korábbi elh. veszt.	572	589	0,97	422	358	1,2
Elhat. veszt. (Korlátlan)	1 001	441	2,3	712	275	2,6
Nyilvántartott veszteség	1 573	787	2,0	1 135	485	2,3

Jelmagyarázat: ASZ – adatszolgáltatók száma

6. Erdészeti egyéni vállalkozások gazdasági helyzete és tevékenysége

44. táblázat: Erdészeti egyéni vállalkozások a jövedelem szempontjából 2012

Megnevezés	Nyereséges egyéni vállalkozások			Veszteséges egyéni vállalkozások			Nulla eredményű egyéni vállalkozások		
		996			589			166	
Vállalk. száma		ASZ	Átlag		ASZ	Átlag		ASZ	Átlag
Mértékegység	M Ft	db	M Ft	M Ft	db	M Ft	M Ft	db	M Ft
Adóköteles bevétel	11 062	996	11,1	4 708	539	8,7	1 484	160	9,3
Kedvezmény	140	52	2,7	–	–	–	66	25	2,6
Bevétel a kedvez- mény levon. után	10 922	996	11,0	4 708	539	8,7	1 418	160	8,9
Vállalkozói kivét	635	575	1,1	283	275	1,0	89	131	0,68
Értékcsökk. leírása	546	590	0,9	318	310	1,0	66	72	0,9
- egyösszegű	54	240	0,23	34	106	0,32	35	25	1,4
Anyag, beszerzett áru ára	4 838	833	5,8	2 371	448	5,3	721	125	5,8
Közvetített szolg. - eladott értéke	249	72	3,5	272	41	6,6	19	6	3,2
Bérjárulék	251	589	0,43	116	332	0,35	37	96	0,39
Vállalk. hitelre kifizetett kamat	78	106	0,7	58	64	0,9	7	11	0,64
Adóév mindössz egyéb költség	3 643	956	3,8	1 827	547	3,3	444	152	2,9
Adóév felmerült össz költség	10 296	991	10,3	5 281	589	9,0	1 418	160	8,9
Össz jövedelem	626		0,7			-0,3			
A vállalk. adóévi jövedelme	626	996	0,63	–	–	–	–	–	–
A vállalk. adóévi vesztesége	–	–		573	589	0,97	–	–	–
Áthozott veszt. összes	82	222	0,4	–	–	–	–	–	–
Módosított vállal- kozási adóalap	544	996	0,55			–			
Vállalkozói SZJA	58	996	0,06	7	442	0,016	1	126	
Vállalk. SZJA kedvezm. után	57	996	0,06	7	442	0,016	1	126	0,1
Jöv. minimum	195	922	0,21	74	448	0,17	22	146	0,1
Adóévi és korábbi elhatárolt veszt.	–	–	–	–	–	–	–	–	0,15
Elhatárolt veszt. (Korlátlan)	342	182	1,9	629	243	2,6	20	16	0,01
Nyilvántartott veszteség	342	182	1,9	1 201	589	2,0	30	16	

Jelmagyarázat: ASZ – adatszolgáltatók száma

45. táblázat: Erdészeti egyéni vállalkozások jövedelem-elszámolása 2012

Eredménykimutatás

1842 db	2012 Összesen						
	Egyéni vállalk. összesen			Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen		
	M Ft	ASZ db	Átlag M Ft		M Ft	ASZ db	Átlag M Ft
Anyagjellegű ráf.	7 930	1 406	5,6	Bevétel	17 048	1 695	10,1
Elábé	541	120	(4,5)				
Egyéb költség	5 913	1 655	3,6				
Vállalkozói kivét	1 008	981	1,0				
Bérfelár	405	1 017	0,40				
Értécsökk. leírás	930	672	(1,0)				
- egyösszegű	(123)	(371)	(0,3)				
Kamat	143	181	(0,8)				
Össz ráfordítás	16 995	1 740	9,8	Össz hozam	17 048	1 695	10,1
				Eredmény	53		0,3
Veszteség	573	589	(0,97)	Nyereség	626	996	(0,63)
				Áthozott veszt.	-82	222	(0,4)
Nyilvántartott veszteség	573	787	2,0	Adóalap	544	996	0,55
				Vállalk. SZJA	66	1564	0,04

Jelmagyarázat: ASZ – adatszolgáltatók száma

45. táblázat folyt.: Erdészeti egyéni vállalkozások jövedelem-elszámolása 2012

996 db	2012 Nyereséges						
	Egyéni vállalk. összesen			Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen		
	M Ft	ASZ db	Átlag M Ft		M Ft	ASZ db	Átlag M Ft
Anyagjellegű ráf.	4 838	833	5,8	Bevétel			
Elábé	249	725	(3,5)				
Egyéb költség	3 643	956	3,8				
Vállalkozói kivét	635	575	1,1				
Bérfelár	251	589	0,43				
Értécsökk. leírás	546	590	0,9				
- egyösszegű	54	240	(2,3)				
Kamat	78	106	(0,7)				
Össz ráfordítás	10 296	991	10,3	Össz hozam	10 922	996	11,0
				Eredmény	626		0,7
Veszteség	-	-	-	Nyereség	626	996	0,63
				Áthozott veszt.	82	222	(0,4)
Nyilvántartott veszteség	342	182	1,9	Adóalap	544	996	0,55
				Vállalk. SZJA	58	996	0,21

Jelmagyarázat: ASZ – adatszolgáltatók száma

6. Erdészeti egyéni vállalkozások gazdasági helyzete és tevékenysége

45. táblázat folyt.: Erdészeti egyéni vállalkozások jövedelem-elszámolása 2012

589 db		2012 Veszteséges					
Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen			Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen		
	M Ft	ASZ db	Átlag M Ft		M Ft	ASZ db	Átlag M Ft
Anyagjellegű ráf.	2 371	448	5,3	Bevétel	4 708	539	8,7
Elábé	272	41	(6,6)				
Egyéb költség	1 827	547	3,3				
Vállalkozói kivét	283	275	(1,0)				
Bérfelár	116	332	0,35				
Értékesíth. leírás	318	310	(1,0)				
- egyösszegű	34	106	(0,32)				
Kamat	58	64	(0,9)				
Össz ráfordítás	5 281	589	9,0	Össz hozam	4 708	539	8,7
			-0,3	Eredmény			
Veszteség	573	589	0,97	Nyereség	-	-	-
	-	-	-	Áthozott veszt.			
Nyilvántartott veszteség	1 201	589	2,0	Adóalap			
	7	442	0,016	Vállalk. SZJA			

Jelmagyarázat: ASZ – adatszolgáltatók száma

45. táblázat folyt.: Erdészeti egyéni vállalkozások jövedelem-elszámolása 2012

166 db		2012 Nullás-0					
Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen			Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen		
	M Ft	ASZ db	Átlag M Ft		M Ft	ASZ db	Átlag M Ft
Anyagjellegű ráf.	721	125	5,8	Bevétel	1 418	160	8,9
Elábé	19	6	(3,2)				
Egyéb költség	444	152	2,9				
Vállalkozói kivét	89	131	(0,68)				
Bérfelár	37	96	(0,39)				
Értékesíth. leírás	66	72	(0,9)				
- egyösszegű	35	25	(1,4)				
Kamat	7	11	(0,64)				
Össz ráfordítás	1 418	160	8,9	Össz hozam	1 418	160	8,9
			0	Eredmény	-	-	0
Veszteség	-	-	-	Nyereség	-	-	-
				Áthozott veszt.			
Nyilvántartott veszteség	30	16	0,01	Adóalap			
				Vállalk. SZJA	1	126	0

Jelmagyarázat: ASZ – adatszolgáltatók száma

6. Erdészeti egyéni vállalkozások gazdasági helyzete és tevékenysége

45. táblázat folyt.: Erdészeti egyéni vállalkozások jövedelem-elszámolása 2012

1106 db	2012 Főtevékenységű						
Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen			Megnevezés	Egyéni vállalk. összesen		
	M Ft	ASZ db	Átlag M Ft		M Ft	ASZ db	Átlag M Ft
Anyagjellegű ráf.	6 240	878	7,1	Bevétel	13 554	1 026	13,2
Elábé	433	84	(5,2)				
Egyéb költség	4 709	996	4,7				
Vállalkozói kivét	959	897	1,07				
Bérfárulék	368	877	0,42				
Értécsökk. leírás	676	628	(1,1)				
- egyösszegű	55	221	(0,25)				
Kamat	115	126	(0,9)				
Össz ráfordítás	13 556	1 046	13,1	Össz hozam	13 554	1 026	13,2
	-2			Eredmény			0,1
Veszteség	423	358	1,18	Nyereség	422	576	0,73
				Áthozott veszt.	55	133	0,42
Nyilvántartott veszteség	1 135	485	2,3	Adóalap	367	576	0,64
				Vállalk. SZJA	46	965	0,05

Jelmagyarázat: ASZ – adatszolgáltatók száma

Összefoglalás

Az erdőről, az erdőgazdálkodásról és az erdőgazdálkodókról sok naturális adatot tartalmaznak a statisztikák. Pl. Bejegyzett erdőgazdálkodók. Sokat foglalkozik az igazgatás a bejegyzett szakszemélyzet mintegy három és félezres taborával is.

Az erdészeti igazgatás rendre éves mérlegben jelenteti meg szektorok és bejegyzett erdőgazdálkodói csoportok szerint a fakitermelés, az erdőfelújítás és az erdőtelepítés naturális teljesítményeit, módszer és fafaj bontásban (NÉBIH).

Amiről kevesebb szó esik, az az erdőben történő erdészeti vállalkozói tevékenység és maguk az erdészeti vállalkozók. Ők lehetnek erdőtulajdonosok, erdőgazdák, erdészeti szolgáltatók, de szervezetileg (gazdálkodásilag) kettős könyvvitelt vezető vállalkozások, illetve egyéni vállalkozók

A (kb. kétezres) erdészeti társas vállalkozások gazdasági (számviteli, pénzügyi) adatait foglaltuk táblázatokba és kifejező ábrákba, az állami és magán szektor bontásban is

A vagyoni és a forgalmi (bevétel - ráfordítás) helyzet 2001-től 2012-ig a lassan változó kapacitás és teljesítmény mellett az értékek ütemes növekedését mutatta. A jövedelem azonban nem nőtt ezzel párhuzamosan, stagnált.

A 2008-2012 időszak szerint kiemelten a magán társas vállalkozóknál jelentős és hosszú idejű veszteséget kellett regisztrálnunk, miközben az államihoz mérhető nyereségű csoportjuk számottevő adót is fizetett. A magán erdészeti társaságok vagyoni és jövedelmi átlaga alapján vállalkozásokról csak kis részben beszélhetünk, az egyéni – személyi kategóriák jellemzőit nem lépik át.

Az erdészeti részvénytársaságoknál az üzemágak és a régiók adatainak az ismertetése világított rá a differenciált teljesítményekre.

Bemutattuk a (mintegy kétezres) erdészeti egyéni vállalkozásokat (a róluk szóló kevesebb információ alapján). A csoportbontás a jövedelmezőségi és a foglalkozási besorolás alapján történt, amely szerint a veszteségesség itt is súlyos probléma és magas a kiegészítő tevékenységük aránya.

A bemutatott szakanyagban szereplő ismeretek, eredmények és problémák felvetik, hogy ismételten indokolt a magán-erdőgazdálkodás monitorozása.

Felhasznált irodalom

- APEH – NAV*: Kettős könyvvitelt vezető vállalkozások kiemelt mutatói 2001–2012
Erdészeti Zártkörűen működő részvénytársaságok számviteli beszámolói 2008–2013
<http://e-beszamolo.kim.gov.hu/kereses-Default.aspx>
- Horváth S. (2011)*: A vállalkozások fejlődése az erdőgazdálkodásban. PhD disszertáció.
Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron : 148 p.
- Lett B. (2007)*: Erdészeti számvitel és pénzgazdálkodás. Kézirat
- Lett B. – Stark M. – Horváth S. – Juhász I. – Szabó Zs. – Vágyi F. (2013)*: Amit a számok mutatnak az erdészeti részvénytársaságokról. Erdővagyon-gazdálkodási közlemények 2.
Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron : ISBN 978-963-334-120-9 : 110 p.
- Lett B. – Stark M. – Horváth S. – Irmes A. (2015)*: Amit a számok mutatnak az állami erdőgazdaságok gazdálkodásáról 2007–2013. Erdővagyon-gazdálkodási közlemények 3.
Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron : ISBN 978-963-334-280-0 : 76 p.
- MGSZH – NÉBIH EI*: Éves naturális mérleg (Mérleg a fakitermelésről és az erdőfelújításról)
2000–2012
- Schiberna E. (2006)*: A magán-erdőgazdálkodás működőképességének gazdasági értékelése.
PhD disszertáció. Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron : 118 p.

